Vol. IX

No. 3

17th July, 1974.
(Wednesday)
26 Ashadh, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages.
Oral Answers to Questions.	..	291
Sl. Qn. No. 711 (postponed) put and answered	..	317
Privilege Motion :		
re : Giving wrong information to the House by the Minister for Information and Public Relations-(Ruling given-disallowed).	..	319
re : Making an incorrect statement by the Minister for Education, misleading the House (Ruling given-disallowed).	..	321
Personal Explanation under Rule 321 by Sri Konda Laxman Bapujee.	..	322
Matters under Rule 341 :		
(i) re : Regularisation of services of temporary employees.	..	330
(ii) re : Raids on Medical Shops:	..	333
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :		
re : Molestation of an Oriya girl.	..	334
re : Acute hardship due to increase in prices.	..	336
re : Handing over of administrative control of the Food and Drug Laboratories to the Director of Institute of Preventive Medicine (Postponed)		339
re : Non-availability of seats in Harijan hostels in Telangana area.	..	347

[Contd. on 3rd cover

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD.
1976

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri P. Ranga Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen:
1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Smt. D. Indira
4. Sri M. Yellappa

Secretary : Sri A. Shanker Reddy, B.A., LL.B.

Assistant Secretaries:
1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Poornananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

CONTENTS—Contd.

Pages

Papers laid on the Table :

1. A. P. State Legislature Members (Provision of Telephones) Rules, 1974. 348

2. Amendment to T. A. Rules for Ministers etc. (G. O. Ms. No. 265, G. A. (Election-A) Dept., dt. 9-4-1974. 349

3. Review of administration report of the Gram Panchayats for the year 1971-72 (G. O. Ms. 287, P. R. Dept., dated 1st June 1974).

4. Notifications under A. P. Motor Vehicles Taxation Act, 1968
   (i) G. O. Rt. No. 488, Home, dt. 19-2-1974. 349
   (ii) G. O. Rt. No. 1544, Home, dt. 1-6-1974. 349

Voting of Demands for 1974-75 : 349

Demand No. XXV - Labour and Employment.

Demand No. XXXI - Relief and Rehabilitation.

Announcement :

re : Time for receipt of amendments to A. P. (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970, as under reconsideration. 364

Voting of Demands for 1974-75 (Contd.) 364

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Forty Fifth Day of the Third Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 17th July, 1974.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy, in the Chair)

8.30 a.m.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Cancellation of licences for Stainless Steel units

790—

* 3815 Q.—Sri L Narayana (Secunderabad) :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have cancelled recently the licences for stainless steel of 400 units ;

(b) if so, the reasons therefor and the names of such units; and

(c) what action the Government propose to take on such bogus units for drawing the quota stainless steel so far ?

The Minister for P. W. D. (Sri Ch. Venkata Rao) deputised for the Minister for Industries:—

(a) No, Sir. The number of units whose registration was cancelled is 22 only.

(b) Non-existence of the Units, absence of requisite machinery and/or misuse of stainless steel allotted. A statement indicating the names of the Units is annexed: -

(c) The Department of Industries took immediate steps for suspension of issue of further import licences/release orders to such units after following the formalities. Further action has been taken to cancel the Small Scale Industries Registration of those Units thus disabling them permanently from getting stainless steel raw material.

The licensing authority, namely the Joint Chief Controller of Imports&Exports, Madras takes further action in appropriate cases by referring the matter to Central Bucrau of Investigation for examining the possibility of prosecution, since any such action can be taken by

---

An asterisk before the name indicates corrections by the Member.

him only under the Imports & Exports (Control) Act, 1947 (as amended upto 31-3-1974) read with Imports (Control) Order, 1955 (as amended upto 31-3-1974).

ANNEXURE.

List of Stainless Steel units where SSI Registration has been Cancelled.

Chittoor District :

1. M/s. Chandra Industries, Assisted Pvt. Industrial Estate, Chittoor.

2. M/s. Vijaya Sheet Metal Works, Ramkoil Street, 11-4-73, Chittoor.

3. M/s Ravi Industries, Lingayat Street, Palmaner, Chittoor.

4 M/s. Srinivasa Stainless Steel and Surgical Products, Mogilivenkatagiri, Bangampalli Taluk, Chittoor District.

5. M/s. R. S. Industries, Basavayyapalem, Srikalahasti, Chittoor District.

6. M/s. Bhagwan Stainless Steel Industries, Tirupathi.

7. M/s. Tirumalesa Industries, Tilak Road, Tirupathi.

8 M/s. Jayanthi Industries, Kothapet, Chandragiri, Chittoor District.

9. M/s. Kangudi Metal Industries, Kuppam.

10. M/s. Kamal Stainess Steel Industries, Kuppam.

East Godavari District :

11. M/s. Rajeswari Engineering, Ramanja Kutam, St., Rajahmundry.

12. M/s. Srinivasa Industries, Divili.

13. M/s. Gowri Industries, Rajahmundry.

14. M/s. V. V. N. Metal Industries, Kothapalli.

Visakhapatnam District :

15. M/s. Joy Bharat Industries, Visakhapatnam.

Medak District :

16. M/s. Agrico Indusries, Patancheru.

Nellore District :

17. M/s. Kodandarama Industries, Lebur.

18. M/s. Paper Craft Steel Unit, Kavali.

19. M/s. R. C. Obul Reddy Stainless Steel Works, Kondayyapalem.

Guntur District :

20. M/s. Venkateswara Industries, Lalpet, Guntur.

21. M/s. Guntur Metal Workers Co-operative Cottage Industrial Society Ltd., Guntur.

22: M/s. Tallapudi Rama Rao, Guntur.

Sri A. Sriramulu (Eluru) :—What are the reasons for cancellation ? Was there any fraud ? If so, the details of the fraud that went on.

Sri Ch. Venkata Rao :—Misutilisation of quotas. That is why they have been cancelled

Sri A. Sriramulu :—How much quota was allotted to all those Units, whether that quota was utilised at least in part or whether the entire quota was sold in black-market ? We want all these details and the misuse of the quotas that were allotted.

శ్రీ సిహెచ్ వెంకట్రావు :—కోటా వినియోగం చేయకుండా మిస్‌యుటిలైజేషన్ చేయడంవల్ల రిజిస్ట్రేషన్ కాన్సిల్ చేసి ఇకముందు కోటా ఇవ్వకుండా డిబార్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరి కటకం).—ఇక్కడ చెప్పిన 22 యూనిట్లు అసలు ఉన్నాయా ? లేకుండానే పర్మిట్లు సంపాదించి బ్లాక్‌మార్కెట్ చేస్తారా ?

శ్రీ సిహెచ్ వెంకట్రావు :—కోటా వినియోగించలేదని అభిప్రాయపడి కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది కొన్ని యూనిట్లు అసలే లేనట్లుకూడా సమాచారం ఉంది. వాటిని కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది

శ్రీ ఏ. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— ఇదివరలో ఈ ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు మిస్‌యూజ్ జరగకుండా ప్రాపర్‌గా శ్రిమ్లి చెకప్ చేస్తామని అన్నారు, డిపార్టుమెంటుకూడా ఇందులో కొల్యూడ్ కావడం ఉంది. మద్రాసులో బాగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు, ఒక మద్రాసు పట్టణంలోనే 400 యూనిట్లు డెవలప్ చేస్తారు. మన కోటానుకూడా అక్కడే అమ్ముకుంటున్నారు, ప్రాపర్‌గా శ్రిమ్లీ చెకప్ చేసే బాధ్యత పరిశ్రమల శాఖ తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :—గత సమావేశంలోను అంతకుముందుకూడా ఈ విషయం వచ్చింది. 1972లో ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశ్రమల శాఖా మంత్రిగా ఉండగా థరో ఇంక్వయిరీ చేయాలని నిర్ణయం తీసుకుని ఆ ప్రకారంగా చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో 329 యూనిట్లు ఉన్నాయి, వాటిలో బోగస్‌గా ఎన్ని ఉన్నాయో, మిస్‌యుటిలైజేషన్ ఎట్లా జరుగుతున్నదో ఇంక్వయిరీ చేయడం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని రివ్యూలో ఉన్నాయి. ఎకౌంట్సు ప్రొడ్యూస్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. మద్రాసు విషయం నావద్ద ఇప్పుడు సమాచారం లేదు కాని మన రాష్ట్రంలో డిపార్టుమెంటు ప్రాపర్‌గా చెకప్‌చేసి బాధ్యులైన వారిపై చర్య తీసుకోడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— మొత్తం ఎంతమందికి లైసెన్సు ఇచ్చారు ? వారి పేర్లు ఏమి ?

Mr. Speaker : – It is very difficult to give out all the names of those industries in the State.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి: — ప్రశ్నలో స్పష్టంగా ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కాన్సిల్ చేసిన వారి పేర్లు టేబిలుపై పెట్టారుకదా.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి : — మొత్తం లైసెన్సు పొందినవారి పేర్లుకూడా ఇప్పుడు కాపోతే తరువాతనైనా టేబిలుపై పెడతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది సరే. గెట్ ఇన్ కలెక్ట్ ఇంటుం.

శ్రీ ఎం. హనుమంతరావు (కొడంగల్): — అసలే లేని యూనిట్లు విషయంలో వారిపై ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా? వారికి కోటాలు ఇచ్చిన ఉద్యోగులపై ప్రాసిక్యూషన్ వంటి చర్యలు ఏమైనా తీసుకున్నారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు : — రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంత వరకు రిజిస్ట్రేషన్ కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. జాయింట్ కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఇంపోర్ట్స్ అండ్ ఎక్స్‌పోర్ట్స్ పర్మిట్లు ఇస్తారు. వారికి మేము వ్రాయడం జరిగింది. ఇంకా ఫర్దర్ యాక్షన్ వారు తీసుకోవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :— ఇక్కడ ఉన్న 22 యూనిట్లలో చిత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించినవి 10 ఉన్నాయి. ఆయా యూనిట్ల పేర్లు ఇక్కడ ఇచ్చారు. పర్మిట్లు ఎవరి పేర్లతో ఉన్నాయో కూడా తెలియచేస్తారా ? ఇన్వెస్టిగేషన్ ఇంకా జరుగుతోంది అంటున్నారు కదా—అటువంటి యూనిట్ల పేర్లు, ఎవరికి చెందినవి చెబుతారా ?

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :— యూనిట్ల పేర్లు అడిగారు, ఇచ్చాము. ఎవరి పేర ఉన్నది అడగలేదు. ఆ పేర్లు ప్రస్తుతం ఎవైలబుల్‌గా లేవు. అన్నీ రివ్యూలో ఉన్నాయి. కొన్నింటిని క్లియర్ చేయడం జరిగింది. ఎకౌంట్సు కూడా చెక్ చేయడం జరుగుతోంది. తరువాత తగు చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఎవరి పేర్ల మీద పర్మిట్లు తీసుకున్నారో టేబిలుపై పెట్టాలి. ఇందులో పెద్ద రాజకీయ వేత్తలున్నారు. ఫ్రాడ్ అన్నవి, రుజువైనవి. లైసెన్సులు ఇచ్చినవి. బాగానే పని చేస్తున్నాయని అన్నవి అన్నీ టేబిలుపై పెట్టించండి.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు ;— అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ జె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :— బోగస్ పేర్ల మీద తీసుకున్న వారికి ఏ శిక్ష విధించారు ?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :-వారి రిజిస్ట్రేషన్ కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా చర్య తీసుకోవాలంటే జాయింట్ కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఇంపోర్ట్సు అండు ఎక్స్‌పోర్ట్సు తీసుకోవాలి. వారికి వ్రాసాము.

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి (అనంతపూర్) :—ఇక్కడ చెప్పిన 22 యూనిట్లపై కాక మిగతా యూనిట్లపై ఏమైనా ఛార్జెస్ పెండింగ్‌గా ఉన్నాయా? మద్రాసులోన్ కోటాలు అమ్ముకుని ఇక్కడ పెద్ద షావుకార్లు అవుతున్నారు. వారిని షీల్డు చేస్తారా ? గట్టి చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—మిగిలిన వాటిలో చాలా భాగం క్లియర్ ఐనవి కొన్ని రివ్యూలో ఉన్నాయి. సరిగా పని చేయని వాటిపై చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మంత్రిగారికి సమాధానం చెబుతూ అసలే యూనిట్లు లేకపోవడం, మిస్‌యుటిలైజేషన్, మెషినరీ లేకపోవడం—ఈ మూడు కారణాలవల్ల కాన్సిల్ చేసినట్లు చెప్పారు. ఇందులో అసలు యూనిట్లు అక్కడ లేని కారణంచేత ఎన్ని కాన్సిలు చేసారు? వాటిని ఏ ఉద్యోగి ఐనా ఇన్‌స్పెక్టు చేసారా? వాటిని రిజిష్టర్ చేసిన ఉద్యోగులపై చర్య తీసుకున్నారా? ఈ యూనిట్లకు ఇచ్చిన మొత్తం కోటా ఎంత?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—వీటికి ఇచ్చిన మొత్తం కోటా ఫిగర్స్ ఇక్కడ లేవు. అప్పట్లో ఉన్న రూల్సు ప్రకారం రిజిష్టర్ చేసారు. పర్మిట్లు ఇచ్చారు. రిజిష్టర్ చేయడమే కాకుండా సర్టిఫికేటు వెరిఫై చేసి తరువాత రా మెటీరియల్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. లోగడ ఉన్న రూల్సు మార్చి ఇప్పుడు పక్కాగా సిస్టమేటిక్‌గా చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—నాన్ ఎగ్జిస్టెన్స్‌గా చెప్పిన యూనిట్లు ఏమి? ఇక్కడ కాన్సిల్ చేసిన వాటిలో-యూనిట్స్ అక్కడ లేని కారణంచేత కౌన్సిల్ చేసిన యూనిట్లు ఎన్ని? ఇందులో డిపార్టుమెంటల్ కాన్‌స్పిరెసీ ఉన్నట్లు ఉంది. అటువంటప్పుడు కాన్సిలేషన్ మాత్రమే రెమిడీ కాదు.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—అధ్యక్షా. మనవిచేశాను. అందుకు రెస్పాన్సిబుల్‌గా ఉన్న డిపార్టుమెంటల్ ఆఫీసర్సు మీద యాక్షన్ తీసుకుంటాము. కొల్యూషన్ ఎక్కడ ఉన్నా రెస్పాన్సిబిల్ అయినవారి మీద యాక్షను తీసుకుంటాం. ఇచ్చిన 22 లో కేటగరీ—వైజు యిన్ఫర్మేషను లేదు. నాన్-ఎగ్జిస్టింగ్ వాటిలో యిన్ఫర్మేషను లేదు. 8-40 a.m

Sri A. Sreeramulu : -The Minister has given a very specific answer in regard to the reasons. Non-existence is one reason. If he does not give the information, how can we be convinced of the reply, Sir ?

Mr. Speaker :—You are perfectly right in your demand.

Sri A. Sreeramulu :—No demand is being conceded by the other side.

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ (హిందూపురం) :—అధ్యక్షా, అటువంటి రద్దుచేసిన లైసెన్సులను టెక్నికల్ గ్రాడ్యుయేట్సు అన్ఎంప్లాయిడ్ గా ఉన్నవారికి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—అధ్యక్షా. దానికి దీనికి సంబంధం లేదు. Unemployed graduates, they are eligible always, if they are genuine.

శ్రీమతి ఇ. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా. ఇప్పుడు ఇచ్చినటువంటి సేమ్ములలో ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచి కోటా ఇస్తున్నారు. మొత్తం కోటా అలాట్ చేస్తున్నారా? రెడ్-హాండెడ్ గా కేచ్ చేశారా. లైసెన్సులు కాన్సిల్ చేసిన వారి పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—సంవత్సరానికి ఒకసారి కోటా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కోటా ఎంత అన్నది ఇదమిత్థంగా లేదు. కావాలంటే తెప్పించి పెడతాను. ముఖ్యమంత్రిగారు సివిల్ సప్లైస్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఇన్వెస్టిగేటు చేయాలని చెప్పినందువల్ల ఫలితంగా చెక్ చేయడంలో బయటపడ్డాయి 32 కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ప్రాసిక్యూషన్ ఫైల్ చేయడం జరుగుతుంది. దానిలో ఏమైనా ఉంటే యాక్షను తీసుకుంటాము.

LEATHER INDUSTRIES IN THE STATE

791

3818 Q. Sri M. Nagi Reddy (Put by Sri Vanka Satyanarayana) :-Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) the number of leather industries in the state and their location ;

(b) whether there are any proposals to start some more leather industries in the state ; and

(c) if so, the proposed location of the industries in the state ?

Sri Ch. Venkata Rao :—(a) 4 in Government Sector and 56 in Private Sector in different places in (11) districts in Andhra Pradesh viz., (1) Hyderabad (2) Warangal (3) Anantapur (4) Krishna (5) Guntur (6) West Godavari (7) Srikakulam (8) Ongole (9) Khammam (10) Visakhapatnam (11) Nellore.

(b) & (c) :

The Leather Industries Development Corporation of Andhra Pradesh Limited has intention to start some more leather industries. The industries to be started have not yet been finalised as also their location.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—అధ్యక్షా, వెస్టు గోదావరిలో ఉన్న లెదర్ ఇండస్ట్రీస్ వివరాలు చెబుతారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—లెదర్ టానింగ్ ఉన్నాయి. 11 జిల్లాలలో 56 ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్టు-వైజ్ లేవు. టోటల్ లిస్టు ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లిస్టు టేబిలు మీద పెట్టించండి.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :— లిస్టు టేబిలు మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ సి. దాస్ (సత్యవేడు) :—అధ్యక్షా, 1972 సంవత్సరానికి ముందు నిపుణులను తమిళనాడుకు పంపించి తోళ్ళ పరిశ్రమను పరిశీలించి అభివృద్ధికి ప్లాను కుంటారని అప్పటి ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టరుగా ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఆ విధముగా పంపించారా ? రిపోర్టు ఏమైనా సబ్‌మిట్ చేశారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దాసుగారు చెప్పినట్లు లెదర్ కార్పొరేషను అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కాలేజీకి అప్పచెప్పారు. వారు రిపోర్టు తయారు చేస్తున్నారు. నాయుడమ్మ గారిని పిలిచి వారి అడ్వయిజు తీసుకుంటారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—తోళ్ళ పరిశ్రమ ఏ ప్రాతిపదిక మీద శాంక్షను చేస్తారు. దానికి వివరాలు కాస్త చెబుతారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—శాంక్షను చేయడానికి ప్రాతిపదిక ఏముంది. పబ్లికు సెక్టారులో లెదరు కార్పొరేషను కొన్ని పర్మిటు చేస్తుంది. ప్రయివేటు సెక్టారులో జాయింటు వెంచరులో ఒకటి రెండు ప్రయత్నం జరుగుతోంది. విజయనగరంలో రాజగోపాలరావు అనే ప్రయివేటు ఎంటర్ ప్రెన్యూర్, ఎ. పి. ఐ. డి. సి. సహకారంతో ఒక కోటి రూపాయల ప్రాజెక్టు శాంక్షను అయినది. కొద్ది రోజులలో పెట్టబోతున్నారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, 56 ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయని మంత్రిగారు శెలవిచ్చారు. డిస్ట్రిక్టు-వైజు ఎన్ని ఉన్నాయో చెబుతారా ? అవన్నీ నడుస్తున్నాయా ? వాటిని పెంచడానికి అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—56 ఉన్నాయి. నడుస్తున్నాయనే భావిస్తున్నాం. టోటల్ 56 వివరాలు టేబిలు మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—నాయుడమ్మగారు రిపోర్టు తయారు చేశారు. ఆంధ్ర స్టేటులో ఉన్న లెదర్ ఇండస్ట్రీస్ పబ్లికు సెక్టారుకు సంబంధించి ఇంతవరకు వారి రిపోర్టు మీద ఏమి యాక్షను తీసుకున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ రిపోర్టు ఫలితంగానే లెదర్ కార్పొరేషను వచ్చింది. ఎక్స్‌పర్ట్సు సహాయంతో టెక్నికల్ రిపోర్టు తయారు కావాలని వారి సూచన ప్రకారమే సర్వే చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—రిపోర్టు వచ్చి చాల రోజులైనది, అప్పటి నుంచి ఏమి స్టెప్స్ తీసుకున్నారు. ఒక్క లెదర్ బోర్డు పెట్టడమేనా లేక ఇంక ఏమైనా సలహాలను అనులుపరచారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎక్స్‌పర్ట్సుచేత ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తయారు చేయించడం ఆయన సలహా ప్రకారమే జరుగుతున్నది. జాయింటు వెంచరులో బిగ్ బిజినెస్ మెన్ ముందుకు వస్తే సహకారం తీసుకోమన్నారు. విజయనగరంలో ఒకటి పెట్టబోతున్నారు. వజీర్ సుల్తాన్ వారు హైదరాబాదులో టానరీస్ పెట్టే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

ABSCONDING OF SRI P. V. V. RAJAMANNAR, ADDITIONAL DISTRICT MEDICAL AND HEALTH OFFICER

792—

*4293 Q —Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy (Gudur):-Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri P. V. V. Rajamannar. Additional District Medical and Health Officer has drawn Rs. 75,000/- under family planning programme ; and absconded without spending the amount ;

(b) whether it is a fact that his whereabouts are not known; and

(c) what action has been taken so far ?

*The Minister for Health & Medical (Sri K. Rajamallu) :—

(a) Dr. P. V. V. Rajamani has drawn an amount of Rs. 1.30,000/- during the period from May to November 1973 and accounts for a balance amount of Rs. 64,000/- are to be rendered. The Officer absented himself for duty with effect from 21 2-1973.

(b) and (c) : The Police are investigating into the matter and necessary action will be taken on receipt of the report.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి .—ఒక లక్ష ముప్పది వేలరూపాయలు డ్రా చేసి 64 వేల రూపాయలతో పరారీ అయినాడు. ఇది జరిగి ఒకటిన్నర సంవత్సరాలైంది ఆయన అపర నారదుడా. ఆకాశాన ప్రయాణం చేశాడా, పాదరసం పూసుకుని ఈ ప్రపంచంనుంచి కనిపించకుండా పోయినాడా ? పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు ? డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నది ?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఏ వేషంలో వున్నాడో తెలియదు. కాని ప్రభుత్వం అన్ని ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది స్పెషల్ బ్రాంచివారు ఆయన వైఫ్ డాక్టర్ ప్రభావతీదేవి, సికిందరాబాదు హౌస్ నెంబర్ 6-5-16 పరంజ్యోతి స్ట్రీట్ చిరునామాలో రెండుసార్లు సర్ ప్రయిజ్ విజిట్సు చేశారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ సర్వీసెస్‌నుంచి ఆయనను గుర్తుపట్టడానికి ఒక మనిషిని పంపడం జరిగింది. అయినప్పటికి ఆయన ఏమేమి తప్పించుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడో అటు వంటివి లూప్ హోల్స్ లేకుండా చేసి వీలైనంత త్వరగా పట్టుకొనడానికి ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— పట్టుకోవడంలో చాలా తీవ్రమైన జాప్యం వుంది. మనిషి గుర్తుకూడా లేనట్లు కనిపిస్తున్నది. పటిష్టమైన కార్యక్రమం వేసుకుని పట్టుకుంటే తప్ప ఆయన మహా కిలాడీ కనుక ఎట్లా పట్టుకుంటారో చెప్పాలి. 64,000 రూపాయలను రికవర్ చేయడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు ?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఒకవైపు క్రయింబ్రాంచికి అప్పగించాము. ఆయన మదరాసులో ఉన్నాడని అప్లికేషను వ్రాసినాడు కాని మదరాసులో లేడు. ఎక్కడో వున్నాడు. అందుగురించి ఇతర ఏర్పాట్లు చేసి ఏ ఏర్పాట్లు చేసి పట్టుకో

పట్టుకోవాలమో ఆ ఏర్పాట్లు చేయబడుతున్నాయి. ఆ డబ్బు ఏ మాదిరిగా స్వీకరించాలనేది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, 64,000 రూపాయలను రికవరు చేయడానికి ప్రాపర్టీ ఆయన పేరగాని జాయింటు ప్రాపర్టీగాని లేదా? ఉంటే దానిని ఎటాచ్ చేశారా? ఆయన వైఫ్ దగ్గరకు వస్తూపోతూ వుంటాడు గనుక ఆయన మీద సర్వయిలెన్సు పెట్టారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :— అవన్నీ ఇప్పుడు ఇన్వెస్టిగేటు చేస్తున్నాం. అటువంటిది ఏమైనావుంటే సికింద్రాబాదులో ఒక హౌసు ఉంది, ప్రాపర్టీస్ ఏమి వున్నాయో పరిశోధన చేస్తున్నాం. ఇన్ఫర్మేషను వచ్చిన తరువాత ఇది కూడా ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ.— అధ్యక్షా, ప్రాపర్టీని పరిశోధన చేయడము ఏమిటి? ఆయనకు సొంత యిల్లు వుంటే అటాచ్ చేయవచ్చు బ్యాంక్ అక్కౌంట్ వుంటే అటాచ్ చేయవచ్చు పరిశోధన చేయడము ఏమిటి? పట్టుకొనడంకోసం పరిశోధన చేస్తున్నారా? ఎందుకు ఎటాచ్ చేయలేదు? 8-50 a. m.

శ్రీ కె రాజమల్లు :— ఆ ఇల్లు సొంత యిల్లు అవునా కాదా, రెంట్‌కి వున్నారా తెలుసుకొని చేయాలి మొత్తంమీద ఆయన తప్పించుకోడానికి వీలు లేదు అని హామీ ఇస్తున్నాను. తప్పు చేశారు కాబట్టి శిక్ష అనుభవించివలసిందే.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇల్లు సొంతం అవునా కాదా అనేది సంవత్సరంనుంచి పరిశోధనలో వున్నదా?

శ్రీ కె రాజమల్లు :— ఈ విషయంలో ప్రభుత్వంనుంచి ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడినవి. ఎక్కడైనా ఎటువంటి ఆస్తులయినా వుండివుంటే వెంటనే సీజ్ చేయాలని చెప్పాము.

Sri A. Sreeramulu :—I am really wondering about this. Whether the Government is practically encouraging mis-appropriation and embezzlement in this case ?

Here is a clear-cut case wherein the Government could not trace a person who has swindled an amount of Rs. 64,000/- . What is the action taken in regard to investigation ? What is the result ?

Sri K. Rajamallu :—I assure the House that the Government will not lack behind in taking action against the concerned. The Government is in search of that man. We have employed C. I. D. also in this matter. The Government will see that this man is traced out. As far as the property is concerned, I have already stated.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :— అధ్యక్షా, పోలీసు వారికి అప్పగించారు. వారు ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి కేసు పెడతారు వారున్న ఇంటిని సర్‌ప్రైజ్ చెక్ చేశారా? దానిలో వారి ఆస్థులేమైనా బయటబడినవా? వారికి ఏమి ఆస్తులున్నవి ప్రభుత్వము ఇంతవరకు తెలుసుకొనలేదు. లాండ్ రివెన్యూ రికవరీ ఆక్టు క్రింద వున్న ఆస్థులను ఎటాచ్ చేయకపోతే వున్న

ఆస్తులుకూడా జారిపోయే యిబ్బంది వుంటుంది. అందుచేత ఇప్పుడైనా వెంటనే ఎటాచ్ మెంటు చేయిస్తారా? అటువంటి ప్రొవిజను లేకపోతే లేదని చెప్పవచ్చును కదా.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :- దాచిపెట్టిన విషయము ఏమీ లేదు. ఏమైనా ఆస్తివుంటే వెంటనే సీజ్ చేయాలని గవర్నమెంటునుంచి ఉత్తర్వులు పోయినవి. వారు ఇంటిలోవున్న వస్తువులు వారిని గుర్తుపట్టడానికి వీలుగా సి. ఐ. డి. ఆఫీసర్లతో పాటు డైరెక్టరేటునుంచి వారి యింటికి పంపించడము జరిగింది. పరిశోధన చేయడం జరిగింది. వస్తువులు వున్నవా లేదా అనేది తరువాత చూస్తాము.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరబాయి :— ఇక్కడ ఎఫిషియెన్సీ ఆఫ్ ది పోలీస్, ఎఫిషియెన్సీ ఆఫ్ ది గవర్నమెంట్ తెలుస్తున్నది. ఒకటిన్నర సంవత్సరాలనుంచి క్రైమ్ బ్రాంచివారు ఏమి చేస్తున్నారు? హిందూదేశంలో ఎక్కడ వున్నా పట్టుకోవచ్చు. ఐడెంటిఫై చేయడానికి కష్టముగాఉంది అంటే వారు ఆఫీసరులని ప్రతి వారికి తెలుసు ఎట్లా ఐడెంటిఫై చేయలేక పోతున్నారు? ఎన్ని సంవత్సరాలు తీసుకొంటారు?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :— ఇదివరకే చెప్పానుకదా We are very efficient and we are doing our level best. We have employed all the force and we have plugged all the loop-holes in order to catch hold of this man.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు :— వారిని పోలీసువారు గుర్తుపట్టడానికి ఇబ్బందిగా వుందనుకొంటే మనకు అనేక పేపర్సు వున్నవికదా. వారి ఫోటో పేపర్సులో వేస్తే ప్రైవేటు వ్యక్తులుకూడ గుర్తుపట్టగలుగుతారు. ప్రజలు గుర్తుపట్టి అప్పగించడానికి అవకాశము వస్తుంది. అటువంటి ప్రయత్నము ఏమైనా చేస్తారా?

Sri K. Rajamallu :—I will cosider that suggesion.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం) :— ఆయన పరారీ అయిన తరువాత డి. ఎమ్. ఎస్. ఆఫీసుకు హిప్పీ వేషముతో వెడుతూ [illegible] సంపాదించుకొంటూ సుఖము పొందుతున్నారనే విషయము మంత్రిగారికి తెలుసునా? అలాంటి హిప్పీలను పట్టుకోడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :— హిప్పీ వేషములో ఎక్కడవున్నా చెప్పండి అరెస్టు చేస్తాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— రు. 7,80,000 డ్రా చేశారు. 64,000 రూపాయలకు అక్కౌంట్సు చూపించలేదు. మిగతా డబ్బుకు అక్కౌంట్సు చూపించారు. చూపించిన అక్కౌంట్సు సరిగా వున్నవా లేదా అని ఆడిట్ చేయించారా? ఆ అక్కౌంట్సులో తప్పులేదని తేలినదా? వారి ఆచూకి తెలిపిన వారికి 5000 రూపాయలు బహుమానము ఇస్తామని పత్రికలలో వేస్తే 64,000 లో 5000 రూపాయలు పోయినా మిగతా 59,000 లు గవర్నమెంటుకు దక్కుతాయి. అటువంటి ప్రయత్నము ఏమైనా చేస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :-- అడిషనల్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ సర్వీసెస్, ఫామిలీ ప్లానింగ్, సెక్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్ చెక్ చేయడము జరిగింది. వారు లెక్కలుగారికి (?) వేల రూపాయలకు అకౌంట్స్ యివ్వలేదని చెప్పడము జరిగింది. ఏమి చేయవలసినది గురించి ఆలోచిస్తాము.

ALLOWING OF NON-HINDUS INTO LORD VENKATESWARA TEMPLE

793—

*3449 (N) Q. —Sri Nallapa Reddy Srinivasul Reddy :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased state :

(a) whether it is a fact that the people belonging to other religions (Non hindus) are not allowed into the temple of Lord Venkateswara in Tirumalai hills ;

(b) whether it is also a fact that non hindus are not being employed under Tirumala Tirupathi Devasthanams. ; and

(c) whether there is any possibility to change the act or rules to provide equal opportunities for Dharsan and employment?

The Minister for Endowments (Sri Sagi Suryanarayana Raju) :-

(a) Yes, Sir.

(b) It is not a fact. Some of the non-Hindus are appointed in T. T. Devasthanams. Such non Hindus are not posted in the temples of T. T. Devasthanams.

(c) No. Sir. No change is contemplated.

(ఎ) నిజమే.

(బి) అది నిజము గాదండి. కొంతమంది హిందూ మతస్థులు కానివారు టి. టి. డి. లో నియమించబడ్డారు. ఎటువంటి హైందవేతరులను టి. టి. డి. దేవాలయములో నియమించడము లేదు.

(సి) లేదు. ఎట్టి మార్పు సంకల్పించబడలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—మనది మతాతీతమైన రాజ్యాంగము. చర్చిల్లోకి హిందువులు పోతున్నారు. మాస్క్లలోకి పోతున్నారు. తిరుపతి దేవాలయములోకి ముస్లిమ్స్ని, క్రైస్తవులను, ఇతర మతస్థులను ఎందుకు అలౌ చేయడము లేదు? అది తప్పిదము కాకుండా ఎట్లా పోతుంది?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—తప్పిదమా? మన పద్ధతి ప్రకారము, హిందూ మతము, ధర్మము ప్రకారము నడిపిస్తున్నారు.

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, మంత్రిగారు మన మత పద్ధతి ప్రకారం అంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి మత పద్ధతి వున్నదా?

Mr. Speaker :—It is a real point of order.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :- ఇది చాలా ఘోరమైన విషయము. రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమైన విషయము. కాన్‌స్టిట్యూషన్ నియమముగా వుంది వెంటనే అవసరమైతే చట్టమును సవరించడము గాని, రూల్సు సవరించడము గాని చేసి ఆ దేవాలయములోకి ఇతర మతాలవారుకూడ ప్రవేశము కలుగచేయాలి. ఈశ్వరుడు, అల్లా ఒకరే అని గాంధీజీ చెప్పినారు. గాంధీజీ చెప్పినదానిని అమలుచేయకుండా పోతున్నారు ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తారా? ఉద్యోగాలలో అయినా ముస్లిమ్సు, క్రిస్టియన్సుకు యివ్వడము లేదు. టి. టి. డి. బస్సులలో కండక్టర్స్ ఉద్యోగాలు గాని ఇతర మతాల వారికి యివ్వడం లేదు. తక్షణముగా మార్పుచేయవలసిన అవసరము వుందా. లేదా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :- మీరు చెప్పినది న్యాయము. ఇప్పటికే 41 మంది ఇతర మతస్థులకు కూడా ఉద్యోగాలు యిచ్చారు. సెక్యులర్ స్టేటు అని చెబుతున్నప్పుడు మన మతమును మనము గౌరవించుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఇతర మతములను గౌరవించవలసిన బాధ్యత కూడా వున్నది. మన మతము తాలూకు ధర్మములను పాటించుకోవాలని ప్రభుత్వం లేదు.

శ్రీ వెంకా సత్యనారాయణ :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్. ఈ ప్రభుత్వానికి మతము అంటూ వున్నదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు మంత్రిగార్ని అడగరు. ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకమైన మతము ఏమైనా వున్నదా? అది ఏ మతము అని వారు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు : అందరి మాట చెప్పలేను. కాని నాకు మతము వుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వ్యక్తిగతంగా ఆయన మతం అన్నారు,

9.00 a.m. వ్యక్తిగతంగా ఆయనకు ఒక మతం వుండవచ్చు, అన్నాగారికి ఒక మతం వుండవచ్చు కాని ప్రభుత్వానికి మతం వుందని ఎక్కడ చెప్పారు?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—చీఫ్ మినిస్టరుగారు యిలా జస్టిఫై చేయడం సరైనది కాదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- నేను జస్టిఫై చేయలేదు. ఆయన చెప్పిన మాటలు చెప్పాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఒక మంత్రిగారు ప్రభుత్వ తరఫున మన మతం మన మతం అని చెప్పడం రాజ్యాంగ విరుద్ధం. దానిని వారు విత్‌డ్రా అయినా చేసుకోవాలి లేదా రాజీనామా అయినా యివ్వాలి.

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణ రాజు :—మతం అంటే వారికి అర్థం తెలియదు. మతం అంటే మనిషికి ఒక నియమం. ఆ నియమం లేకపోతే మనిషి కాడు. నియమం ప్రకారం మన మతం అన్నాను. అన్ని మతాల వారిని గౌరవిస్తున్నాము. అన్ని మతాలను పద్ధతి ప్రకారం నడిపిస్తున్నాము

Sri V. Srikrishna: As Minister he has stated on the floor of the House that he has his own religion and that religion is stated as "our religion" in this House. It is against the Constitution. యాజ్ మినిష్టర్ మన మతం అని చెప్పి దానిని జస్టిఫై చేసుకోనక్కరలేదు. ధనవంతులు ఏ పూజ, దేవుడి సొమ్ము దోచుకు తినటానికి కొంతమంది పుట్టారు గాని దేవాలయాలను బాగు చేయడానికి కాదు ... మనది సెక్యులర్ స్టేట్ అయినప్పుడు ప్రభుత్వం ... ముఖ్యమంత్రిగారు మన మతం అనడం సరైనది కాదు ... దానిని విత్ డ్రా చేసుకోవాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు: — మన అంటే రాయల్ వుయ్. అంతేగాని గవర్నమెంటుకు మతం లేదు. అన్ని మతాల మీద సమానమైన గౌరవం, అభిమానం వుంది. సమానమైన భావం వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ: — మంత్రి సూర్యనారాయణరాజుగారి తప్పును ... చేయడానికి ... ముఖ్యమంత్రిగారు మరొక తప్పు చేస్తున్నారు. కాన్స్టిట్యూషన్లో రాయల్టీస్ అన్నీ నిషేధించాము రాయల్స్ లేకుండా చేశాము. ముఖ్యమంత్రిగారు రాయల్ వుయ్ అన్నారంటే ఆయన కూడా కాన్స్టిట్యూషన్కు బ్రేక్ చేస్తున్నారన్న మాట. అధ్యక్షా, దీనిపై తమరు రూలింగ్ యివ్వాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు: — అలవాటు ప్రకారం మన అని అన్నారు అయ్యా, చిత్తం, సెలవు అని మనం అనడంలేదండీ, అలాగే.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి): — నేను దీనిని చాలా సీరియస్గా తీసుకుంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయన వ్యక్తిగతంగా అన్నారు అని చెబుతున్నారు. ఇక్కడ వ్యక్తిగతంగా అనేది లేదు. మినిష్టరుగారు గవర్నమెంటు తరఫున మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఆ బాధ్యత వారికి తెలియాలి. ఏ యితర మతస్థుడు పోకూడదు, నాన్ హిందూస్ పోకూడదు అని ఏ డిక్షనరీలో వ్రాసి వుంది? క్రైస్తవుల చర్చికి మనం వెడితే దే ఆర్ వెల్కమింగ్ అజ్. ముస్లింల మసీదులకు వెళ్ళినా మనల్ని వెల్కమ్ చేస్తారు. మనం మాత్రం వారు రాకూడదు అనటం డెమోక్రసీయా? అది ఏ డిక్షనరీలో వుంది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు: — ఏ డిక్షనరీల్లో ఎలా వుంటుంది ... మన మతం అనేది డిక్షనరీల్లో వుంటుందా?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ: — ... అంతా వున్నారు. అందువల్ల ... [illegible] ... వుండాలి ...

శ్రీ జె. వెంగళరావు: — [illegible]

[illegible]

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరు చెప్పినా ఒకటే.

శ్రీ పీటర్ పాల్ :—దేవాలయ ప్రవేశం గురించి ధర్మకర్తలు రూల్స్ ప్రకారమే ఎలా చేయకుండా వున్నారా? అలాంటి రూల్ వుంటే ఎమెండ్ చెయిస్తారా?

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణ రాజు :—క్యూలో నిలబడితే ఏ మతస్థుడో తెలియదు. అలా తెలియనప్పుడు పడతారు. తెలిస్తే మాత్రం క్వశ్చన్ వుంది.

(అనేక సభ్యులు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్...)

నాకు వున్నది పూర్వంనుంచి మాట్లాడటం అలవాటు. మనమంతా హిందువులమని అనుకుంటున్నాము. మన మతం అంటే గౌరవంగా వాడిన మాట. గౌరవ పదాలు వాడటం మొదటినుండి నాకు అలవాటు. ఏరోజు కారోజు మారలేనని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇతర మతాల వారు అని తెలిస్తే ఎలా చేయము. దొంగతనంగా క్యూలో నిలబడి అటు నా పేరు ఏ. రామయ్యగారనో పీటర్ పాల్ శ్రీనివాసులు రెడ్డి అనో రాస్తే రావచ్చు కాని తెలిస్తేమాత్రం అలా చేయము అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. దేవుడ్ని వారే ఆరాధించాలని కాన్స్టిట్యూషన్‌లో వారికి మాత్రమే ఆ హక్కు వున్నదా? దొంగతనంగా క్యూలో పోవచ్చునంటే దొంగతనాన్ని ప్రోత్సహిస్తారా? అది న్యాయమా?

శ్రీ ఎ. శ్రీకృష్ణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన తరువాత కూడా మంత్రిగారు దానిని ధిక్కరించి తిరిగి అదే వాడుతున్నారు. మన మంతా హిందువులం, హిందూమతం అని ఈ హౌస్‌లో వాడటం మంచిది కాదు. దానిని మీరు పర్మిట్ చేయకూడదు. వారిని విత్‌డ్రా చేసుకోమనండి.

శ్రీ రాజా సాగి సూర్యనారాయణ రాజు :—హిందూ మత ధర్మాదాయ సంస్థ అని మాకు వుంది. నేను ఏ ఎన్‌డోన్‌మెంట్ మినిష్టర్నండి? మరి హిందూమత సంస్థ అని ఎందుకు వచ్చిందండీ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ హౌస్‌లో అన్ని మతాల వారూ వున్నారు కనుక మన మతం అని వాడకూడదు అని వారికి చెప్పండి. అధ్యక్షా, దీనిని మీరు పర్మిట్ చేయకూడదు,

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అలాగే. మంత్రిగారూ. దానిని మీరు పాటించండి. మీకు వుండవచ్చు. కాని ఇక్కడ అన్ని మతాల వారూ వున్నారు. అటువంటప్పుడు అందరమూ కలిపి ఎందుకు అనాలని వారి అభ్యంతరం. మీరు మన అని వాడకండి. అది న్యాయమైనది.

శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇటువంటి నిర్ణయం రాజ్యాంగానికి విరుద్ధం కాదా? ఇది ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కాదా? ఏ మతస్థుడు అయినా ఏ దేవుడ్ని అయినా కొలవడానికి రాజ్యాంగప్రకారం హక్కు వున్నది. ఒకవేళ రూల్ అందుకు విరుద్ధంగా వుంటే దానిని ఎమెండ్ చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించరు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు: [illegible] రిలీజియస్ యాక్టు వుంది. ఆ యాక్టులో కమీషనర్ హిందువు [illegible] అని వుంది. దానిని మనమే పాస్ చేశాము. ఆ యాక్టులో [illegible] హిందువు మాత్రమే కమీషనర్‌గా వుండాలి అని వ్రాశాము. [illegible] ప్రొవిషన్ వుంది.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి: కమీషనర్ వేరు, ఆరాధించడం వేరు. ఆరాధించడానికి [illegible] హక్కు వుండాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు: ఎవరైనా వచ్చి ఆరాధిస్తామంటే వద్దంటారా?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి: పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ [illegible] స్టేటుమెంటును మరొక [illegible] చెప్తున్నారు. ఎంగ సూర్యనారాయణ రాజుగారు ఆరాధించడానికి వీలులేదు, [illegible] క్యాబినెట్ వడితే [illegible] అని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు [illegible] ఎవరన్నా [illegible] అంటున్నారు [illegible] క్యాబినెట్‌లో వున్న మంత్రులు.. ......

శ్రీ జె. వెంగళరావు: యాక్టులో క్లియర్‌గా వుంది. కావాలంటే ఎమెండ్ చేసుకోవాలి. దీనికోసం స్పెషల్‌గా యాక్టు వుంది. దానిలో క్లియర్‌గా వివరంగా కమీషనర్ [illegible] హిందువు వుండాలని వ్రాసి వుంది. ఆ టెంపుల్ అదర్ రిలిజియన్స్‌ను ఎల [illegible] చేయకూడదని [illegible] పెట్టారు. సువ్వుల్ని ఏం చెయ్యమంటారు? మీరు చెప్పింది నేను ఒప్పుకున్నాను [illegible] గవర్నమెంటు మన మతము అని అనకూడదు. మినిస్టరుగారు ఆ మాట వాడకూడదు. ఐ ఎంటైర్లీ ఎగ్రీ విత్ యువర్ [illegible] కాని అక్కడ హిందువులు గాని వారిని ఎలా చేయడానికి వీలు లేదని వ్రాసి వుంది. అమెండు మెంటు కావాలంటే చేయాలి. కానిస్టిట్యూషన్ ప్రకారముగా యీ అసెంబ్లీలో పాసు చేశాము. అక్కడ కమీషనరు హిందువే వుండాలని మాత్రము కానిస్టిట్యూషన్ ఎట్లా ఒప్పుకుంటుంది? మీరే చెప్పండి. 9-10 a.m.

Sri G. Rajaram: My submission is, according to Mr. Srinivasulu Reddy the right of faith or freedom of faith is guaranteed by the Constitution. Any individual can worship according to own faith and it is guaranted by the constitution. But right of admission is restricted, it is not guaranteed. The right of admisson is restricted according to the Hindu Religious Endowment Act. Those restrictions are there. Therefore it does not violate the constitution. Freedom of worship is different from and allowing in the premises is some thing different.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—అధ్యక్షా, నేను అడిగేది, హిందూ రిలీజియస్ ఎండోమెంట్స్ యాక్టు కానిస్టిట్యూషన్‌కు విరుద్ధంగా వుందా లేదా, మీరు రూలింగు యివ్వండి, చిక్కు లేకుండా పోతుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఎట్లా యున్నాదు అధ్యక్షా, [illegible] అక్కడ [illegible] యుంది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—[illegible]

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మేము పాయింటు చేసిన యాక్టు విరుద్ధంగా వుందని స్పీకరుగారు ఎట్లా రూలింగు యిస్తారు?

Mr. Speaker :—Whatever it be, I will postpone this question give time both to the Government and the members. Please go through the constitution as well as the Act and later we shall take it up, because, it is a serious matter.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి మరి కొంత అభిమానం వుంటే వుండవచ్చు. ఆ మతాన్ని పూజించడానికి హరిజనులు వస్తే ఎందుకు అభ్యంతర పెట్టాలి?

శ్రీ జె. చొక్కారావు : అధ్యక్షా మీరు పోస్టుపోను చేయండి, కాని కాన్‌స్టిట్యూషన్‌కు సంబంధించి ఏదైనా ఆబ్జెక్షన్ తెస్తేనే దానికి అవకాశం యివ్వండి. పోస్టుపోను చేయండి, 4 రోజులు పైన తీసుకోండి కాన్‌స్టిట్యూషనల్ పాయింట్సు రెఫర్ చేయకుండా వుంటే యీనాడు కొంత చర్చ జరిగి హౌస్‌లో, పోస్టుపోన్ చేసి మళ్ళీ ఒక రోజు పెడితే బయట దీనిమీద చాలా అపోహలు వుంటవి. విషయము ఏమంటే, ప్రభుత్వానికి ఏ మతముతో సంబంధములేదు, అన్ని మతాలు సమానమే అన్ని మతాలవారికి స్వేచ్ఛవుంది మన భారతదేశము సెక్యులరిజం మీద నమ్మకము వున్న దేశము ఏ మతానికి సంబంధించినవారైనా తమ మత ప్రచారము స్వేచ్ఛగా చేసుకునే అధికారము వుంది ప్రభుత్వము అందులో జోక్యం కల్పించుకోదు, ఎవరైనా గౌరవ సభ్యులు అన్ని మతాలవారికి అన్ని దేవాలయాలలో స్వేచ్ఛవుండాలన్నప్పుడు తమ తమ ప్రయత్నాలు చేసి మతాధికారులను ఒప్పించి అప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి రావాలి గాని యీ రకంగా ఏదో ఒక మతములో ఒక మతము అని గాదు, కాన్‌స్టిట్యూషనల్ పాయింటు రేజ్ చేసినప్పుడే యిది మీరు ఏదో చేయండి, లేనప్పుడు మాత్రము దానిని చర్చకు పెట్టడం సరైనది గాదు

Sri A. Sriramulu :—Mr. Rajaram has made a constitutional point in regard to the freedom of worship. Let me submit to him, freedom of worship will become illusory if freedom of access to a public place is denied.

Mr. Speaker :—Let us all go through that. Let us see the Act.

Sri G. Rajaram :—If a public place is defined what is a public place? what is a private premises?

Sri A. Sriramulu :—A temple is certainly a public place. Let us go by the constitutional point of it.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—తమరు యీ క్వశ్చన్‌ను మొత్తము అన్ని యాస్పెక్ట్సు ఆలోచన చేసి డిస్కషన్ చేసి ఫైనల్ డిసిషన్ యిస్తామని రూలింగు యిచ్చిన తరువాత చొక్కారావుగారు అలా యివ్వడానికి వీలు లేదని మాట్లాడడం న్యాయమైనది గాదు.

మిస్టర్ స్పీకరు :—ప్రశ్నకు వీలు లేదు [illegible]. ఆ [illegible] ....

శ్రీ వంగా సత్యనారాయణ :— వారి వచ్చిన ప్రదేశములో వారు ఏమి చేస్తున్నారో మరిచిపోయినారు. ఆయన నను నచ్చింది ఏమిటో నాకు అర్థము కావడం లేదు చొక్కారావుగారు ప్రదేశములో ఒగారు పడిపోయినారు, మీరు సరైన రూలింగు యివ్వాలు హౌస్ అంతా ఒకే చేయాలి. మంత్రిగారికి ప్రత్యేక హక్కులు ఏమి లేవు ఈ విషయములో మంత్రిగారిని మందలించాలి అంటున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— కాన్‌స్టిట్యూషనల్ పాయింట్సు మీద డిస్కషన్ జరిగితే అడ్వకేటు జనరల్ అభిప్రాయము తీసుకుంటె మేలుగదా

Mr. Speaker : - We will see. It is coming up before the House.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి : అధ్యక్షా, ఈ మినిస్టరుగారు ఎప్పుడు కూడా ఏ క్వశ్చన్‌కు కూడా సరైన సమాధానము యివ్వరు. కాబట్టి He is not fit to be a Minister. Sir, let him resign.

Sri G. Rajaram :—It is not fair.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— నేను మినిస్టరుగా పనికి రాను అన్నప్పుడు నన్ను అడిగేవారు ఎం. ఎల్. ఏ గా పనికి రారు అని అందరు అనుకుంటున్నారు వారిని కూడా రిజైన్ చేయమనండి

Properties of Sri Kari Basavaswamy Gavi Muttam At Uravakonda

794—

*4337 Q.-Sri B Basappa (Uravakonda): Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state ·

(a) whether any complaints have been received from Sri Chenna Basappa in the year 1972 regarding the sale of properties by the Head of Sri Kari Basavaswamy Gavi Mattam at Urvakonda without the knowledge of the Endowment Department;

(b) if so, the particulars of the same;

(c) whether it is a fact that it has been mentained in the accounts and audit reports the time of ex-agent that there are recoveries to the tune of 1.50 lakhs; and

(d) whether any investigation has been conducted in the matter, if so, the action taken thereon?

Sri Sagi Suryanarayana Raju:—(a) No Sir.

(b) Does not arise

(c) Yes, Sir.

(d) Yes, Sir. Audit of accounts of Sri Kari Basavaswamy Math alias Gavi Math at Uravakonda for F. 1361 to the year 1972-1973 was conducted by the Local Fund Audit Department. Audit reports for Fasli 1361 to the year 1970-71 have been received. 460 Audit objec-

tions involving an amount of Rs. 7,52,524.45 Paisa were pointed out by the Local Funds auditors. So far 416 audit objections involving an amount of Rs. 6,18,137.64 paise have been settled. The Deputy Commissioner, Kurool has ordered to recover an amount of Rs. 28,126.82 Paise from the persons responsible as it was found inadmissible. Now there are still 44 audit objections involving an amount of Rs. 1,06,259·69 paise, pending settlement. Instructions have been issued to the Deputy Commissioner, Kurnool to take immediate action for settlement of the pending objections and to take steps for recovery of such expenditure which is found inadmissible.

(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(సి) అవునండి.

(డి) దర్యాప్తు జరపబడిందండి. 1950-51 నుండి 1972-73 వరకు ఉరవకొండలోని గవి మఠం అని పిలువబడే శ్రీ కరిబసవస్వామి మఠం లెక్కలను లోకల్ ఫండు ఆడిటు శాఖ ఆడిటు చేసింది. 1950-51 నుండి 1970-71 వరకు ఆడిటు నివేదికలు అందాయి ఆడిటర్లు రూ. 7,52,524.45 మొత్తానికి సంబంధించిన 460 ఆడిటు ఆక్షేపణలు తెలియ చేశారు. ఇప్పటివరకు రూ. 6,18,137.94 మొత్తానికి సంబంధించిన 416 ఆడిటు ఆక్షేపణలు పరిష్కారమైనాయి. రూ. 28,126.82 మొత్తం ఆమోదయోగ్యంగా లేనట్లు కనుగొనబడినందున అందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులవద్ద నుండి ఆ మొత్తం రాబట్టవలసిందని కర్నూలు డిప్యూటి కమీషనరు ఉత్తరువు చేశారు. 1,06,259.69 సంబంధించిన 44 ఆడిటు ఆక్షేపణలు ఇంకా పరిష్కారము కావలసి వున్నాయి. పెండింగులో వున్న ఆక్షేపణలను పరిష్కరించడానికి వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందని, ఆమోద యోగ్యంగా లేనట్లు కనుగొన్న ఖర్చును తిరిగి వసూలు చేయడానికై చర్యలు గైకొనవలసిందని కర్నూలు డెప్యూటి కమీషనరుకు ఆదేశాలీయబడినాయి.

శ్రీ బి. బసప్ప :—అధ్యక్షా, ఎ. కు లేదని చెప్పారు. ఈ గవి మఠానికి 6 వేల భూమి, కోటి రూపాయలు విలువచేసే స్థిరచరాస్తులు వున్నవి. వాటిలో, బళ్లారిలో వుండే ఆస్తులలో చాలావరకు కప్పగల్లు అనే దగ్గర హెచ్. ఎల్. సి. క్రింద వుండే 20 ఎకరాల భూమిని అమ్మినారు, బళ్లారిలో రెండు యిండ్లు, నిందిగె సిద్ధబసప్ప దీపారాధనకు ధర్మానికి యిచ్చారు. వాటిని 16 వేల రూపాయలకు కె. జి. సత్యనారాయణ అనే ఆయనకు అమ్మారు—మఠాధిపతి అమ్మారు. అవి 50 వేల రూపాయల విలువ చేస్తాయి. చిడుగుప్ప తాలూకాలో కెంచరిపల్లి దగ్గర హెచ్. ఎల్. సి. క్రింద ఆయన చెల్లెలికి 8 ఎకరాల భూమి విక్రయం చేసి యిచ్చారు. అదే విధంగా బళ్లారిలో 50 లక్షల రూపాయల విలువచేసే సినిమా హాలు వుంది. నెలకు అయిదారు వేల బాడుగ వస్తూ వుంటే దానిని లోపాయి కారిగా మాట్లాడుకొని నెలకు 1500 బాడుగకు ఏర్పాటు చేశారు. ప్రభుత్వ వుద్యోగస్తులు అందరు కలసి చేశారు. ఈనాడు పదవేల రూపాయల బాడుగ యిస్తారు. అన్ని ఆస్తుల పాడు చేశారు,

మిస్టరు స్పీకరు : —వారిని ఏమి అడుగుతున్నారు ?

శ్రీ బి. బసప్ప : —అవి అన్నీ అమ్మారు వారు లేదు అన్నారు. యివి అన్ని మఠం ఆస్తులు. వాటిమీద చర్యలు తీసుకొని ఆ ఆస్తులు రాబట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ యస్. సూర్యనారాయణ రాజు :—చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. 9.20 a. m.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మొదటి పార్ట్‌కు నెగటివ్‌గా జవాబు ఇచ్చారు అమ్మలేదు అంటే ఆ విషయం దేవాదాయశాఖవారికి తెలుసా? అసలు అమ్మలేదా?

శ్రీ యస్. సూర్యనారాయణ రాజు : మైసూరు రాష్ట్రానికి మన ఆఫీసరును ఒకరిని పంపించారు. మొదట కంప్లయింట్సు వచ్చినట్లుగా మాకు తెలియదు. తరువాత ఇప్పుడు నోటీసు ఇచ్చి స్పెషల్ ఆఫీసరుద్వారా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తున్నారు కంప్లయింట్లు వచ్చిన తరువాత

మిస్టర్ స్పీకర్ —మొదట కంప్లయింట్సు రాలేదన్నారు ఎకు సమాధానంగా లేదన్నారు కంప్లయింట్సు వచ్చాయంటున్నారు ఇప్పుడు

శ్రీ యస్. సూర్యనారాయణ రాజు :—తొలి ప్రశ్న దేవాదాయశాఖకు తెలియకుండా ఉరవకొండయందలి శ్రీ కరి బసవస్వామి గవి మఠాధిపతి ఆస్తులను విక్రయించుటను గురించి 1972 సం లో శ్రీ చెన్న బసప్పగారి నుండి ఏవేని ఫిర్యాదులు అందినవా అంటే వారివలన అందలేదని చెప్పాను

శ్రీ బి బసప్ప :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు...

శ్రీ యస్. సూర్యనారాయణ రాజు:—పరసనాలిటీస్ వస్తాయనేది వుంది మొన్న రెడ్డిగారు నేను మాట్లాడినప్పుడు పరసనాలిటిస్ రాకూడదని అన్నారు. మఠాధిపతి మఠమును సక్రమంగా నిర్వహించుట లేదని, డబ్బును దుర్వినియోగము చేస్తున్నారని ఆరోపణలు చేయుటచేత గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బసప్పగారికి శ్రీ రెడ్డి రామలింగ గౌడుగారికి, మఠాధిపతిని తొలగించుటకై వాణిజ్యము చేయుటకు కమిషనరుచేత అనుమతింపబడినది. ఆదరు వాణిజ్యమును గౌరవ సభ్యులు ఉపసంహరించుకొన్నారు. 19 గజముల పొడవు 6 గజముల వెడల్పు గల జాగాను గౌరవ సభ్యునికి మఠాధిపతి రు. 1200 లకు 17-8-67 వ తేదీని క్రయ మిచ్చుటమేకాకుండా ఉరవకొండలో మఠమునకు గల ఒక ఇంటిని 9-8-67 నుండి 9-8-77 వరకూ 600 రూపాయలకు అద్దెకు కూడ గౌరవ సభ్యునికి మఠాధిపతి చేత లోపాయికారిగా ఇవ్వబడింది ఇంతకంటే ఏమి చెప్పాలో చెప్పండి.

శ్రీ బి. బసప్ప :—నేను కేసు ఉపసంహరించుకున్నానంటున్నారు. నేను కేసును ఉపసంహరించుకోలేదు. చీఫ్ కమీషనరుగారు కోర్టులో కేసు రాజీపడి ఆస్తులు లిస్టు చేశారు. ఆస్తులను లిస్టుచేసిన తరువాత మైసూరు రాష్ట్రంలో వున్న ఆస్తులను అమ్మినారు. నేను 1200 రూ.లకు కొన్నాను. పబ్లికు సైటు పట్టాలు చేసినప్పుడు చాలామంది కొన్నారు. నేను కూడా స్థలం కొన్నాను నేను రాజీపడలేదు. ప్రభుత్వము వారూ కలిసి జాయింటుగా పథకం వేసి రాజీచేశారు అవన్నీ దర్యాప్తు చేయాలి.

శ్రీ యస్. సూర్యనారాయణ రాజు :—అన్నీ దర్యాప్తులో వున్నాయి.

శ్రీ ఓ బసప్ప — ఇంకొక సీరియస్ విషయం గుండండి. స్వామివారు ఎప్పుడు శరవకొండలో వుండరు నాకు బెంగుళూరులో వుంటారు వారు ఎప్పుడూ త్రాగడం ఏరగడం మొదలయిన వాటిలో గురించి తెలుసుకుంటారు. ఆయనను తొలగించాలని అక్కడున్న భక్తులు అంటున్నారు ఆయనను తొలగించే ఏర్పాటు చేస్తారా? తరువాత అక్కడ మానేజరు ఏటుల చేసి ఆడినారు. అది దర్యాప్తు చేయాలి ఆడిటు రిపోర్టులో డబ్బు రికవరీ చేయించాలనేది వుంది. వెంటనే దర్యాప్తు చేయించాలి.

శ్రీ యస్ సూర్యనారాయణ రాజు — సమాచారం సేకరించాలని. అసిస్టెంటు కమిషనరును ఆదేశించారు. తరువాత ఇప్పుడు వారు చెప్పిన దాని ప్రకారం కోర్టులో దాఖలు చేయాలని అనేక గ్రామస్తులు చేస్తున్నారు ఈ మఠం కొన్ని కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే మఠాధిపతిని తొలగించాలని అంటున్నారు వారిని తొలగించడానికి విచారణ చేస్తున్నారు రూలు ప్రకారంగా చేస్తారు.

శ్రీ టి. సోమశేఖర్ — మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇటువంటి మఠం కొన్ని కోట్ల రూపాయల విలువయింటే మఠాధిపతిని తొలగించడానికి విచారణ చేస్తారా?

శ్రీ యస్. సూర్యనారాయణ రాజు. — రూల్సు ప్రకారంగా చర్య తీసుకుంటారని మనవి చేస్తున్నాను

AMOUNT SANCTIONED BY ANDHRA PRADESH REGIONAL COMMITTEE TO ANDHRA PRADESH STATE ELECTRICITY BOARD FOR RURAL ELECTRIFICATION

795 -

* 4281 Q. Smt. J. Eshwari Bai:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) the amount sanctioned by the A. P. Regional Committee to the A P. State Electricity Board from the year 1969 and onwards for taking up rural eletrification and the amount spent therefrom:

(b) whether the Board diverted any funds to the other region Viz; Andhra and Rayalaseema on some plea or the Telangana region; and

(c) if not the reasons therefor?

The Minister for Power (Sri G. Rajaram).—(a)

Year of Programme	Amount sanctioned by Telangana Regional Committee (Rs. in lakhs)	Amount spent as on 30-4-74 (Rs. in lakhs)
(1)	(2)	(3)
1969–70	436.00	469·69
1970–71	300.00	388.81
1971–72	300.00	333.30
1972–73	200·00	86.97
1973–74	—	—
	Total: 1236.00	1278.77

(b) No, Sir.

(c) In view of (b) above, this does not arise·

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారు యిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఒక కోటి రూపాయలు మంత్రిగారు ఇన్ని లక్షల రూపాయలు అంటున్నారు. తెలంగాణాలో ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ ఏ తాలూకాలలో ఎంతెంత ఖర్చు చేశారు ?

Mr Speaker .—Put a separate question You can ask information of every village, every taluk సెపరేట్ ప్రశ్న వేయండి వారికి వ్రాసి ఇస్తే సమాచారం ఇస్తారు

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ ఏ గ్రామాలు అని చెప్పవచ్చు కాని ఏ ఏ స్కీములలో ఎంత అని ఇప్పుడు చెప్పాలి? అనేక లక్షలు కోట్లు అంటే అర్థము కాలేదు నాకు. మొత్తం 1972-73లో 12,81,00,000లు ఇచ్చారు. ఖర్చు చేసింది 30-1-74 వరకు 12,77,77,000లు అంటే 12 లక్షలు ఎక్కువగా ఖర్చు చేశారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అర్థం కావడం లేదండి ..

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు వారికి వ్రాసి తెలుసుకోండి.

CALLING OF TENDERS FOR THE POWER HOUSE WORK AT SRISAILAM

796—

* 3631 Q —Sri Nallapareddi Srinivasulreddi — Will the hon. Minister for Power be pleased to state.

(a) Whether tenders were called for; for the work of power House at Srisailam;

(b) If so, the estimated cost of the Power House,

(c) Whether lowest tender has been confirmed ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

Sri G. Rajaram :—(a) Yes, Sir. Open tenders were invited for the work of excavation of Power House at Srisailam.

(b) The estimate for which the administrative approval was given is Rs. 1,20,13,200.

(c) The lowest tender of M/s. Associated Engineering Company for Rs. 1,26,36,905 was accepted on through rate basis after negotiations.

(d) Does not arise.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇది యాక్చ్యువల్‌గా లోయస్టు టెండరర్‌కు కన్‌ఫరం చేశారా లేక అంతకంటే ఎక్కువ బిడ్ చేసిన ఆయనతో నెగోషియేట్ చేసి లోయస్టు టెండరరు ఎంత అమవుంట్ వేశాడో ఆ అమవుంటుకే అతనికి కన్‌ఫరం చేశారా? అట్లా చేసి ఉంటే దానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ జి. రాజారాం :—లోయస్ట్ టెండరర్ తోపాటు అందరితో కూడ నెగోషియేట్ చేయడం జరిగింది. లోయస్ట్ టెండర్, అసోసియేటేడ్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ వారిది.

Rajahmundry Construction Company	Rs.	1,32,55,176
Sri K. P. Ramakrishna Reddy		1,48,46,815
M/s. Associated Engineering Company 2 points were there Sir,		
one is		1,34,85,879
other is		1,28,11,639
After this negotiation Sir, it was approved.		1,26.36,905

9.30 a.m. శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇది ఒరిజినల్ ఎస్టిమేట్ విషయం చెప్పుతున్నారా? లేకపోతే ఒరిజినల్ ఎస్టిమేటుకు టెండర్సు పిలిచి, కన్‌ఫరం చేసిన తరువాత ఆయన సగము పనిచేసి ఆ కాంట్రాక్టరేమైనా వెళ్లిపోయాడా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—కాంట్రాక్టరు వెళ్ల లేదు. The work is in progress and work is going on very smoothly.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—నేను అడిగేది లోయస్ట్ టెండరరుకు కన్‌ఫరం చేశారా లేపోతే ఇంకెవరైనా పైన బిడ్‌చేసిన ఆయనతో నెగోషియేట్ చేసి లోయస్టు టెండరు మొత్తానికే సరిచేసి ఇచ్చారా అనేదానికి ఖచ్చితమైన సమాధానము రాలేదు.

శ్రీ జి. రాజారాం :—లోయస్ట్ టెండరుకు ఇవ్వబడింది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇప్పుడు మళ్లీ ఎస్టిమేట్ ఏమైనా రివైజ్ చేశారా? చేసిఉంటే, దానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ జి రాజారాం :—ఎస్టిమేట్ 73 లో చేయడం జరగింది మొదట్లో ఏ ప్రాజెక్టు అయితే 45 కోట్లకు ఎస్టిమేట్ చేశారో అది 73 లో పోయి రు 1,26 కోట్ల చిల్లరకు రివైజ్ చేయడం అయింది. ఇప్పుడు వర్కు మాత్రము ఆయనకు ఇవ్వబడింది 1,26 లక్షలకు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఈ టెండరరుకు కన్‌ఫరం చేసిన తరువాత ఆ మొత్తాన్ని ఎంత పెంచి రివైజ్ చేశారు ఆ పర్టిక్యులర్ వర్కుకు. మీరు ఈ పవర్ హౌసుపని ఒకాయనకు ఇచ్చిన తరువాత, ఆయన సకాలములో చేశాడా లేదా? చేయకపోయినా కూడ మీరు ఎందుకు రేట్సు పెంచి మళ్లీ ఎస్టిమేట్సు రివైజ్ చేసి ఇచ్చారు. ఎంత మొత్తము పెంచి రివైజ్ చేశారు. రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్ ఎంత, ఒరిజినల్ ఎస్టిమేట్ ఎంత? రివైజ్ చేయడానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఒరిజినల్ ఎస్టిమేట్ నేను మనవి చేసినట్లుగా Rs. 1,20,18,200 had the administrative approval చివరకు ఆయన లోయస్ట్ టెండరు కాబట్టి రు. 1,26,36,905 కు మాత్రము ఆయనకు ఇవ్వబడింది. పని జరుగుతున్నది.

LAND ALIENATED TO A DOCTOR OF GOVERNMENT HOMEO MEDICAL COLLEGE, GUDIVADA.

797—

*3745 Q—Sri D. Venkatesam (Kuppam) :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether any piece of land was alienated in favour of Dr. Guru Raju, Government Homeo Medical College, Gudivada, by the Gudivada Municipality;

(b) if so, in which year and the extent of the said land;

(c) is it a fact that the said piece of land is occupied by unathorised people, if so, who are they and what is the area occupied by each individual; and

(d) the purpose for which the said land was alienated by the Municipality?

Sri K. Rajamallu :—(a) No Sir.

(b) Does not arise in view of (a) above.

(c) Does not arise in view of (a) above.

(d) Does not arise in view of (a) above.

DECLARING FRIDAY AS HOLIDAY IN URDU SCHOOLS.

798—

* 3758 Q.—Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to declare Friday as holiday to the Urdu Schools in the State instead of Sunday; and

(b) if so, when it will be implemented?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao) :—(a) No. Sir.

(b) Does not arise.

PAY SCALE OF SHIP AND AEROMODELLING INSTRUCTORS IN THE N C. C.

799—

*4135 Q.-Sri V. Srikrishna :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Government approved the recommendations of the Director General NCC Ministry of Defence, Government of India in toto in creating various posts and also their respective pay scales for NCC organisation in this State since its inception except in the case of Ship Modelling Instructors;

(b) if so, the reasons for deviation in the case of Ship Modelling Instructors;

(c) whether it is also a fact that the State Government has taken a decision to implement the scale of Rs. 200-10-300 for the posts of Ship and Aeromodelling Instructors during 1961–62 based on a proposal received from the Director NCC, A. P. on 13-6-61 ;

(d) if so, whether the scales so approved have been implemented ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

Sri M. V. Krishna Rao :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

(d) & (e) Does not arise.

శ్రీ పి. శ్రీకృష్ణ :—మొదట దానికి 'నో' అన్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి ఎన్. సి. సి. విషయంలో స్టాఫ్ పాట్నర్ గురించి ఏమైనా ఫలానా ఫలానావి అని వచ్చినాయా ? దాంట్లో ఎక్సెప్ట్ దీస్ మిగతా స్టాఫ్‌ను అంతా వాళ్లు చెప్పినట్లు యిక్కడ అల్లొకేట్ చేసినారా ?

శ్రీ ఎం. వి కృష్ణారావు :— సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వాళ్లు షిప్—మాడలింగ్ మెకానిక్సు, అండ్ స్టోర్—కీపర్సు అని రెండు గ్రేడ్సులో వాళ్ళ స్కేల్ ఆఫ్ పే రెకమెండ్ చేశారు. అయితే అది యిక్కడ గవర్నమెంటు యాక్సెప్ట్ చేయలేదు తరువాత షిప్—మాడలింగ్ మెకానిక్సు కం స్టోర్—కీపర్సు అని రెండు కలిపి దానికి స్కేల్ ఆఫ్ పే నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. దానిని యిప్పుడు యింప్లిమెంట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—నేను వేసిన ప్రశ్న "Whether it is a fact that the State Government has approved the recommendations of the Director—General N. C. C., Ministry of Defence, Government of India in toto in creating various posts ?" పోస్టుస క్రియేట్ చేయడంలో వారి రెకమెండేషన్సు అంగీకరించారా ? తరువాత also their respective pay-scales for N. C. C. Organisation. ఏవైనా వేరియేషన్సు ఉంటే ఎక్కువ స్కేల్సు యిచ్చేటట్లు చేశారా ? ఒక్క సెక్షనులో తప్ప మిగతా పోస్టుస అన్నీ కూడ వాళ్ళు చెప్పినట్లు చేశారా లేదా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— కాదండి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా రెండు రకాల పే స్కేల్సు మాకు రెకమెండ్ చేయడం జరిగింది. అయితే యిక్కడ సర్కిల్ కమాండర్ యొక్క అప్రూవల్‌తో ఆ షిప్—మాడలింగ్ మెకానిక్సు—కం—స్టోర్ కీపర్సుగా వాళ్ళను కన్వర్టు చేసి వాళ్ళ పే స్కేల్సు నిర్ణయం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. శ్రీకృష్ణ :—నేను స్పెసిఫిక్‌గా వేసిన ప్రశ్న ఏమిటంటే "Whether it is a fact that the State Government has approved the recommedations of the Director General of N. C. C., Ministry Defence, Government of India in toto ?" షిప్—మాడలింగ్ అది సెకండ్ క్వశ్చన్, యిప్పుడు అంతవరకు ఆన్సర్ చేయండి

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—'ఏ' కు 'నో' అన్నాను కదండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—వేరియేషన్సు ఏమేమి ఉన్నాయో, అవి టేబిలుమీద పెడతారా ? స్టేట్ గవర్నమెంటు స్కేల్సు అన్నారు. ఈ ఎన్. సి. సి. ఆఫీసు 58 జులై లో the recommended basic pay of ship Modelling Mechamic and Store-keeper is Rs 2 0-3-245-5-270 and Rs. 55-3-118-4-130. respectively plus any local allowances admissible. That is one recommendation. On September 18th:

షిప్-మాడలింగ్ మెకానిక్స్ అండ్ స్టోర్ కీపర్సుకు మళ్ళీ సజెస్ట్ చేశారు. మళ్లీ 58 అక్టోబరులో షిప్-మాడలింగ్ మెకానిక్సుకు 180—5—200-10—300 ఒక సందర్భంలో మళ్లీ వాళ్లు దాంట్లో ఏమి చెప్పారంటే "I feel that unless at least this higher scale of pay is given, it would not be practicable to secure the services of adequatley qualified person for this post" అని రికమెండ్ చేశారు. ఆ తర్వాత "With a view to ensure proper training to National Cadet Corps, Andhra Cadets, Ist July 1959, the staff sanctioned in para 1 above will be eligible for the pay in the scale of Rs. 100-5 140-7½-200". అని చెప్పి మూడు సార్లు ఇద్దరికి రెండు స్కేల్సు పెట్టి తరువాత రెండు కలిపి నూరు రూపాయలకు తీసుకువచ్చి ఇక్కడ ఉండేటటు వంటి స్టోర్ కీపర్స్ స్కేలు ఇచ్చారు; షిప్-మాడలింగ్ కమ్ స్టోర్ కీపర్ అని డిసిగ్నేషన్ ఇచ్చారు. Government in their letter 10 CC-/63-6, dated 10-3-64 included the pay schedule in the ad hoc rules under rule 6 : Rule 6 says: there shall be paid to the holders of the post a pay calculated in the scale of pay of Rs. 200-10-300 per mensem with allowance admissible under the rules". ఇవన్నీ అయిన తరువాత ఈ పే స్కేలుతో మీరు కన్కర్ అయి, మన ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు వాళ్ళు కన్కర్ అయిన తరువాత 14 సంవత్సరాలు అయినా ఎందుకు చేయలేదు.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—వీటన్నింటిని గురించి ప్రభుత్వము పరిశీలన చేయడం జరిగింది. చేసిన తరువాత ఫైనల్ డిసిషన్ వచ్చే టైములో వీళ్లేమో హైకోర్టుకు వెళ్లి రిట్ పిటిషన్ వేయడం జరిగింది. ఆ రిట్ పిటిషన్ ఏమవు తుందో తేలిన తరువాత గవర్నమెంటు డిసిషన్ తీసుకొంటుంది.

వి. శ్రీ శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, వీరు హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టులో వారు చెప్పినటువంటిదానికి మన గవర్నమెంట్ ఇచ్చిన రిప్లయి ఏమిటంటే —It is the counter-affidavit filed by the Government." మనవాళ్లు అంగీక రించింది ఏమంటే—"It was admitted that the implementation of orders passed by the Hon'ble Minister on 18-9-1972 is under consideration. మంత్రిగారు యాక్సెప్టు చేస్తూ ఆర్డర్ ఇచ్చారు. దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదు. ఇట్ యీజ్ అండర్ కన్సిడరేషన్ అని రిప్లయి ఇచ్చారు. ఇప్పుడు కోర్టు యాడ్వర్స్‌గా డెసిషన్ వస్తే—ఆ ఖర్చులు మనమీద వేస్తే—వెనుకటినుండి కొన్ని లక్షల రూ.లు ఎరియర్స్ మనం కట్టవలసి వస్తే—దానికి బాధ్యులు ఎవరు? 9.40 a.m.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—మంత్రి ఆర్డర్ వేశారుగాని, అది ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు. అది ఎగ్జామిన్ చేశారు. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు దానికి అంగీకరించ లేదు. ఆ స్టేజిలో వారు కోర్టుకు వెళ్ళారు. ఇంకా దాని విషయంలో ఫైనల్ డెసిషన్ గవర్నమెంట్ తీసుకోలేదు. కోర్టు డెసిషన్ ఇచ్చిన తర్వాత మేము కన్సిడర్ చేస్తాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇచ్చిన రిప్లయిలో—"It was admitted that the implementation of the orders passed by the Hon'ble Mini ter on 18-9-1972 is under consideration." అని చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—దానిమీద ఫైనల్ డెసిషన్ రావాలి. కన్సిడరేషన్‌లో ఉంది.

Mr. Speaker :—What is it you want to elicit ? He has given the full information. Now there is nothing more you should get from the Minister.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఒక ఇష్యూ 14, 16 సం.లనుండి పెండింగులో ఉన్నది. మూడు సంవత్సరాలనుండి డైరెక్టుగా నేను కరస్పాండెన్స్ చేస్తున్నాను. ఇట్లాంటి ఎనామలీస్, ఇట్లా పే స్కేల్స్ రివిజన్ చేయకుండా ఉండటమే—క్రింద ఫ్రెస్టేషన్ రావటానికి కారణం. షిప్ మోడలింగ్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్ కమ్ స్టోర్ కీపర్ అని పేరు పెట్టి—స్టోర్ కీపర్ జీతం ఇచ్చి యీ 16 సంవత్సరాలు అట్టేపెట్టటమే— సర్వీస్‌లో ఫ్రెస్టేషన్ రావటానికి కారణం. ఇప్పటికైనా యీ మేటర్ పదిమందికి సంబంధించింది కనుక, కొంత కన్సిడర్ చేసి వెంటనే డెసిషన్ తీసుకొంటారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :—కోర్టులో ఉన్నది కదా. కోర్టు డెసిషన్ వచ్చిన తర్వాత గవర్నమెంట్ టేకప్ చేస్తుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గవర్నమెంట్ దీనిని కన్సిడర్ చేస్తానని అంగీకరిస్తే విత్‌డ్రా చేయించటానికి వారి అడ్వొకేట్ దగ్గరనుండి లెటర్ కూడ తీసుకువచ్చి గవర్నమెంట్‌కు ఇచ్చాను

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—అది పే రివిజన్ కమీషన్‌కు రిఫర్ చేస్తున్నాము. వారు కన్సిడర్ చేస్తారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇపుడు మంత్రిగారు అది పే రివిజన్ కమీషన్‌కు రిఫర్ చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు అందువల్ల మళ్ళీ రెండేళ్ళు అవుతుంది. ఇది డిలేటరీ టాక్టిక్స్. ఇపుడు పే కమీషన్‌కు రిఫర్ చేశారని చెబుతున్నారు. ఇందాక కోర్టులో ఉంది కదా అని చెప్పారు. కోర్టులో ఉంటే విత్‌డ్రా చేయిస్తామని అన్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—కోర్టులో విత్‌డ్రా చేయిస్తామన్నారుగాబట్టి- మేము పే కమిషన్‌కు రిఫర్ చేస్తున్నామని చెప్పాను.

S. No. 711(*4622-Q) postponed from 6-7-74 to 17-7-74 for further Supplementaries

Filling up posts Sanctioned under Half - Million Job Scheme

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా క్రిందటితడవ యీ ప్రశ్నకు ఇండస్ట్రీస్ మినిస్టర్ తరఫున వెంకటరావుగారు ఆన్సర్ చేశారు, ఆనాడు రెండు పాయింట్స్ మీద గౌ. సభ్యులకు డౌట్ వచ్చింది. ఈ సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీము క్రింద ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్ మెంట్ కు ఇచ్చిన డబ్బును సద్వినియోగం చేసుకోకుండా లాప్స్ చేశారు అని ఒకటి రెండవది—ఆ పోస్టులు ఫిలప్ చేయలేదు అని. ఇపుడు నేను ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించి చెబుతున్నాను. అప్పుడు ఆ పోస్టులు ఫిలప్ చేయకపోవటానికి కారణం-కొన్ని హైకోర్టులో ఉన్న ఇబ్బందులవల్ల. కొన్ని ఆ ప్రమోషన్స్ చేయకపోవడంవల్ల-జరగలేదు. ఇపుడు ఆ పోస్టులన్నీ చాలావరకు ఫిలప్ అయినవి. అప్పుడు మిగిలినపోయిన డబ్బు లాప్స్ చేయలేదు. ఆ డబ్బు ఇతర స్కీములమీద ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, పోయినసారి సుబ్బారాయుడుగారు సమాధానం చెప్పారు. మొత్తం 255 పోస్టులు శాంక్షన్ అయితే ఫిలప్ చేసినవి 66 పోస్టులని చెప్పారు. ఇంకా ఫిలప్ చేయవలసినవి 189 పోస్టులు ఉన్నవి. ఆ 189 పోస్టులు ఫిలప్ చేశారా ? అప్పుడు శాంక్షన్ చేసిన పోస్టులు ఫిలప్ చేయలేదు కాబట్టి. ఇప్పుడు అవి ఫిలప్ చేయటానికి వీలులేదని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మనస్టేటు గవర్నమెంటుకు ఆదేశం ఇచ్చిందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆదేశం ఇవ్వలేదు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఆ పోస్టులు ఫిలప్ చేయకపోవటంవల్ల ఆ డబ్బు దానికి ఖర్చుపెట్టలేకపోయినాము. ఆ డబ్బు లాప్స్ కాకుండా ఇతర స్కీములమీద ఖర్చు పెట్టాము. ఇపుడు దాంట్లో అన్ని పోస్టులు కాకుండా, యీ సంవత్సరం వచ్చిన గ్రాంటులోనుండి మిగతా పోస్టులు వారం రోజులలో శాంక్షన్ చేశాము. ఇపుడు ఫిలప్ అవుతున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఈ 189 పోస్టులన్నీ కూడ ఫిలప్ చేస్తున్నారా? ఇందులో ఒక ప్రశ్న స్పష్టంగా వేశాను. ఎన్ని పదవులు భర్తీ చేయబడలేదు ? దానికి కారణాలు ఏమిటి ? దానికి బాధ్యులు ఎవరు ? ఆ పోస్టులు ఫిలప్ చేయకపోవటానికి బాధ్యులు ఎవరు ? వారిపైన గవర్నమెంట్ ఏమి యాక్షన్ తీసుకోంటున్నారు ? అని అడిగాను. మురిగిపోయిన బాపతు డబ్బు 57.38 లక్షలు. దానిపైన బాధ్యులు ఎవరు ? దానిపై గవర్నమెంట్ ఏమి యాక్షన్ తీసుకోంటున్నది ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మురిగిపోలేదని చెప్పాను. 57 లక్షలు చిల్లర ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు ఇస్తే, దాంట్లో 17 లక్షలు యీ పోస్టులు ఫిలప్ చేయటానికి పెట్టారు. అప్పుడు 3.6 లక్షలే వారు ఖర్చు పెట్టగలిగారు.

ఆపోస్టులు ఎందుకు ఫిలప్ చేయలేదంటే—హైకోర్టులో కొన్ని రిట్స్ ఉన్నవి. ప్రమోషన్స్‌లో కొంత ఇబ్బంది ఉండి అపుడు ఫిలప్ చేయలేకపోయారు. ఇపుడు ఫిలప్ అవుతున్నాయి. ఇపుడు 9.5 లక్షల రూపాయిల వరకు—పోస్టులు ఫిలప్ అవుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం రిలీజ్ అయ్యేటటువంటి ఒక కోటి చిల్లర దాంట్లో ఇది ఖర్చు పెడుతున్నాము.

Sri A. Sriramulu:—Last time it was very clearly stated that a sum of Rs. 57 lakhs were surrendered. Now the Chief Minister was telling us that the money was not surrendered. That point has to be clarified. Secondly, for filling up of these posts, only top posts were filled and the lower posts were left. What exactly is the reason in not filling up these posts? There is no litigation in High Court, as far as these posts are concerned. Some of the Officers at the top pushed up their own men to the top posts and left the other posts.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఏ స్కీము క్రింద ఎలాట్ చేశారో, దాని క్రింద ఖర్చు పెట్టలేకపోయారుగాని—ఆ డబ్బు సరెండర్ కాలేదు. ఆ డబ్బు మనం వేరే సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీముకు డైవర్ట్ చేసి దాని మీద ఖర్చు పెట్టాము. ఇపుడు వారు చెప్పినట్లు టాప్ పోస్టులు కూడ కొన్ని ఫిలప్ చేయకుండా ఉన్నవి. ఇపుడు మొత్తం 9 5 లక్షల రూలకు. సరిపడ పోస్టులు ఫిలప్ చేయటానికి గవర్నమెంట్ ఆర్డర్ ఇచ్చించి. ఇపుడు ఫిలప్ అవుతున్నవి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం చాలా వేగ్‌గా ఉన్నది. 189 పోస్టులు ఇంకా ఫిలప్ చేయాలి. ఈ 189 పోస్టులు కూడ ఫిలప్ చేస్తారా? సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్పెసిఫిక్‌గా అఫ్ మిలియన్ జాబ్స్ స్కీము క్రింద శాంక్షన్ చేసిన డబ్బు అది. ఆ డబ్బును మరొక విధంగా వినియోగించుకొన్నామని అంటున్నారు. ఇపుడు వచ్చిన స్కీము 4 5 లక్షలు మనం యుటిలైజ్ చేస్తాము అంటున్నారు. తతిమ్మా 55 లక్షల 38 వేల సంగతి ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నేను వేగ్‌గా చెప్పలేదు. క్లియర్‌గా చెప్పాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు యీ స్కీములకు ఇండస్ట్రీస్ సెక్టార్ క్రింద కొంత ఎమౌంట్ ఇచ్చారు. ఇండస్ట్రీస్ సెక్టార్‌లో యీ పోస్టుల ఫిలప్ కోసం కొంత డబ్బు ఇస్తే అప్పుడు—ఆ స్కైమ్‌కు ఫిలప్ కాలేదు. ఆ ఎమౌంట్ వేరే దానికి ఇవ్వలేదు. ఈ అఫ్ మిలియన్ జాబ్స్ స్కీములోనే సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రోగ్రామ్‌కు ఆ ట్రయినింగ్‌కు ఖర్చు పెట్టాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం: —ఆ 189 పోస్టులు ఫిలప్ చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు: – 1-9 పోస్టులు కాదు. ఇపుడు 9.5 లక్షల రూ లకు సరిపడ పోస్టులు శాంక్షన్ చేశాము. అంతవరకు యీ సంవత్సరం ఫైనాన్స్‌లో చేస్తాము.

Mr. Speaker: —Questions are over.

PRIVILEGE MOTION

re: Giving wrong information to the House by the Minister for Information & Public Relations Ruling given.

Mr. Speaker:— I have received a privilege motion I would like to dispose of it, I will read out the motion:

Sri A. Sreeramulu and Sri C. V. K. Rao gave a notice of privilege motion against the Minister for Information on the ground that the Minister, while answering the Question No. 708 on 5th July 1974, stated that "no expenditure was incurred on the Journal 'Andhra Pradesh', since the Journal was printed in the Government Press". Whereas the details shown in the budget presented to the House indicate that an amount of Rs. 61,854 was spent on the publication of Journal in 1972-73 and it was proposed to spend Rs. 1 lakh during 1974-75. The Members contended that the Minister, knowing fully well the budget provisions, furnished wrong information to the House and thereby committed breach of privilege and contempt of the House.

Sri A. Sreeramulu :—You were pleased to put a very specific question to the Minister after persistent questioning by us because the Minister was saying that there was no exependiture at all. Your question is: "I would like to ask you for question (d): 'What is the monthly expenditure incurred on these publications? Where is answer? It is not the mere cost of printing that is involved It has got paper and so many other things like blocks, etc. Did you have the budget at all, where you assess so much of expenditure will be there for the years concerned ? Because in the year 1967-68 it was Rs. 26,517 and during 1972-73, it came down to Rs. 4,665 in the case of circulation. "The answer of the Minister is : "Unfortunately, we do not have any budget with us as it is being printed in Government press. They are supplying paper and printing".

I would like to make my own comment about it. Either the Minister does not feel the responsibility to understand the working of the Department-it is totally wrong-or does the Minister think that the House can be treated as he did. Everywhere the Minister has committed a grave breach of privilege and shown contempt of this House.

Mr. Speaker :—After the receipt of the privilege motion, I have asked the Minister to say what he has to say and I got the reply from the Minister for Information and Public Relations which reads as follows :

"With reference to the notice of the Privilege Motion enclosed to the letter cited, I beg to furnish below a statement of facts of the 9-50 a. m.

case in question. It is a fact that the following provision is made in the budget as pointed out by the Hon. Members.

	Actuals 1972-73	Revised Estimates 1973-74	Budget Estimates 1974-75
Publications	Rs. 61,854	1 lakh	1 lakh

But this amount was utilised for the purpose of remuneration to the contributors of articles to the Andhra Pradesh Journal and other incidental charges like despatch of Journols etc. No part of this amount was utilised towards printing charges, cost of paper, cost of block making etc. I, however, admit that the amount of Rs. 61,854 should have gone into the publications of Journal. Unfortunately, both the Department and myself mistook the word publication of the Journal to mean the printing charges, cost of the paper, block making charges that are normally incurred by the Director of Printing and Stationary from out of his pooled budget. This is evident from the fact that while answering part (d) of the question, I specifically stated that 'the Journal is got printed in the Government Central Press. Since the Government Central Press is service Department no printing charges are paid by the Information and Public Relations Department Even the supplementaries by the hon. Members were only to elicit information of this particular item of expenditure. In this context alone, the hon. Speaker was pleased to instruct me to gather all the relative particulars from the Government Central Press and place it on the Table of the House. I have since obtained these particulars and have been placed on the Table of the House on 15-7-1974. It may thus be seen that at no stage there was any intention on my part to furnish wrong information much less to misguide the hon. Members. The answer given by me to L.A.Q. No. 3605 starred in particular to clause (d) was on the mistaken notion that the information required is about the expenditure incurred towards the printing of the Journal This I admit is a mistake on my part for which I very much regret. I respectfully submit that there was no intention on my part to either give wrong figures or misguide the House."

Sri A. Sreeramulu :—Sir, the Minister has tried to explain away the grave irregularity. It is only an explanation. We wanted to know the monthly expenditure not the expenditure incurred in regard to printing or cost of paper or any such thing. We wanted the total expenditure that is being incurred by the Department bring-out this particular publication and I am not convinced of this particular reply, Sir. This is only explaining away and not placing the facts as they are. Since the Minister has finally expressed regret, of-course expressing regret now-a-days has become a routine fashion in the House and the House is being treated very lightly. We have a feeling that Ministers are not taking seriously the questions that are put and very casual and sometimes irresponsible answers are also being given. I consider even now, this is an issue fit enough to be referred to the Privileges Committee and we leave it to your decision.

Mr. Speaker :—But, I feel in view of the explanation given by the Minister and particularly the expression of regret, I hope such things will not be repeated not only by this Minister but any other Minister. Let close the matter at that.

Sri A. Sreeramulu :—I think it is a reply given by the department and not by the Minister.

Mr Speaker :—It is from the Minister I read the extracts or the letter which I got from the Minister himself.

Sri A. Sreeramulu :—The Minister also can explain as to how he mistook it and how it happened.

Mr. Speakr :—It is just to save time.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఈ క్వశ్చన్ తీసుకు వచ్చింది నేనే. దానిపై సరైన సమాధానం ఆయన చెప్పలేదు. ఇప్పుడు వ్రాసినది కూడ నెలవారీగా యివ్వడం లేదు. అది కూడ సరైన జవాబు కాదు ఆయన యిక్కడ ఉన్నారు. Let him explain.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇంకోసారి ప్రశ్న వేస్తే ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయిస్తాము ఇది ప్రివిలేజ్ మోషన్ క్రింద వచ్చింది I have disposed of that Let us close the Matter.

(ii) re: Making an incorrect Statement by the Minister for Education misleading the House—Ruling given.

Mr. Speaker :—There is another similar Privilege Motion which was given notice of by Sri Syed Hassan. Sri Syed Hassan has given notice of a Privilege Motion against the Minister for Education alleging that the Minister while making a statement to the call Attention notice regarding the postponement of the Secondary Grade Basic Training Examinations several times, since March, 1974 informed that the said examination was conducted on 2-7-1974. The Member contended that no such examination was held on 2nd July, 1974 and this misrepresentation of the fact on the floor of the House by the Minister for Education amounted to a Breach of Privilege.

I have examined the matter and got a reply from the Minister for Education on the Motion. The reply of the Minister reads as follows:

"I am really sorry that my reply to the call Attenton regarding the postponement of S.G.B.T. xamination should have given occasion to the Members to raise a privilege Motion on the ground that I misrepresented the facts and uttered a blatant lie. I replied to the Member that the examinations are being conducted from 2nd July by mistake, since originally they were programmed to be conducted from 2nd July, 1974 though later on under instructions from the Director of public Instructions the examinations were postponed until further orders. It was not my intention to mislead the House

by incorrect statement. The mistake as crept in in advertently for which I am extremely sorry I would like to submit that the Commissioner for Government Examinations proposes to hold the Examinations some time in the first week of August, 1974. I would therefore, request you kindly to drop further proceedings on the Privilege Motion given notice of by Sri Syed Hassan, M. L. A., I however, regret the inconvenience caused to the House and to Sri Hssan in particular."

That is what has been stated. Let us accept it. But, I would like to mention one thing. In all such matters even the Ministers are liable to err on certain occasions. They can suo motu themselves, as and when they get correct information can rise in the House and say that I would like to correct it and save time.

PERSONAL EXPLANATION UNDER RULE 321 BY SRI KONDA LAKSHMAN BAPUJI.

Mr. Speaker :-Now, I would like to take up the Personal Explanation by Sri Konda Lakshman Bapuji. Sri Konda Lakshman Bapuji has sought the Chair's Permission for personal explanation under rule 321. I have permitted him to make a statement. But, before this I would like to draw the attention of the House to one fact under the rules. Sri Konda Lakshman Bapuji will make the statement is not debatable. If the Government wants to say anything, since I had already sent a copy of the statement to the Minister concerned, I would permit him alone to say whatever he wants to say. There won't be any further debate because in such matters the House is not going to act as a Court. It is only for the information of the House which they can judge in whatever manner they like.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్లాపూర్) :—వారి స్టేట్‌మెంట్ టేబిల్‌మీద పెట్టించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తరువాత చూస్తాము

Minister for Municipal Administration (Sri Challa Subba rayudu) :—Sir, after the Hon'ble Member makes the statement we may be given on opporunity to make a statement in one or two days with regard to that.

Mr. Speaker :—Now, Sri Konda Lakshman Bapuji. Please make it as briefly as possible.

Sri Konda Lakshman Bapuji (Bhongir) :—Yes, Sir. I am not reading the annexures also except one and if you allow the other ones also.

10-00 a.m. Sri Konda Lakshman Bapuji :—Mr. Speaker, Sir.

1. With your permission I am making the following personal explanation under Rule No. 321.

2. On 6th July, 1974, there were two starred questions bearing numbers 716(3285) and 717(4834); and the answers given to the

were given wide publicity by press and All India Radio. The said proceedings and publicity caused to depict me as an arrogant law breaker for selfish ends and has been misusing his status specially being member of the Congress Party and also this August House, to grab the Government land.

3. Under the circumstances, to get the full and correct version of the happening, I have gone through the proceedings of the House.

4. After considering the whole affair and the different courses of action that are open to me, I preferred to give a personal explanation in this August House.

5. As it will be sub-judice to go into the merits and demerits of claims of title of the land under my occupation, which are pending in the civil suit before the Court of Law I would like to first briefly refer below to the relevant Government documents and other relevant undisputed facts with regard to the said land.

6. There has been a maqta in Khairtabad village known as Magtaba Shaik Niyamutulla Shah. Having satisfied with the title of Maqtedar and Pattedar, Sri Mohd. Nooruddin of the said Maqta the bearing survey Nos. 9/2 to 9/20 as per the Zamina (Supplemantay Setwar, Judicial findings of Atiyat Courts, village map, and recods of Revenue department, Survey and Settlement Department and other relevant Government reeords. including correspondence between the Collectors and Municipal Corporation etc, I took on perpetual lease the land under my occupation from Mohd. Nooruddin, Maqthedar and Pattedar of the said Maqta lands, on 28th November, 1954. With the Municipal permission, I constructed a tin shed and erected compound fencing in 1955. Meanwhile Late Shri Rasheed Shapuriji Chenoy claiming that the land situated in the North of Shahpurwadi and main road uptil water edge of the Hussain Sagar Tank belongs to him, filed a civil suit against the Government alleging the Tahsildar evicted him illegally on 28th Aban 1353 Fasli. He also made Mohd. Nooruddin, the Maqthedar and Pattedar of the Maqtha, and others including me as defendants. He got injunction......

Sri V. Satyanarayana :—Point of order, Sir. He cannot read the statement under Rule 321.

Mr. Speaker :—I have permitted him.

A. Sreeramulu :—Sir, Rule 321 clearly says like this "A member, may, with the permission of the Speaker, make a personal explanation although there is no question before the House, but in this case no debatable matter may be brought forward, and no debate shall arise."

The entire substance of the statement, that is so far as Mr. Konda Laxman Bapuji made is certainly a debatable matter.

Sri Konda Laxman Bapuji :—He got injunction orders prohibiting allienation of the suit land. But the Court permitted me to get registered the deed of perpetual lease of the land under my

occupation. , therefore, got it registered on 12-12-1957. As. per this Deed my land bearing survey Nos. 9/15 to 9/13 admeasurs about 12,975 sq. yards. Thereafter, on my offer to give an undertaking that if plaintiff gets decree against me on the land under my occupation I shall hand over the building to him without any compensation, the Court permitted me to construct the building. Thereupon, after obtaining the Municipal permission, I constructed the building in 1968, my petitions to give certified copies of the relevant papers were rejected by the Collector and revenue Board without assigning any reasons. I did not try to utilise my the then ministerial position to get the copies from the Revenue Department; but gave petition in the Court of Law to call the concerned files. After taking many adjournments, the Government Advocate to submitted to the Court some papers which consists records of very vital importance. Plaintiff's evidence is closed; government's evidence have been also closed in the last December, 1973 after producing the only witness, Shri Guruva Reddy. Special Deputy Collector for Land Enquiry. Thereafter Defendant No. 2. Mohd. Nooruddin produced himself as witness. Cross-examination on him is pending for the last about four months for want of translation of Government documents.

7. In the said suit filed by Chenoy, the Government claimed the suit land to be the Government's stand is that the suit land is a part of the land acquired from the Maqthedar paying compensation for Nizam's Palace which is subsequently being used for the purposes of the Government Secretariat, Mint, etc. Whereas the Maqthedar's stand is that the maqta land acquired by the Government has been in occupation of the Government, only within the compound walls of Government Secretariat. The issue before the said suit is to whom the suit land belongs whether to Chenoy, Plaintiff or Government or Mohd. Nooruddin. etc.

8. When the acquisition proceedings against Nooruddin, etc. were pending about the land situated between the Secretariat and Fisheries Department, bearing survey Nos. 9/18 and 9/19, for some extraneous reasons a political decision was taken in a high level meeting in the Government Secretariat and accordingly the Deputy Secretary, General Administration issued a D. O. Lette No.16269/52/11/0/III, dated 19-9-1956 addressed to Major Guru Swamy, the then Collector, Hyderabad. Now, I will read that D. O.

10.10 a.m. BHARAT CHAND KHANNA, I. A. S. DEPUTY SECRETARY

General Administration (O.P-III) Department.

D.O. No. 16269/59-11/O.P. III. Dt. the 14th Sept. 1959.

My dear Major Guruswamy,

The discussions that took place at the meeting that was held on 12th September, 1959 in the Chief Secretary's room and attended by yourself P. A., to the Collector of Hyderabad Shri Jayakar P. Johnson, Special Dy. Collector (L.E.) Shri Syed Ghouse, Deputy Collector, Shri Veernath Rai, Suptg. Engineer, H.Q. Circle, Sri Syed Ali Raza, Executive Engineer, Special Division and the undersigned, have been recorded by me and approved by the Chief Secretary as under: —

The question of acquisition of the land between the Secretariat and the Fisheries Department was generally discussed. The Revenue Officers expressed a doubt that the land under reference was perhaps a muktha land and some compensation would be involved and this aspect of the matter has also arisen from the step already taken of having notified the land for acquisition by Government. After all pros and cons had been discussed, C.S. intructed as follows:

(1) That the Collector should notify the Municipality that they should not give any permission for construction on this land as it was all government land.

(2) The question whether or not Government could now declare it was Government land after having issued a notification for its acquisition, should be resolved after consulting law. That should also be done by the Collector.

(3) If at all question of compensation were to arise, it would merely be in respect of agricultural land and the compensation required to be paid in that case would be only nominal, in as much as compensation is based on the land revenue which the person claiming as Pattadar vould have been paying for cultivating the land. As a matter of fact, since no cultivation has been done on the land under reference, the compensation to be paid would be next to nothing. 10-40 a.m.

(4) The collector would declare it as Government land and ask the P. W. D. to take possession.

(5) The P. W. D. thereupon would explore the best way in which a new Secretariat building could be constructed thereon.

The land below water level has also to be kept as a part of the Secretariat area to raise gardens, playing fields, etc

(2) With regard to the building under construction belonging to Shri Konda Lakshman, Deputy Speaker of the Andhra Pradesh Legislative Assembly, behind the building of the Fisheries Department, the Chief Secretary had also suggested that the Collector, Hyderabad District should obtain the details about the title from the relevant Tahsil etc.

(3) I am to request that action may kindly be taken as indicated in the minutes above at any early date and this office kept informed of the progress.

(4) A copy of the minutes prepared by Sri Jayakar P. Johnson, Special Deputy Collector (L. E) which is in conformity with the minutes recorded above and which was left with me, is returned.

Yours sincerely,
Sd/ Bharat Chand Khanna.
Deputy Secretary, General Admn.

In disregard to the said pending civil suit and without conducting even departmental enquiry or complying with the directions given in the said D. O., the Collector got the entries changed in the Revenue Records about the suit lands.

On 14th March, 1968, Sri V. B. Raju, the then Revenue Minister while answering question S. No. 1557 (1522) of Sri K. Rajamallu stated that the land bearing Survey No. 9/15 is a private land, i. e., of Mohd. Noorudin. The same Revenue records which pertains to S. No. 9/15 show that the lands bearing S. Nos. 9/2 to 9/20 are also private lands.

During the last about 20 years of my occupation of the said land not a single time, I approached any Minister or Officer to get any favour about the said land. Several times the matter of my said land was raised in Legislative Assembly and for the last time there was some reference about it on 2-2-1974, on which occasion the Hon'ble Minister for Municipal Administration told this House that I hold lease of the land under my occupation. On 5-7-1974 I personally gave him the copies of the correspondence, copies of which are enclosed herewith, which also speak the dispute of the title of the land. Besides, on 5th July, 1974, he told me that he called the files and getting the officers and would thoroughly acquaint himself with the facts. As for want of time, I will not be able to read out the said correspondence therefore, their enclosed copies may be treated as the part of my this personal explanation.

On 2-2-1974, the issue of my filling earth was raised by Hon'ble Member, Sri Sanyasi Rao and other Hon'ble members also participated in the proceedings which was prominently published in the Press Perhaps answers to the said two starred questions also were to be prepared by the Government. In that connection different government officers moved hectically and some of them acted over enthusiastically even by taking law into their own hands. In this regard, I gave my letter dated 12-2-1974 to Hon'ble Chief Minister, Sri J. Vengal Rao in person and explained the position. By this letter and my interview with him, the Hon'ble Chief Minister knows well about the whole matter pertaining to my land. Even otherwise having been incharge of Revenue portfolio the responsibility lies on him to acquaint himself fully with the whole affair or at least the main issues involved in the affair particularly when the hon. member of this August House (i. e. me) has personally brought certain facts to his notice.

In view of all the above, it is clear that whatever the written or oral statements were given or made or should have been or made but were omitted on the floor of this house on 6th July 1974 were given, made or omitted wilfully and with intention to do so. With this background I would like to bring the following commissions and omissions which occurred in connection with the said two questions on 6th July, 1974.

I. (1) The statement placed on the table of the House showing my name at Serial No. 160 as unauthorised occupant of the Hussain Sagar Tank Bund (purporting to be the Government land) inspite of the fact that its title is under dispute in a Court of Law and my occupation of the land cannot be attributed as an unauthorised.

(2) Concealed the fact of my undertaking given in the Court of Law to give up my premises without demanding any compensation, if the plaintiff gets court decree against me about this land.

(3) Concealed the fact that the question of evicting me does not arise at all as there was no encroachment whatsoever on my part and that I myself gave the said written undertaking in the Court of Law to give up my premises even without any compensation.

(4) The area of land under my occupation is shown as three acres whereas it is about 12975 sq. yards i. e., about 2 acres 27 guntas.

II. (1) While referring to my stand in their statements they concealed my claim or observations that'

(a) The said filling of earth did not amount to any reclamation.

(b) For children's park, Patan tank, construction of houses and expansion of road, leading from Ranigunj to Airport, filling of earth even in the deep of the tank bed, i.e., full tank level area was done and still was being done continuosly and I asked under which provision of law such reclamation was being made.

(c) As per my legal advice, under no law I required any permission to level my land by adding earth. If quoted any such provision of law, I assured to do the needful. But, uptil now the Government did not send any communication in reply to the said querry. This as well as my assurance to abide by law was also concealed.

(2) It was stated that the Government lodged a complaint in the Court of law with regard to the alleged said violation. But, when enquired during the hearing of the case on 12th July, my representative was informed by the Courts' Peshi that no such complaint was filed.

(3) This House was told that the Municipal Corporation gave a notice to me for filling up the said earth; but, I did not receive any such notice uptil now.

(4) (a) Lot of earth of the same construction of the bank building was dumped on the open suit land situated between the Secretariate and Fisheries Department. This was done prior to and during and even after the earth of the said construction got dumped on my land.

(b) Similarly the coal ash and other waste from Mint and Hussain Sagar Power House was dumped and is continuously being dumped in huge quantities on the open suit land even obstructing the tank water.

(c) The commissions and omissions of the Government in the above two facts have been concealed to avoid the same charges on the Government which they made against me about vilation of the Court orders regarding maintence of status quo.

(5) On the basis of the said written statement the Hon'ble Members of this House put several questions on the alleged encroachments particularly referring my name. The Hon'ble Ministers concealed or avoided to narrate the truth that the occupant claimed the land to the private land and Government claimed to be the Government land and actually to whom this land belongs has to be decided

in the suit already pending before the court of law; and therefore, the question of encroachment does not arise in such case. It should have been made clear that it is a matter subjudice.

Mr. Speaker, Sir. Under the circumstances, I should not be blamed if I got a genuine impression that wilfully with intention of misleading this August House, provided and or narrated the incorrect things knowing or having reasons to know them not to be correct and or concealed the truth and or avoided the responsibility of narrating the truth or did not narrate the truth, I am deeply sorry for such state of affairs.

I hereby express my profound gratitude to you Sir, for kindly permitting me to give this personal explanation; and I am sure Sir, the Hon'ble Members of this August House will take a dispassionate view of the whole affair and release me from the charges framed, suspicions created against me in their opinion or minds earlier. I am also sure sir, the press and the All India Radio shall be fair in displaying this personal explanation so as the world outside this August House also could know the truth.

With my grateful thanks to you Sir, for giving me this opportunity and to the Hon'ble Members of this August House for giving a patient hearing, I beg to conclude my personal explanation.

10-20 a.m. Sri A Sriramulu:—A Point of Order Sir. Mr. Lakshman has made very lengthy statement. The Rule provides that no debatable matter may be brought forward. It is not a personal explanation. It is a charge-sheet against the Government and it cannot be treated as such. The whole thing must became subject matter of public discussion, because, it is a sequel to a question that was answered in the House. I request that a copy of the statement may be made available to all the Members and I request you to allow a discussion on this subject, so that this dirty linen can be washed.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ (ఖమ్మం):— ఈ సమస్య మీద -- ఇది గవర్నమెంటు లాండు అని ఎన్నోసార్లు తేలిపోయింది. ఇల్లిగల్ ఎంక్రోచ్‌మెంటు అని...

Mr. Speaker:— Don't go into the matter of it. The statement has been made. What is it that you want?

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ:— ఆ స్టేటుమెంటు అందరికీ సర్క్యులేటు చేయిస్తే బాగుంటుంది. వాస్తవంగా యీ సమయంలో దానికి అవకాశం ఇవ్వడం కూడా మంచిదికాదు. ఈ సమయంలో పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్లనేషను కోసమని యింత టైము యివ్వడం-- ఇది ఒక అసాధారణమైన పరిస్థితిగా నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు ప్రభుత్వము మీద ఒక సవాలు చేశారు. ఇది కేవలం కాంగ్రెసుపార్టీ సమస్య కానే కాదు. ఇది యీ సభకు అంతటికీ సంబంధించిన సమస్య. ఆరోపణలు, ప్రత్యారోపణలు వచ్చాయి. ఇది డిబేటబుల్ మాటర్ — రూలు 321 క్రింద యిటువంటిది యిక్కడ తీసుకురాకూడదని స్పష్టంగా ఉన్నది. కానీ డిబేటబుల్

మాటరును యిక్కడ తమరు ఎలా చేయడం జరిగింది. మీ రూలింగుకు మేము బద్ధులముగా ఉంటాము వీరిమీద వారు, వారిమీద వీరు ఛాలెంజీ చేసుకున్న తరువాత ప్రతిపక్షాలను చూస్తూ ఊరుకోమంటారా లేక అందరికీ అవకాశమిచ్చి దీనిని తాడోపేడో తేల్చుకోమంటారా?

శ్రీ కె. రంగదాసు:—గౌరవనీయ మంత్రిగారికి సమాచారం యివ్వగలిగిన శాఖలు ఉన్నాయి. లక్ష్మణ్ గారు యిచ్చిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం వీరు యిచ్చినది రాంగ్ రిపోర్టు అని తెలింది వారికీ వీరికీ మధ్యన వున్న తేడాలు, — వారిచ్చిన స్టేటుమెంటు తీసుకొని, దానికి వీరి రిప్లయి తీసుకొని ఆ రెండు కూడా టేబిల్ మీద పెట్టినతరువాత తమరు దీనిని చర్చనీయాంశముగా భావించి చర్చకు అవకాశమిస్తే యివ్వండి లేకపోతే దీనిమీద తమరు రూలింగు అయినా యిస్తే బాగుంటుంది.

Sri N. Venkataratnam :— Sir, I would like to make one point. Under 321, it is a right given to a Member to make a personal explanation and it is for him to see that no debatable point arises out of his explanation. This matter is much more a debatable point which has begun some years back i. e., when the first question was raised, as the hon. Member said by the hon. Member Mr. Rajamallu. It was there for so many decades and recently also it is a debatable point. This explanation arose out of a debatable point; so this privilege cannot be taken by the hon. member. This is a matter which is debatable after bearing the explanation of the Government.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— తమరు ఎలా చేయడం కరక్టే. అయితే తమరు యిచ్చిన అవకాశాన్ని, నా ఉద్దేశంలో, లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు సద్వినియోగం చేయలేదు అనుకొంటున్నాను. ఈ సందర్భంలో డిబేటబుల్ పాయింటు రెయిజ్ చేయకూడదు; కానీ కాంట్రవర్షియల్ పాయింట్సు వారి డాక్యుమెంటులో వచ్చాయి. కొన్ని ఫాక్ట్సు మీద కాంట్రడిక్టు చేయడానికి మా దగ్గర కొంత మెటీరియల్ ఉన్నది. పబ్లిక్ ఇంటరెస్టులో కూడా పెద్ద పెద్ద వ్యక్తులకు, పదవులు అలంకరించినవారికి పబ్లిక్ ప్రాపర్టీస్‌తో వుండే సంబంధాల గురించి ప్రజలలో దురభిప్రాయం రాకూడదు. వస్తే డెమోక్రసీకే ప్రమాదం. అందుచేత యీ సభలో దీనిని థరోగా డిస్కస్ చేసి త్రాషవుట్ చేస్తేతప్ప ప్రయోజనం లేదు. అందుకోసం -- తమకు అధికారం వున్నది. వారి డాక్యుమెంటు అందరికీ సర్క్యులేటు చేయించాలి. దానికి గవర్నమెంటు యిచ్చే జవాబు కూడా సర్క్యులేట్ చేయించాలి. అదిగాక మా దగ్గర కొంత సమాచారం ఉన్నది. దానిని కూడా మేము మీముందు పెడతాము. ఫైనల్‌గా నిర్ణయం చేయవచ్చు కాబట్టి తమరు డేట్ ఫిక్సుచేసి చర్చకు అంగీకరిస్తే న్యాయము చేకూర్చినవారమవుతాము

Mr. Speaker: - There are one or two points raised here. Firstly, you wanted that the statement should be circulated to the House. Well. That will be done. Secondly whether this matter is a debatable matter or not? It is very difficult to draw a distinction between what is a debatable matter and what is not a debatable

matter, When a question of this nature comes in the House, the concerned Minister asks for time for his statement in reply to the statement or whatever they want to say. Let the House have the benefit of that from the Minister concerned. Later on I will not allow any debate on this under this Rule, but the members can go through the Rules and advise the Chair under what Rule can this matter be brought once again to the House.

Sri A. Sriramulu:— We can have a short discussion Sir.

Mr. Speaker:—For the present another point has been made by Sri Vanka Satyanarayana. Certainly these are personal statements. This is the first thing that has come to the House and hereafter be very brief and avoid all points which would arise any controversy. Let us close at this stage.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— ఆ స్టేటుమెంటు టేబిల్ మీద పెట్టడానికి అంగీకరించారు. టేబిల్ మీద పెట్టిన తరువాత అది హౌస్ ప్రాపర్టీ అవుతుంది. కేవలం సుబ్బారాయుడుగారి కొండా లక్ష్మణ్ గారి మధ్య వ్యవహారానికి సంబంధించినది కాదిది. ఇది హౌస్ ప్రాపర్టీ అవుతుంది కాబట్టి చర్చకు అవకాశమిస్తే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:— It is not the way, simply bacause it is circulated and laid on the Table of the House it becomes the House property. It is not like that.

Sri A. Sriramulu:—The statement of Mr. Lakshman along with the reply of the Minister concerned may be supplied to us. We shall request for a short discussion on this subject. The Rule permits for a short discussion.

Mr. Speaker:— After his statement, I will get it done.

MATTERS UNDER RULE 341

(i) Re: Regularisation of services of Temporary employees.

Sri A. Sriramulu:— Sir, with a view to afford an opportunity to hundreds of temporary employees to sit for a qualifying examination and get their services regularised, Government issued an Order on 28th December, 1973 It was issued with the best of intentions. Government never wanted these temporary employees to go on suffering with the insecurity of service, but this order stipulated some conditions which has been causing hardship to some of the temporary employees who have been in service. This Order says that the candidate should be in service on 28-12-73 and in addition, this Order also says that the candidate should have put in 2 years of service by 1-1-73. I can understand if the Government stipulates a period of two years on the date of two years on the date of issue of the Order, but they have chosen an arbitary date of 1-1-73. I don't know the intention of the Government. As I understand the Government is to afford an opportunity to all the tomporary employees to sit for a qualifying test. While doing so, there is no need to specify this arbitary date of 1-1-73. In practice, some 100 or 150 employees

who have put in 11 months and 15 days by 1-1-72 are getting disqualified to sit for this examination. The second aspect has been, there are candidates who have put in 4 or 5 years service, but unfortunately on this chosen date i. e. 28-12-73 they were out of job. I would request the Chief Minister to look into it, because, this is a magnanimous and liberal gesture shown by the Government to see security of service to the temporary employees. Let the intention of the Government not get defeated as a result of this technical stipulation of 1-1-73. Let the whole thing be from the date of the issue of this Order.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, దీనిమీద నేను యిదివరకొకసారి స్టేటుమెంటు చేశాను-ఇక్కడ, కౌన్సిలులో కూడా.

Due to Section 3 of Public Employment Act 1959 having been struck down in March. 1969 on the imposition of a ban on direct recruitment in August 1970 pending a decision on the recommendations of the backward class Commission direct recruitment candidate could not be made to various categories of the posts. The appointing Authorities had therefore to fill up the ports on a temporary basis to carry on the day to-day administration. Temporary employees working for several years in Government offices and also various Service Associations represented to Government in 1971 for regularisation of services of temporary employees so that they might have security of service. Government took a decision on 3-8-1973. to regularise the services of the temporary employees by holding special qualifying tests subject to the following conditions.

(1) That the employees should have put in 2 years of service with or without break as on 1-1-1973.

(2) That they should be in service on the date of issue of the order;

(3) That they should be within a prescribed age limit after deducting the entire length of temporary service put in by them.

In pursuance of the decision taken on 3-8-74, orders were issued in G. O. No. 725 G. A. (Services) Dated 28-12-73 with the concurrence of the Public Service Commission for the conduct of Special Qualifying Test by the Andhra Pradesh Public Service Commission for the temporary employees working in the Departments of Secretariat, Offices of heads of Departments and the A. P. Ministerial Judicial Service; Accordingly the tests were conducted by the Andhra Pradesh Public Service Commission on 9-6-74. for Group IV Services for temporary employees of the Directorate Offices and the Judicial Ministrial Service and the Typists of the Secretariat Service and on 16-6-74 for Group II Service i. e., for L. D. Cs. of the Secretariat. Orders similar to these, those issued in G. O. No. 725 dt. 12-8-73 in respect of the temporary employees of the Secretariat and the Directorate Offices were also issued in G. O. No. 443 dt. 14-8-74 for the regularisation of the services of the temporary Lower Division Clerks and Typists working in the Subordinate Services of the District. In their case also the condition of 2 years on 1-1-73 was stipulated and the special qualifying test was conducted by the District Collectors in 1973 itself. If any relaxation

in the matter of the length of service is made now in the case of temporary employees of only Secretariat and Heads of Department itself amount to discrimination against the temporary employees of the district offices. As and when the existing direct recruitment is lifted, Public Service Commission will conduct the competetive Examinations for the recruitment of the posts of Lower Division Clerks and Typists in the offices of the Heads of Department and the Departments of Secretariat in the normal course. The few candidates that are not qualified after the special qualified tests referred to above due to their not having 2 years service on 1-1-19 3 can appear for these examinations for tests. Even if any of these conditions become of over age, they will be eligible for the age concessions the extent of the period during which recr itment to the posts but was not made since the date of the last recruitment of the posts.

Sir, in the past also a special qualifying test was conducted by the Andhra Pradesh Public Services Commission in May, 1968 in pursuance of the orders issued by the Govt on 20-9-1966 for regularising the services of the temporary employees working in the offices of the Heads of Department, Collector and District Judges who had put in 2 years of service on 1-7-1966. The said date 1-7-1966 was subsequently changed for 1-7-1967 in October, 1967 in as much as examination could not be conducted soon after the issue of the orders in September, 1966. It May be seen that even for the Special Qualifying Tests of 1968, the date of issue of orders, had not taken for purposes of reckoning the 2 years of temporary service. The Special Qualifying Tests ordered to be conducted in G. O. No. 725, Dt. 28-12-1973 has already been held on 7-9-1964 for Group IV Services; on 16-6-1964 for Group II Services.

In these circumstances, it is considered that the length of service of 2 years on 1-1-1973 fixed for eligibility of temporry employees to appear for the special qualifying tests is quite reasonable. Further more, as the special qualifying tests have already been held, the question of changing the date does not arise.

Sri A. Sriramulu :—Sir, the Chief Minister has read out the Departmental note. I would request him to give me his own opinion about it. After all, about 100 candidates are affected by that particular date. If the Government is not willing to change the date, atleast some relaxation can be given to the candidates because why should 100 people be deprived of on account of this stipulation.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— దీని విషయంలో ఇదివరకు కౌన్సిలులో వచ్చింది. డిపార్టుమెంటల్ నోట్ కాదు. దీనివల్ల యఫెక్ట్ అయినవారు కొద్దిమంది మాత్రమే. ఇది చాలవరకు హార్డ్‌షిప్ సెటల్ అయినది. వీరికి మళ్ళా ఎగ్జామినేషన్ పెట్టాలి. అదీ కాకుండా వీరికి నెక్స్ట్ ఎగ్జామినేషన్‌లో అవకాశం దొరుకుతుంది. ఏజ్-బార్ అయినా కూడా ప్రిఫరెన్స్ ఇవ్వడానికి గవర్నమెంటు ఒప్పుకుంది.

(II) re: RAIDS ON MEDICAL SHOPS

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈశ్వరీబాయి గారు చెప్పవలసినది యింతకుముందు చెప్పినారుకదా. ఇప్పుడు మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు చేస్తారు.

* Sri K. Rajamallu:—Sir, the names of the places raided I will read out.

1. M/s. Surya Medical Hall, Rashtrapathi Road, Secunderabad.
2. The residence of the Proprietor, Surya Medical Hall.
3. M/s. Vishnu Medical Hall, Gulzar House, Godown, Opp. Telegraph Office, Gulzar House.
4. M/s. Raju Medical Hall, Mangalhat.
5. The residence of the Proprietor M/s. Raju Medical Hall, near Dharmavant High School, Yakutpura.
6. M/s. Mohan Medical Hall, Nampalli.
7. The residence of the Proprietor, M/s. Mohan Medical Hall in Yakutpura.
8. M/s. Santosh Medical Hall, Nampally.
9. M/s. Andhra Medical Corporation, Nimboli Adda.
10. Residence of the Proprietor, M/s. Andhra Medical Corporation, near shop.
11. Residence of the Proprietor, M/s. Santhosh Medical Hall behind their shop.
12. Sri Mohanlal residence of the shop near Charkaman, behind K. Meg Raj, Cloth Shop.
13. M/s. Dayanand, Medical Hall, Sultan Bazar.
14. M/s. Durga Agency, near Bombay Lodge, Sultan Bazar.
15. M/s. Balaji Medical Hall, near Bombay Lodge, Sultan Bazar.
16. M/s. Sree & J. Agencies, near Telegraphic Office, Gulzar House, Hyderabad.

ఈ పద్ధతి ప్రకారంగా యిన్వెస్టిగేషను జరుగుతోంది. ఎక్కడైనా లోపం జరిగితే కోర్టుకుపోతే కొట్టేయకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోబడినవి. ప్రభుత్వానికి వెంటనే లైసెన్సు కాన్సిలు చేయడానికి కూడా అధికారం ఉంది. ఆ తరువాత పోలీసు ఫర్దర్ యిన్వెస్టిగేషనుకు పంపడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం. 17 షాప్స్ రెయిడ్ చేశారు. వాటిలో ఎవరిదైనా లైసెన్సు కాన్సిలు చేశారా? ఓన్లీ సూర్యా మెడికల్ హాల్‌లో ఏమి జరిగింది? దానిని లైసెన్సులు మాత్రమే 9 నెలలు కాన్సిలు చేసినట్లుగా ఉంది. 17 షాప్స్‌ను ఏ విధముగా రెయిడ్ చేశారు, చేస్తే అక్కడ ఏమి జరిగింది?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—నేను చెప్పాను. మొత్తం ఎంక్వయిరీ జరుగుతోంది. ఎక్కడా పొరపాటు జరగకుండా చూడాలి. ఎందుకంటే మళ్లా కోర్టుకు పోతే కొట్టేయకుండా ఉండాలి. తగు జాగ్రత్త తీసుకోబడుతున్నది. వారం రోజులలో కంప్లీటు కాబోతున్నది. ప్రభుత్వానికి రిపోర్ట్సు వచ్చిన తరువాత లైసెన్సు కాన్సిల్ చేయడానికి అధికారం ఉంది పోలీసు ఎంక్వయిరీకి సర్దర్ యాక్షన్ తీసుకోనడానికి పంపడం జరుగుతుంది. ఒక్కొక్క షాప్‌లో ఏమి జరిగిందో లిస్టు ఉంది చదవమంటే చదువుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అక్కరలేదు. Have you cancelled any of their licences ?

Sr K. Rajamallu :—I am going to cancel within a week's time. Unless we complete the procedure, we cannot take any action.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అది ఒక్కటే 9 నెలలు కాన్సిల్ చేశారు
10-40 a.m. ఇన్ని రెయిడ్ చేస్తే దీన్ని ఒక్కదానినే కాన్సిల్ చేశారు ఎందుకు ? ఎవరైనా పిటిషన్ యిచ్చారా ? యిస్తే యిచ్చినవారు ఎవరు ?

శ్రీ కె రాజమల్లు :—డాక్టర్స్‌కి యివ్వబడే శాంపుల్స్ దొరికినవి. వాటిని నేరము క్రింద తీసుకోనడము లేదు. అవికూడ అమ్మడానికి వీలులేదు. అందువల్ల దానిని 3 నెలల వరకు క్లోజ్ చేయడము జరిగింది.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(i) re : MOLESTATION OF AN ORIYA GIRL

Sri Syed Hasan (Charminar) :—This incident had happened on 10-6-74 at Madannapet Police Station. It so happened that an unfortunate girl who was to be married her by step-mother in Orissa to a person not of her choice, eloped with a person whom she loved. But that person betrayed and from the train, taking her belongings, disappeared. In a state of frustration she reached Hyderabad but she knew no other language except Oriya and so it was difficult for her to move from place to place. At about 9-30 in the night while she was walking somewhere in Saidabad vicinity, certain persons misbehaved and some one had taken her to the police station. Police people could not ascertain from her who she was and what exactly she was in search of. Finally it was decided that she should be retained or detained in the police station till the next morning and here that unfortunate incident had happened — and this unfortunate girl was raped by the police officers. I hope that this fact could not be denied in view of the fact this has been brought in the House. Both the Chief Minister and myself hold good of the opinion about a particular officer, Mr. Vijayarama Rao, D. C. P. I, one of the most efficient persons. When such incidents had happened he stayed in the police station till such time a woman constable is called there for the protection of ladies in detention. In this particular case we note

that no woman police constable was called and that this girl was kept the whole night in the police station. However in this particular case the next morning, two alternatives were left for the police-either to leave her or to take her to the court or to send her to the rescue home. But it is noted that this girl was sent to a neighbouring doctor's house and she had been kept there for three days and from there this girl again was picked by the same police and she was sent to the rescue home. Afterwards this question had come up when the police just to protect themselves, are supposed to have obtained a written statement from her that she had no complaint against the police people and that she soon after it is supposed to have been sent to her home place, i. e., Orissa. As we know, in Bangalore also such incidents had happened. In support of my statement I would like to say that one Sub-Inspector who was on duty, tried to shove the responsibility on the additional S. I. when the officers went for enquiry and the officers had found from the duty sheet that this particular person - Mr. Sanjeevarao was there. on duty. I consider him as responsible because similar incidents had happened in the places where he worked previously, at Trimulghery and also in the Bank colony, Saidapet where he was posted in connection with picketing and other things. Similar incidents had happened when the Prime Minister had come to the city and after the bandobust was over these police officers were tired after continuously working and they wanted to have good time and they tried to molest girls who were called for cabarret. I do agree with the Chief Minister that these police officers work hard and they should be treated nicely and we will support whatever he is trying to do but at the same time the Chief Minister should give a feeling to these police people that they are guardians of human beings and so if they misbehave they should be severely dealt with. I hope that a fair statement would come from the Chief Minister, not the statement which he has received from the Department.

Sri J. Vengala Rao:—A young Oriya girl aged 18 years by name Mohini, daughter of Sri Niranjan, agriculturist of Cuttack left Cuttack with her jewellery and clothes because her marriage was arranged with a person not of her liking. She was accompained by a boy named Sham Sunder. During the journey, fell sick as the boy gave her a sleeping pill. When the girl was asleep, the boy slipped away with her jewellery and clothes. On 10-6-74; when she woke up, she found herself at Nampally Railway Station. For sometime, she moved aimlessly in the City and later she hired a rickshaw to take her to a Railway Station. The rickshaw puller took her round the city and brough her to Santosh Nagar Colony where she was spotted by the Chowkidar of the Colony, who had handed her over at Madannapet Police Station. The Head Constable of the Station could not under-stand the language of the girl and, therefore, made arrangements for her stay. He ascertained the details of the girl by bringing an officer of the Defence Research Laboratories who knew Oriya. On 13-6-74, she was sent in the State Rescue Home for Women. The Superintendent of Police, Cuttack was also informed by the Police. The girl was interviewed by several

respectable persons; but she did not complain of misbehavour by Police. The girl is at present staying in the Rescue Home. The allegation sagainst the Police are not based on facts.

Sri Syed Hasan:—There are two points· Is it not the procedure under such circumstances when the ladies are detained in the police station, that the woman police constables are called? Secondly what was the special reason for not sending her to the rescue home till the 13th when she was brought to the police station on the 10th. Where was she during these 3 days. What were the pclice doing about her?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—నేను చెప్పానుకదా, వారికి ఒరియా భాష తెలియదు. ఒరియా భాష తెలిసిన వారి దగ్గర వుంచారు. ఆమె పేరెంట్సు క్లెయిమ్ చేయలేదు. కనుక అప్పుడు రెస్క్యూ హోమ్ కి పంపించారు.

Syed Hasan:—Where was she during the 3 days?

Sri J. Vengal Rao:—There was that Oriya doctor or somebody.

(ii) re: Acute hardships due to increase in prices

10-50 a.m. Sri A. Sriramulu:—Sir, I am obliged to call the attention of the Chief Minister to a very serious problem affecting the very existence of lakhs of common people and more particularly the fixed income group. There are 5 lakhs of low-paid employees in the State; in addition, there are 1 lakh pensioners. The rise in prices for the past 11 years has been so high that the value of their pay packets has been shrinking every day. They go to the market only to pay more and get less. During 1973 the Central Government employees secured increase in D. A. on 3 occasions because the index on an average registered a rise of 24 points within a period of 10 months. From January, 1974 to date there has been an increase of 32 points. The plight of the low-paid employees can only be imagined if the price spiral should continue without any check. What should happen to them? How should they live? They are getting frustrated. I know employees in Hyderabad city and various other towns are now in the clutches of Kabuliwaliahs paying usurious rates of interest and there is a concrete case of an employee who borrowed Rs. 300 and paid an interest of nearly 900. Every month on the 1st evening he has to shell down Rs. 30 from the pay packet. If only Government takes care to put some vigilance officers on the 1st of every month, they will understand that 35% of the employees are being harassed by the Kabuliwallahs. All this is because of the failure of the Government to provide suitable compensation for the rise in prices and the consequential fall in the real value of their wages of our State Government employees. The lowest paid Central Government employee gets Rs. 235 while the lowest that a State Government employee gets is only171 the difference being Rs. 64. If you take a clerk in the Central Excise, he gets Rs. 367 while the State Government employee with equal qualifications, almost shouldering equal responsibility and doing the same type of job gets only Rs. 294 and there is a difference of Rs. 73. If you go into the wage structure of the country, perhaps, Andhra Pradesh.

is paying the lowest minimum wage. If you take L.I.C. the minimum wage is Rs 4 6; if you take Hindustan Anti Biotics it is Rs. 344 The Chief Minister took a bold decision as soon as he assumed office to give, at a time, 3 instalments of increase in D.A.; that was due to them from October 1973; though they lost arrears for 4 to 5 months they were in a position to get compensation at a time 4 more instalments have become due. The Central Government has already made two increases; in regard to the remaining 2 increases; sometime next month it is quite likely the Government of India will give those 2 increases also, though 50% of that may be impounded. The Chief Minister may say that the entire difficulty is with regard to finances; that may be the possible reply. So I want to provide information. The 6th Finance Commission went into the resources position and came to the conclusion that the employees in our State are the lowest paid in the country and the wage level in our State did not even come up to the All India average. That is why they have provided a grant of Rs. 224 crores. This money is intended to meet the increase in the D. A. and also to improve the emoluments. Our administrative pattern was found to be not up to the mark-not even up to the All-India average. This is the report of the 6th Finance Commission. Rs. 224 crores are given for the coming 5 years; it means you get Rs. 42 crores per annum. This is purely a grant given by the Government as a result of the recommendations of the 6th Finance Commission under Art. 275 of the Constitution. This is the money meant for a specific purpose for meeting extra cost on account of D. A., for meeting extra cost on account of improvement in allowances.

Mr. Speaker :—Is it for the entire country ?

Sri A. Sriramulu :—It is for Andhra Pradesh. Even according to the Chief Minister, the Central Government has been giving annual grant to the State and there is no justification for the State Government in evading or trying to evade as far as payment of D.A. is concerned. There is a wrong notion in the Government that D. A. is a sort of gratuitous relief that is being dolled out to the employees; that is wrong. Mr. Gajendragadkar has given a verdict that it is not a charity but a right. A Government which has not been able to control prices has absolutely no justification to deny a suitable and reasonable compensation for the loss of real wages as far as the employees are concerned. This is the verdict of no less a person than Mr. Gajendragadkar. I request the Chief Minister to come out with a realistic statement, not the statement prepared by the Finance Ministry.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—Statement చదవ వద్దంటారా ?

Sri A. Sriramulu :—Sir, because the Chief Minister made a re-ference, I would like to say that he can certainly read the statement but he may also put his own ideas.

Sri J. Vengal Rao : -Sir, taking into account the increase in prices, the Government have sanctioned D. A. with effect from 1-1-1974 to all State Government employees and other employees such as Local Body employees, Teachers, etc. In sanctioning D. A. Government has to take in to account not only the rise in prices but its own resources position also. The increase in D.A. mentioned above would alone cost Rs. 20 crores per annum. The Government have been sympathetic to the problems of employees and have recently appointed a Pay Revision Commissioner for evolving a formula to merge D.A. with pay and also to look into anomalies and the Pay Revision Commissioner has been asked to make suitable recommendations in this regard. In regard to the pensioners I am to state that the State Government have liberalised the Pension Rules on the lines done by the Government of India for suitable enhancement and for increasing the rates of invalid pension and family pension and allowing full D.A. to count towards pension. The monetary benefit of these measures allowed from 1-1-1974. Certain representations have been received by the Government drawing attention to the hardship caused and these representations are being examined.

Sri A. Sriramulu:—Sir. this is an absolutely incorrect statement. Previously it was stated that the increase given would cost Rs. 18 crores; it has now gone to Rs. 20 crores. There seems to be different mathematics for the Finance Department.

శ్రీ జె. వెంగళ రావు :—మాకూ సింపథీ వుంది కాని డబ్బు లేదు. మొన్న ఇచ్చిన డి. ఎ. 6వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ ఇచ్చినదే. అంతా ఇచ్చాము. ఇక ఏమి ఇచ్చినా మనమీదే ఆ బర్డన్ పడుతుంది. మన ఫైనాన్షియల్ పొజిషన్ చూస్తే ఇప్పటికే ఓవర్ హెడెడ్ ఛార్జెస్ ఎక్కువగా వున్నాయి. 6 మాసాల క్రిందట వారు కోరకుండానే డి. ఎ. ఎక్కువ చేశాను. ఇప్పుడు ఇచ్చే శక్తి లేదు.

Sri A. Sriramulu :—There is a distortion of facts. D. A. is altogether a different question. It has not been referred to the socalled Pay Revision Commissioner. That is again a fraud and a hoax on the employees; these are absolutely unnecessary dilatory tactics. If the Chief Minister should think that this Commissioner would go into D. A., we do not want him to deal with D. A. The terms of reference are specific that he should only evolve D. A.-merger scales and in fact most of the Service Associations requested the Chief Minister to revise the terms of reference so that general pay revision may be got within the purview of the Pay Commissioner. It has not been done. To say that the grant given by the 6th Finance Commission has been spent is another blatant lie because here is the report of the Finance Commission. The figures are available and I shall read if you consider it necessary or I shall pass on this Report to you, Sir. The total amount is Rs. 224.56 crores and if you divide that figure by 5 you get Rs. 45 crores per annum and so far even according to the revised method of calculation it is only Rs. 20crores. What happened to the remaining Rs 25 crores.The second aspect is,in regard to pensioners, last time when I raised the question of pensioners Mr. Ramachandra Reddy brought forward the improvement in

Pension Rules. It is not improvement in pension rules that we have been referring to. It is the question of paying compensation to pensioners who retired after 1969. In Mysore they are being given a D. A. ranging between Rs. 42-57 upto a pension of Rs. 300. In our State it is only Rs. 10 to 13 that too in respect of persons who retired prior to 1969. For persons who retired thereafter there is no consideration at all.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—పే రివిజన్ కమీషన్ వేశాము వారి డెసిషన్ వచ్చిన తరువాత ఇంకా ఎక్కువ కావచ్చు

Sri A Sreeramulu :—These are two important issues, Sir. I request the Chief Minister not to be guided by the statement but come out in a realistic way, not to be guided by what is being put up. Because this is mathematical jugglery, and I know this jugglery which has been going on for the past fifteen years in the State and atleast you start a new chapter. Do not be guided by this mesmerism and mathematical jugglery of the Finance department but be guided by the facts which are presented to you. We have got Rs 45 crores per annum 11 a.m.

జె. వెంగళరావు :—జగ్లరీ గాదు. గల్లాపెట్టెలో డబ్బు వుంటె ఖర్చు పెట్టడానికి యిబ్బంది వుండదు, డబ్బు తక్కువగా వుంది. పెన్షన్ కేసెస్ గురించి చెప్పారు. అది గనుక టచ్‌చేస్తే 85 లక్షలు ఎక్స్‌ట్రా యివ్వవలసి వస్తుంది. చాలా ప్రాబ్లమ్స్ పెండింగ్‌గా వున్నవి, హెచ్. ఆర్. ఎ సి. ఎ, ఒక్కొక్కదానిని ముట్టుకుంటే ఒక్కొక్క కోటికి పోతుంది. దయచేసి ఓపిక పట్టండి, పంటలు బాగా పండి స్టేటు ఫైనాన్సియల్ పొజిషన్ బాగా వుంటే అప్పుడు మాట్లాడుదాము.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, this is a very unhelpful attitude of the Chief Minister. I am staging a walk-out as a mark of protest against the statement.

Mr. Speaker :- It is all-right.

(Sri A. Sreeramulu then staged a walk-out)

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు నేను అన్యాయంగా ఏమి మాట్లాడాను? చాలా బాగా మాట్లాడానుగదా.

(iii) re: Decision of the Government to hand over the administrative control of the Food and Drug Laboratories to the Director of Institute of Preventive Medicine.

Sri S. Jaipal Reddy :—Mr. Speaker, Sir, I rise to Call the attention of the House to the recent Government decision to transfer the administrative control of the Food and Drug Laboratories to the Director of Institute of Preventive Medicine. This, I submit is utterly untenable from any angle of vision, technical, legal, administrative or for that matter fair-play Sir, the Government food Analyst and the Government Drug Analyst have the same rank as that of the Director of Institute of Preventive

Medicine. They are in the rank of Civil Surgeons. You know, Sir, that the Institute of Preventive Medicine is a manufacturing unit and a licensee, and the Government Drug Analyst can pick up any sample and test. I will first deal with the legal position.

According to rule 76 of the all India Drugs Act, no manufacturing unit can have administrative or technical control over the testing unit and licensee for that matter has been as a rule excluded. The institute of Preventive Medicine manufactures vaccines, sera and other things. Therefore, it is in the first place legally untenable to hand over the administrative control to the Director of the Institute of Preventive Medicine. Sir, this particular proposal has been under the consideration of the Government for the last 1½ years. The then D. M. & H. S. on 18th June, 1973 wrote to the Government recommending against such a decision and the Director gave categorical reasons. Instead of myself dilating upon the various aspects, I will read out those things so that the issue might crystalise.

"1. The Director of Institute of Preventive Medicine is in no way connected with the implementation of prevention of Food Adulteration Act or Drugs Act.

2. In other States also the Director of Preventive Medicine are not given any control over Food and Drug Laboratories.

3. The Director, Preventive Medicine is also a licensee under Drugs Act and samples can be lifted from the manufactured products under the Act. Since he is connected with it, he cannot have control over the laboratories as per rules.

4. As per the Bhaker Committee appointed by the Government on the working of the Drugs Act, officers should be independent and may not be connected with any other affairs.

5. Since Food and Drug Laboratories are separated and were kept under two different separate officers, it is not advisable to transfer administrative control of these laboratories to the Director of Preventive Medicine."

Sir, in view of the categorical recommendations of the D.M. & H. S., the Government issued a G. O. in March, 1974 that the administrative control should vest with the Director of Medical Health and not with the Director of Preventive Medicine. Sir, within three months, the Government changed the G. O. transferring administrative control to the Director of Institute of Preventive Medicine on a very flimsy ground. It will be very interesting for us to read the relevant portion of that changed G. O.

"The question of building up the Public Health Laboratories in the twin cities and Districts is under consideration. In view of the fact, kindly note, Sir that the State Food Laboratory, Biological section are located in the Institute of Preventive Medicine buildings, the Government have re-examined the matter

and consider that for smooth running of the Laboratories in the State, the Director of Preventive Medicine should exercise administrative control over the said Food and Drugs Laboratory. Sir, can the ground of location of the building in the same premises warrant change of G. O. and transfer of the control? Sir, in the same premises there is another officer who is Chemical Examiner who had earlier both technical and administrative control over that Food and Drug Laboratory. The Director, Preventive Medicine is not merely disqualified under Law, he is also not qualified to hold control over the matter. The Chemical Examiner is both technically and administratively qualified but still I am not pleading that administrative control should vest with the Chemical Examiner either. It should vest only with the Director of Public Health.

Sir, the Medical Department was bifurcated in May, 1974 and this G. O. was issued in June, 1974. As you know, the Director of Preventive Medicine is responsible to the Director of Medical Services while the responsibility for the implementation of PFA Act and Drugs Act rests with the Director of Public Health. I therefore request the hon. Minister who has been taking the pains to brighten the image of his department to see that injustice is set right and brighten his own image.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్షా,...

మిస్టరు స్పీకరు :—జైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పారుకదా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి: —వారు విడిచిపెట్టినటువంటి పాయింట్సు వున్నవి, మేము చెప్పినవాటికి కూడా మినిస్టరుగారు రిప్లయి యివ్వడానికి వీలు వుంటుంది.

Mr. Speaker :—I will allow you. The procedure which I want to follow in these matters is whenever more than one Member is listed belong to a party, only one should take chance and I am just reminding the matter which we discussed. Therefore, I have allowed Sri Jaipal Reddy. At the time of clarifications, if you want you can raise anything. And now, Sri Srinivasulu Reddy! Please note the time at our disposal. It is already 11 o' Clock.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, నాలుగు లేబొరేటరీస్ వున్నవి. ఫుడ్, డ్రగ్స్, ప్రివింటివ్ మెడిసన్ అండ్ కెమికల్ ఎగ్జామినేషన్. యీ నాలుగు ల్యాబ్సను మార్చిలో, సెపరేట్ ల్యాబ్సగా పెట్టాలని ప్రభుత్వం ఒక జి. ఓ. యిష్యూ చేసింది, మళ్ళీ మూడు నెలల్లో దానిని రీ ఎగ్జామిన్ చేసినట్లు ఒక జి. ఓ యిష్యూ చేశారు. ఒకే కాంపౌండ్‌లో వున్నాయి గాబట్టి ప్రివెంటివ్ మెడిసన్ డైరెక్టరు రాజ్యలక్ష్మిగారికి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోల్ ఓవర్ ఫుడ్ లేబొరేటరీ అండ్ డ్రగ్ లేబొరేటరీ యివ్వాలని వచ్చింది, ఆమె లైసెన్సి, చెకింగ్ పవరువుండదు. కాని యిచ్చారు, మార్చిలో యిష్యూ చేసిన జి. ఓ.లో వేర్వేరుగా

పెట్టాలనేది వుంటే దాని పునరాలోచన ఎందుకు జరిగింది ? మూడు నెలల్లో పునరాలోచించి యివి అన్ని అప్పజెప్పబడినవి. ఈమె సివిల్ సర్జన్స్ లిస్టులో 182వ ర్యాంక్, ఈమెకన్నా 181 మంది ముందు వున్నారు, పైగా ఆ విషయములో టెక్నికల్‌గా క్వాలిఫై అయినవారు వున్నారు. ఈమెకు ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్స్‌కు సూచించినటువంటి టెక్నికల్ క్వాలిఫికేషన్స్ లేవు గాబట్టి వాటిమీద అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు వుండడానికి అవకాశము లేదని స్పష్టంగా అర్థము అవుతున్నది. ఈమెకన్నా టెక్నికల్లీ క్వాలిఫైడ్ పర్సన్స్ వున్నప్పటికీ, సీనియర్స్ వున్నప్పటికీ వారిని యిగ్నోర్ చేసి ఈమెకు యివ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు డి. యం. ఎస్. గారు ప్రపోజల్సు పంపించారు ప్రభుత్వానికి.

11-10 a.m. ఈమె సివిల్ సర్జను. ఆమె జీతము 700 నుంచి 1100 వరకూ ఉంది. కాని ఒక్కుమ్మడిగా నాలుగు ప్రమోషనులు ఇస్తే డిప్యూటీ డైరెక్టరు, జాయింటు డైరెక్టరు మొదలయినవి అన్ని నిస్మరించి డైరెక్టరుగా 1300 నుంచి 1500 కు పెంచాలని డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ నుంచి గవర్నమెంటుకు ప్రొపోజల్సు వచ్చినాయి. ఆమెకు ముందు 183 మంది వరకూ ఉన్నారు. వారందరినీ కాదని ఆమెకు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు రాజమల్లుగారికి మంచి పేరు ఉంది. వారు వారికి వచ్చిన పేరు—యీ విషయంలో పోగొట్టుకోవద్దని కోరుతున్నాను. వారు నాకు మిత్రులు నేను వారి శ్రేయోభిలాషిని కాబట్టి రాజమల్లుగారు క్వాలిఫికేషన్సు, సీనియారిటి చూచి ప్రొమోషన్సు చూడాలని, వారు వారి ధ్యేయమును కాపాడు కోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—అధ్యక్షా, డైరెక్టర్ ఆఫ్ ప్రివెంటివ్ మెడిసిన్‌గా వున్నవారి పేరు రాజ్యలక్ష్మి అన్నారు. వారికి సామ్రాజ్యం ఉంచకుండా మంత్రి గారు డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడిసిన్ ఉన్నారు. వారి పర్యవేక్షణక్రింద అధికారాలు ఉంచితే బాగుంటుంది. అలాగ కాకుండా సివిల్ సర్జన్ కాడరులో ఉన్న వారిని అమాంతంగా మూడు నాలుగు ప్రమోషన్సు ఇస్తున్నారంటే అది విడ్డూరంగా ఉంది. ఆమె సాధించిన ప్రత్యేకత ఏమీలేదు. కేవలం ప్రభుత్వం పక్షపాతంగా చేస్తున్నారు అనే అపోహ రాకుండా మంత్రిగారు చూడాలి. మంత్రి గారు చాలా ధీమాగా గట్టిగా పనిచేస్తున్నారనే పేరు ఉంది. అన్యాయం చేస్తున్నారనే పేరుమాత్రం తెచ్చుకోవద్దు. డి. యం. యస్. కే యీ విషయంలో అధికారం ఉండాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఏ. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు):—ఇప్పుడే జయపాలరెడ్డిగారు జి.వో. లు చదివి వినిపించారు. డ్రగ్స్ అండ్ ఫుడ్ లాబ్స్ ......She should not be in a position to issue certificates. She knows micro-biology. She has no right to issue certificates. Previously Chemical Examiner was issuing certificates on behalf of Food and Drugs. Therefore, వారికి సర్టిఫికేటుపయిన సర్టిఫై చేసే అధికారంలేదు. అయితే అతను కేర్‌ఫుల్‌గా

చూచి నాలుగు లాబ్స్ ఒకరిక్రింద ఉంటే కష్టమని జి. వో. ఇచ్చారు. నాకు అర్థంకాదు. She is not even qualified and there are seniors. దాని తరువాత మరొకవిషయం ఏమంటే ఆమెకంటే ఫుల్లీక్వాలిఫైడ్ సీనియర్సు ఉన్నారు. వారిలో ఎవరికయినా ఇవ్వవచ్చు. టెక్నికల్ కంట్రోలు డి. పి. హెచ్. రాఘవేంద్రరావుగారికి, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు ఆమెకు ఇచ్చారు. ఈ పొజిషన్ కేవలం పెంచాలని అడిషనల్ డైరెక్టరుగా పెంచాలని ప్రొపోజల్సు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఒక వ్యక్తిని దృష్టిలో ఉంచి ఆమెకు హై పొజిషను ఇవ్వాలని ఇలాగ వ్యవహారిస్తున్నారు అనేది ఉంది. అది మంచిదికాదు. ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్స్ లాబ్స్ చూస్తే .... Seniors in the Department are there and also qualified in Food and Drugs Act. ఆక్టు ప్రకారం క్వాలిఫై కావాలి. ప్రివెంటివ్ మెడిసిన్‌లో లైసెన్సు చెక్‌చేసే అధికారంలేదు ఆమెకు. ఇప్పుడు ఆ అధికారం ఇచ్చారు. Administrative control handed over to preventive Medicine regarding food and drugs. అది వెంటనే విత్‌డ్రా చేయాలి we have no objection to have a separate Directorate for Preventive Medicine. But a qaalified person should be there to act in that position.

*Sri K. Rajamallu :-From 1958 the Food & Drugs Laboratories located in the Institute of Preventive Medicine are under the administrative control of the Director, Institute of Preventive Medicine. In 1970 when the post of Government Analyst (Food.) has fallen vacant, the Chemical Examiner to Government who was qualified to hold the post of Government Analyst for Food & Drugs has been kept in additional charge of the post of Government Analyst (Food). till a regular Government Analyst for Food is appointed. So the Food & Drugs Laboratories which should be under the control of the Government Analyst is under the Technical Control of Chemical Examiner, while the administrative control of this branch was under the control of Director, Institute of Preventive Medicine. As this resulted under the dual control of two officers creating anamolous position which is not conducive for the smooth functioning of Laboratories the Chemical Examiner to Government has been placed in full additional charge of the above Laboratories with complete administrative and technical control in June, 1970.

2. Consequent on the filling up of the post of Government Analyst for Food, orders were issued in G. O. Ms. No. 247. Health, dated 11-3-1974 bringing the post of Government Analyst (Food) under the administrative control of the Director of Medical and Health Services now Director of Public Health relieving the Chemical Examiner of all the responsibilities in regard to the State Food Laboratory. As the post of Government Analyst (Drugs) has not been filled up, a senior Analyst has been placed in additional charge of the said post by relieving the Chemical Examiner to Government of the additional charge.

3. The question of building up the Public Health Laboratories in twin cities and in the Districts is under consideration. In view of the fact that the State Food Laboratory and the Biological Section of the State Drugs Laboratory are located in the Institute of Preventive Medicine Buildings, Government have re-examined the matter and consider that for the smooth running of the Laboratory in the State, the Director, Institute of Preventive Medicine should exercise administrative control over the State Food & Drugs Laboratories including Pharmaceutical as well as Biological Laboratories.

4. Therefore orders have been issued in G. O. Ms. No. 550, Health, dated 15-6-1974, keeping the State Food & Drugs Laboratories under the Administrative Control of the Director, Institute of Preventive Medicine, Hyderabad but the Technical Control shall be with the Director of Public Health, Family Planning & Drugs Control.

5. There are no proposals to upgrade the post of Director, Institute of preventive Medicine, into that of Additional Director of Medical & Health Services status, but a proposal to revise the scale of pay of the post of Director, Institute of Preventive Medicine, from Rs. 750–1200 to a suitable scale is under consideration of the Government. ఈవిషయం ఎప్పుడో జరిగింది. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ప్రివెంటివ్ మెడిసెన్ గా ఉన్నారు. ప్రత్యేకత అంటే, I am the last and the least person to create posts in order to please certain individuals, We do not believe at all in these things, ఒక తగాదా ఉంది, కోర్టుకుకూడా పోయినారు, 180 మంది ఆమెకు ముందు సీనియర్సు ఉన్నారు అన్నారు. ఒకాయన కోర్టుకు వెళ్ళాడు. ఒకాయన నేను సీనియరుని అని కోర్టుకు వెళ్లాడు, కోర్టులో ఈమెయే సీనియరు అపాయింటుమెంటు సరయినదని చెప్పారు. కోర్టు డిసిషన్
11-20 a.m. దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ అపాయింట్‌మెంట్ కంటిన్యూ చేస్తున్నాము గాని వేరే ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri Jaipal Reddy :—The Minister did not answer these questions. Thirdly, the Minister went on repeating that he has taken the decision simply because the laboratories happened to be located in the same premises. You can as well appreciate the value of this. I want the Minister to answer this question first.

Sri K. Rajamallu :—The question is very simple. కోర్ట్ డెసిషన్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ అప్పాయింట్‌మెంట్ కంటిన్యూ చేస్తున్నాము గాని వేరే ఏమి లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Jaipal Reddy :—I am showing to you a copy of the letter addressed by the Director of Public Health to the Government after the G. O. has been issued. The Minister was telling us that there

was no legal difficulty as stated by the Department. I was pointed out many times earlier and after the G. O was issued that it is legally untenable. This is really amounting to misleading.

Sri K. Rajamallu :—I agree. The Director, D. P. M, might have written something else. It is only a suggestion. It is not binding on the government. The government will take into account all the aspects. We have taken a decision.

Sri Jaipal Reddy :—The Minister had just before said that the Department had suggested. We obviously meant the department of Medicine and Health. He did not refer to his own Health Department-Public Health Department.

Sri K. Rajamallu :—In a department all these things happen. In my own department there are four officers who will suggest in four different ways. It is not binding on the Department when a single man gives his opinion. It is the department which will have to take into account all the aspects and take a decision. On that decision only we have taken a decision.

Sri Jaipal Reddy :—The Director of Medical and Health is not merely an expert. Not one Director. In 1973, in 1971 and in 1974 all the Directors consistently held the view that the administrative control over the food and drug Laboratory should not rest with the Director of I. P. M. Secondly the Minister referred to the Government proposal for enhancing the pay scale of the Director I. P. M. Can I know the reason therefor?

Sri K. Rajamallu :—It is not finally decided. It is under consideration. Consideration does not mean taking a decision. ఈ బిల్డింగ్సు అన్ని , ఈ లాబరేటరీసు అన్నీ ఒకే చోట ఉన్నాయి. ఇదివరకు ఈ రెస్పాన్సిబిలిటీసు ముగ్గురికి డివైడ్ చేయబడినాయని, చాలా ఎఫిషియంట్‌గా పని జరగలేదనే ఉద్దేశంతో ఈ విధంగా చేయబడిందే తప్ప వేరే అభిప్రాయము ఏమీలేదు. పోతే లీగల్‌గా కూడ ఇది సరిఅయినదని చెప్పారు. డిపార్టుమెంటు లీగల్ ఎగ్జామిన్ చేసిన తరువాతనే, మొత్తము మీద ఈ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఐ. పి. ఎం. క్రింద పెడితే బాగుంటుందని డిసిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది కాని వేరే అభిప్రాయము ఏమీ లేదు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మంత్రిగారు నాలుగైదు పాయింటు క్లారిఫై చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. మొదటిది, ఆమెకు ఆ పోస్టుకు రిక్విజిట్ క్వాలిఫికేషన్ ఉన్నదా? రెండవది, కోర్టు డిసిషన్ ఈ ప్రివింటివ్ మెడిసన్ డైరెక్టరు వరకే ఉన్నదా? ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్సుకు కోర్టుకు సంబంధము ఉన్నదా. ఈ కోర్టు డిసిషన్ ఇచ్చిన తరువాత మీరు ఆమెకు ప్రత్యేకమైనటువంటి ప్రతిపత్తి కల్పిస్తూ ఈరెండూకూడా ఆమె చేతిలో ఎందుకు పెడుతున్నారు. మూడవది ఈమెకు 181 మంత్రి సీనియర్స్ వున్నారు అన్నారు, ఈ 181 మందిలో అనేకమంది క్వాలిఫైడ్‌వారు ఉన్నారు, అటువంటప్పుడు ఈమెకు రిక్విజిట్ క్వాలిఫికేషన్

లేకపోయినప్పటికి, సీనియర్స్‌ను, క్వాలిఫయిడ్ వారిని వదలిపెట్టి, ఈ ఫుడ్ అండ్ డగ్స్‌కుకూడా ఈమెనే ఎందుకు పెడుతున్నారు. నాల్గవది, మార్చిలో ఒక జి. ఓ. ఇష్యూ చేశారు. ఆ నాలుగు ఒకరి చేతిలో ఉండడము ఉచితము గాదు. ఈ నాలుగు లాబొరేటరీసు వేరు వేరు చేయాలని. అది ఇష్యూ చేసి మూడు నెలలు అయిందో లేదో అప్పుడే మరల ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వము పునరాలోచించవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? పునరాలోచించుకొని ఇంకొక జి. ఓ. ఇష్యూచేశారు, ఒకే కాంపౌండులోనే ఇవన్నీ ఉన్నాయి. గనుక డైరెక్టర్ ఆఫ్ ప్రివెంటివ్ మెడిసన్‌కు ఈ ఫుడ్ అండ్ డగ్స్‌కూడ పెట్టాలని, ఈ నిర్ణయానికి మరల ఎందుకు వచ్చారు. నాల్గవది. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ప్రివెంటివ్ మెడిసన్ లైసెన్సు తీసుకొని కొన్నికొన్ని మందులు తయారు చేస్తున్నారు. ప్రివెంటివ్ మెడిసన్స్ తయారుచేస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు ఈమెకు ఫుడ్ అండ్ డగ్స్ చెక్ చేయుడానికి పవర్ ఇచ్చారు లైసెన్సీగా వున్నటువంటి ఈమెకు ఈ పవర్ ఎట్లా ఇస్తారు? ఆఖరు పాయింట్. ఈ పోస్టు అప్‌గ్రేడ్ చేయకపోయినా, ఆమె స్కేలు మాత్రము పెంచారు అంటే ఈమెలో ఉన్నటువంటి ప్రత్యేకత ఏమిటి, క్వాలిఫికేషన్స్ ఏమిటి, అర్హతలు ఏమిటి. ఈమెకు మాత్రం స్కేలు పెంచాలని డైరెక్టరేటునుంచి గవర్నమెంటుకు ఎందుకు వచ్చింది.

శ్రీ కె. రాజమల్లు:— అధ్యక్షా, అవన్నీ స్టేట్‌మెంటు చేయమని చెప్పివుంటే...

It was quite limited on certain points. I was asked to make a statement on a particular issue and particular points. Now so many points have been brought to surface.

Mr. Speaker :—Do you want time to answer these points ?

Sri K. Rajamallu :—As far as the pertinent question is concerned I will answer, మరి ఈమెకు ప్రత్యేకత ఎందుకు, జీతము ఎందుకు ఈమెకు ప్రత్యేకంగా పెంచుతున్నారు అని అడిగారు. ఆ పదవిలో ఆమె ఉన్నది కాబట్టి. కోర్టుకు వెళ్లిన తరువాత ఈ విషయాలన్నీ వచ్చి ఉండవచ్చు. I cannot say all the things that were brought in the case of services in the Court. They went to the Court, కోర్టుకు ఎందుకు వెళ్ళారు అంటే ఈమెకు అర్హత లేదు కాబట్టి అని, అవన్నీ వచ్చి ఉండవచ్చు. ఆమె సీనియరా, జూనియరా ఇవన్నీ కూడ వచ్చి వుండాలి. అల్టిమేట్‌గా ఈమె ఆ పదవికి అర్హులు అని కోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చిన తరువాత అది అమలు చేయడం జరిగింది. జీతము గురించి నేను చెప్పాను ఆ పదవిలో ఆమె ఉన్నది గనుక డిపార్టుమెంటునుంచి అది రెకమెండ్ చేయవచ్చు. ఇక అర్హత ఉన్నదా, క్వాలిఫికేషన్స్ ఉన్నాయా అంటే, ఆమె ప్రత్యేకంగా ఫార్మకాలజిస్ట్.

ఆ పదవికి ఏమి క్వాలిఫికేషన్స్ ఉండాలో అవన్నీ ఆమెకు ఉన్నాయని చెప్పడం జరిగింది

మిస్టర్ స్పీకర్ :—'చెప్పడం జరిగింది' అంటే ఎవరో చెప్పారు, నాకు బాధ్యత లేదు అని చెప్పినట్లువుంది You are committing yourself. You verify and give the information

Sri K. Rajamallu :—I will make my own verification and I will again inform the House·

శ్రీ పి. గోవర్ధన రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇపుడు ఎన్నో ప్రశ్నలు జైపాల్ రెడ్డిగారు, శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు అడిగారు ఒక్క పాయింట్ కుకూడ జవాబు రాలేదు. అన్నీ వేగ్‌గా ఉన్నవి. ఈమె దేనిలో సీనియర్ ? సివిల్ సర్జన్స్ లిస్టులో ఈమె 192 అనిమాత్రం చేంజ్ కాలేదు. ఒక్క ప్రివెంటివ్ మెడిసిన్‌లో ఆమె క్వాలిఫైడ్. కాని డ్రగ్స్ డిపార్టుమెంట్లో ఆమెకు క్వాలిఫికేషన్ లేదు. She is qualified in Preventive Medicine only. It is a very serious matter. ఆమె డ్రగ్స్ కంట్రోలర్‌గా కంట్రోల్ చేస్తుంది ? ఇవన్నీ మాకు క్లియర్‌గా ఆన్సర్ ఇవ్వాలి ఇది చాలా సీరియస్ విషయం. ఒక వ్యక్తిని దృష్టిలో ఉంచుకొని గవర్నమెంట్ కావాలని చేస్తున్నది ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ క్షుణ్ణంగా పరిశీలించాలి హౌస్ ముందు డిటెయిల్డుగా రావాలి.

Mr. Speaker :—I am not closing the matter. I am taking up after informing the Minister and after getting the full information,

(iv) re: Non-availability of Seats in Harijan Hostels in Telangana Area,

*శ్రీ బి రామశర్మ (దేవరకొండ) :—అధ్యక్షా, మన తెలంగాణా ప్రాంతములో హైస్కూల్సు ఈమధ్య ఎక్కువగావచ్చినవి. హరిజనులలో చదువుకోవాలనే ఆతృత ఈమధ్యకాలంలో పెరిగింది. కాని హరిజనులకు చదువుకోటానికి హాస్టల్సు చాలా తక్కువవున్నవి ఈ హాస్టల్సు తాలూకా కేంద్రంలో, జిల్లా కేంద్రంలో రాష్ట్ర కేంద్రంలో తప్పితే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, హైస్కూలు సెంటర్స్‌లో హాస్టల్సులేవు. ఈ చదువుకోటానికి వచ్చిన హరిజనులకు వెనుకబడిన తరగతుల వారికి హాస్టల్స్‌లో సీట్స్ దొరకక వారి చదువు బంద్ చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఉదాహరణకు దేవరకొండలో హారిజన హాస్టల్స్‌లో 71-72 లో 200 సీట్స్ ఉంటే 72–73 లో ఏ కారణంచేతనో 175 కు తగ్గించారు. గత సంవత్సరం కలెక్టర్‌పై చాలా తీవ్రమైన వత్తిడితెస్తే వారు 10 సీట్స్ అదనంగా పెంచారు. 185 సీట్స్ అయినవి ఈ మధ్య అడ్మిషన్స్ జరిగిన సందర్భంలో నేనుకూడా వెళ్ళాను ఇదివరకు ఉన్నటువంటి కేండిడేట్స్, హరిజనులుగాని, బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌వారుగాని మొత్తం 156 మంది—ఇదివరకు,

వరండాలో కొందరు వారు ఉన్నారు. ఇక ఈ సంవత్సరం తీసుకోవలసిన వారిసంఖ్య 24 మాత్రమే ఉంది కాని అందుకు హరిజనుల నుండి 76 అప్లికేషన్స్ వచ్చినవి. వెనుకబడిన తరగతుల వారినుండి 40 అప్లికేషన్స్ వచ్చినవి. ఉన్నసీట్లు 24 అయితే వాటికొరకు వచ్చిన అప్లికేషన్స్ 116 ఉన్నవి. 24 కు మించి అదనంగా అప్లికేషన్స్ పెట్టుకొన్న హరిజనులకు హాస్టల్స్‌లో సీట్స్ దొరకనందువల్ల వారు చదువు మానుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. తాలూకా కేంద్రంలో జిల్లా కేంద్రంలో రాష్ట్ర కేంద్రంలో వారి స్వంత ఖర్చుతో వారి పిల్లలను చదివించే దశలో వారు లేనందున వారికి కూడ తెలుసు కాబట్టి ఈ హాస్టల్స్‌లో సీట్స్ అదనంగా ఇవ్వవలసిఉంటుంది హాస్టల్స్‌లో సీట్స్ అధికంగా చేస్తేతప్ప హరిజనులకు వెనుకబడిన తరగతులవారికి చదువుకొనే అవకాశం లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వం కన్సిడర్ చేసి, అదనంగా సీట్స్ ఏర్పాటుచేసి వారు చదువుకొనే అవకాశం కల్పించ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఏ. శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, మొత్తం రాష్ట్రంలో 1432 హాస్టల్స్ ఉంటే 63,861 మంది బోర్డర్స్ ఉన్నారు. ప్రత్యేకంగా తెలంగాణాగురించి– 458 హాస్టల్స్ ఉంటే, 23874 మంది బోర్డర్స్ ఉంటున్నారు. అదేరకంగా ఆంధ్రప్రాంతాన్ని విడిగా చెబితే ఆంధ్రలో 974 హాస్టల్స్ 39987 మంది బోర్డర్స్ తెలంగాణా ప్రాంతంలో 23874 మంది బోర్డర్స్ ఉన్నారు ఇది ప్రస్తుతం ఉన్న పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం 6 వేల మంది అదనంగా ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నారు ఆ 6 వేలు పంచవలసివుంది ఆ పంచేటపుడు రెండు రకాలుగా డివైడ్ చేసుకొన్నాము 2400 హరిజనులకు, 2000 బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు, 1500 షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్స్‌కు. ఈ రకంగా పంపిణీ చేయటానికి నిర్ణయం తీసుకోవటం జరిగింది. ఈ పంపిణీకూడ మనకు ఇష్టంవచ్చినట్లు చేయటం కాకుండా, ఆ జిల్లాలో ఉన్న హరిజన పాపులేషన్ ఎంత, ప్రస్తుతం అక్కడఉన్న అన్ని హాస్టల్స్‌లో కలుపుకొని బోర్డింగ్ ఫెసిలిటీస్ ఉన్న బోర్డర్స్ ఎంతమంది– అన్నది దృష్టిలో పెట్టుకొని–ఏవైనా ఇంబాలెన్సెస్ ఉంటే, దానిని సెట్‌రైట్ చేస్తూ–ఆ ప్రాతిపదికమీద డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలి అని అనుకొన్నాము. ఆ ప్రాతిపదికమీద డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసినపుడు తెలంగాణా ప్రాంతంలో షెడ్యూల్డుకాస్ట్‌కు 1574, ఆంధ్రప్రాంతంలో 826 మాత్రము ఇక బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి తెలంగాణాలో 271 ఉంటే, ఆంధ్రలో 1561 అయినది. ఈరకంగా ఉన్న–పాపులేషన్ బేసిస్‌మీద డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయటం జరిగింది ఉన్నవి ఆరువేలు; దానిని ఈ విధంగా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయటం జరిగింది. అంతకంటె హెచ్చు మొత్తం కావలసివస్తే వసతిగం లేదు కాబట్టి అవసరాలను పూర్తిగా తీర్చలేకపోతున్నాము.

PAPERS LAID ON THE TABLE

A P. State Legislature Members (Provision of Telephone) Rules, 1974.

Sri G. Rajaram :—Sir, with your permission on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pr desh State Legislature Members (Provision of Telephone) Rules, 19 which have been published in Rules supplement to Part 1 at pages

and 60 of the Andhra Pradesh Gazette dated 4-7-1974, as required under Section 13) of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications Act, 1953.

Amendment to T. A. Rules for Ministers etc (G O Ms. No. 265. G A (Elec A) Dept dt 9- 1974

Sir, with your permission on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table a copy of the amendment made to the Travelling Allowance Rules for Ministers for assumption and Relinquishment of office and for tours issued in G O Ms. No 265 G.A. ECL. A) Department dated 9 4 4 5 and published in Part 1 of the Andhra Pradesh Gazette Issue No. 16 dated 25-4 1974 at pages 568-569 as required under sub-section (3) of section 13 of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications Act, 1953.

Review of Administration Report of the Gram Panchayats for the year 1971-72.

Sir, with your permission on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table a copy of the Administration Report of the Gram Panchayats for the year 1971 72 reviewed in G. O. Ms No 287 P.R. dated 1st June 1974, as required under section 43 (4) of the Andhra Pradesh Gram Panchayats Act, 1964 and rules thereunder.

Notification under A. P. Motor Vehicles Taxation Act, 1963

Sir, with your permission on behalf of the Minister for Transport I beg to lay on the Table under sub-section (2 of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 a copy in each of the notifications issued in the following G. Os. under sub-section (1) of section 9 of the said act

S. No.	G O. Rt. No. and date	Date of publication in the Andhra Pradesh Gazette.
1,	488 Home dated 11-2-1974.	20 6-1974
2,	1544 Home, dated 1-6-1974	20-6-1974

Mr. Speaker:—Papers laid

VOTING OF DEMANDS FOR 1974-75

Demand No. XXV—Labour & Employment.. Rs. 2,37,40,300

Demand No. XXXI—Relief & Rehabilitation Rs. 2,25,15,000

Mr. Speaker:—Now the Minister for Labour will move his Demands.

The Minister for Labour (Sri L. Lakshmana Dass):—Sir I beg to move:

> "That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,37,40,)0 under Demand No XXV—Labour & Employment.' *

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,25 15,000- under Demand No. XXXI- Relief and Rehabilitation"*

Mr. Speaker:—Motion moved. Now members will move their cut motions.

Demand No. XXV—Labour and Employment—Rs. 2,37,40,300.

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనం అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలలో 10 శేర్ల ధాన్యం లేదా 7 రూపాయలు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో 5 శేర్ల బట్టి గింజలు లేదా 5 రూపాయలుగా నిర్ణయించి అమలు జరుపనందుకు, కనీస వేతనాలు అమలు జరుపుటకు ప్రత్యేక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయనందుకు

Mr. Speaker:—Motion moved

Sri V. Srikrisha :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ కార్మికులకు న్యాయమైన కనీస వేతనాలు ఇంతవరకు ప్రకటించనందుకు

Mr. Speaker : —Motion moved.

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs, 100.

కార్మికుల హక్కులను సంరక్షించే విధంగా నూతన కార్మిక చట్టాలను ప్రవేశపెట్టనందుకు, ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజీలలో జరుగుచున్న అన్యాయాలను అరికట్టనందులకు, వృత్తి విద్యలో పట్టభద్రులైన వారితో సహా లక్షలాది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగవసతులు కల్పించనందులకు, పెరుగుతున్న జీవన వ్యయసూచికకు అనుగుణంగా కార్మికులకు ఉద్యోగులకు జీత భత్యములను పెంచనందులకు, కనీస వేతనాల చట్టాలను అనేకమంది యజమానులు సక్రమంగా అమలు పర్చనందులకు, అలాంటి యజమానులపై ప్రభుత్వం తీవ్ర చర్యలు తీసుకొనుటకు నిరాకరిస్తున్నందులకు, ఒకే పరిశ్రమకు ఒకే యూనియను రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నిక చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించనందులకు, అన్ని పరిశ్రమల్లోనూ కాంట్రాక్టు లేబరును రద్దు చేయుటకు తగు చర్యలు తీసుకోనందులకు, కనీస వేతనముల చట్టములు అమలుపర్చు సందర్భంలో ఆయా పనివారలు చేయవలసిన పనికి సంబంధించిన వర్కు లోడ్ నిర్ణయించని కారణాన పై గ్రేడులలో వుండవలసిన వారిని క్రింది గ్రేడులలో బట్టిపెట్టి తక్కువ జీతాలు చెల్లిస్తున్న ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు, పరిశ్రమల్లో పనిచేసే

*See appendix for Explanatory Notes furnished to the House by the Minister.

పనివారలందరికీ గృహవసతి కల్పించుటకు పూనుకోనందుకు తప్పుడు లెక్కలు చూపించి కార్మికులకు న్యాయముగా రావలసిన బోనస్సును కోతపెడుతున్నప్పటికి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోనందుకు, అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల మాదిరిగానే కార్మిక శాఖలో కూడా లంచగొండితనం పెరిగి కార్మికులకు నష్టం కలిగిస్తున్నప్పటికి ప్రభుత్వం అరికట్టనందులకు

Mr. Speaker: –Motion moved.

Sri V. Srikrishna:—Sir, I beg to move:

Sri M. Nagi Reddy. Sri P. Sanyasi Rao.

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

For the failure of the Government to fix up the minimum wage keeping in view the present cost of living index to those Industries covered under the minimum Wages Act and the failure to implement them.

Mr. Speaker :—Motion moved:

Sri M. Nagi Reddy :– Sir, I beg to move:

Sri V. Srikrishna Sri Vanka Satyanarayana

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

మాచెర్ల రామకృష్ణ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ వర్కర్ల యూనియన్‌వారు రికగ్నిషన్ నిమిత్తం వెరిఫికేషన్ చేయవలసినదిగా కార్మికశాఖకు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నప్పటికి యింతవరకు వెరిఫికేషన్‌కు పూనుకోనందులకు

Mr. Speaker : –Motion moved.

Mr. Speaker (Turning to Sri Vanka Satyanarayana) In view of the shortness of the time, if you can close in 15 minutes, I will be happy.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్స్‌మీద మంత్రులందరు నోట్ యిస్తూ ఈ డిమాండ్‌కు ఎంత డబ్బు కావాలో కోరారు. ఈ నోట్‌లో లేబర్ మినిస్టర్‌గారు ఎంత డబ్బు కావాలో మెన్షన్ చేయలేదు. ముందే మెన్షను చేస్తే దానిమీద కొన్ని కామెంట్స్ వస్తాయనో, డబ్బుచాలదని చెప్తారేమోననే భయంతోనో మరెందుచేతనో ఆసాంప్రదాయమునుతప్పించారు. ఈ నోట్‌లో ఒక విషయం వ్రాశారు. ఫస్ట్ పేరాలోనే 11.40 a.m.

The Labour Legislation strives to make the conditions of work in the work places wholesome and safe, condusive to higher productivity and better living standards.

బెటర్ లివింగ్ స్టాండర్డ్స్‌కోసం మా ఉద్దేశం అని ప్రకటించారు. అటువంటప్పుడు మొన్న సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ రెండు ఆర్డినెన్సెస్ ప్రకటించారు. మీకు తెలుసు. పెరుగిపోతున్న ధరలదృష్ట్యా యే ఒక్క పరిశ్రమలోను జీతాలు పెరగడం లేదు, ఆర్గనైజ్‌డ్ ఇండస్ట్రీ అయితే కొన్ని సంఘాలు ఉండడం, కొంత ఆందోళన చేసుకోవడం, కొద్దో గొప్పో పెంచుకోవడం జరుగుతోంది. ఆర్గనైజ్‌డ్‌గా చిన్న చిన్న ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నది. వాటికి కార్మికులకు మినిమమ్

పెజెస్ ఉన్నవి. ఈ దరవరల దృష్ట్యా ఏ ఒక ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌గాని, ఫాక్టరీగాని న్యాయసమ్మతమైన జీతాలు యివ్వడంలేదు అది అందరకు తెలుసు. ఈ దశలో సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తెచ్చిన ఆర్డినెన్స్ గురించి లేబర్ మినిస్టర్, యిది కార్మికవర్గం ఆదాయాలను దెబ్బగొడుతుంది. వారి జీవన పరిస్థితులను మెరుగు పరచదు అని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వ్రాశారా? లేదా? అలా వ్రాస్తేనే ఈ సెంటెన్స్‌కు అర్థం ఉన్నది. లేకపోతే కేవలం ప్రచారంకోసం వ్రాసిన సెంటెన్స్ అని మేము తీసుకోవలసి వస్తుంది ప్రకటించిన ఆర్డినెన్స్‌లో బేసిక్ వేజ్‌లో పెరిగినా బోనస్‌లో పెరిగినా, 50 పర్సెంట్ బ్యాంక్‌లలో డిపాజిట్ చేయాలని, డి.ఎ.లో పెరిగితే రెండు సంవత్సరాలు 50 పర్సెంట్ బ్యాంక్‌లో డిపాజిట్‌లో యున్నది. అసలు దరవరలు పెరిగిన దృష్ట్యా ఏ యిండస్ట్రీలో కూడ కార్మికులకు జీతాలు రాని కంలో, కార్మికవర్గం ఐక్యత పెంపొందించుకొని మీమీద ఒత్తిడిచేసి, సమ్మెలు చేయగా, ఐక్యత మెయిన్‌టెయిన్ చేసుకొన్న రోజున మీరు ప్రాణంమీదకు వచ్చి పావలా అర్థ రూపాయి పెంచుతున్నారు. పెంచినది కాస్త యిన్‌ప్లేషన్ పేరుతో బ్యాంకులలో కట్టాలి అన్నప్పుడు వీరి జీవన పరిస్థితులు ఎలా పెంచుతారు? పెద్ద ఫాక్టరీ యజమానులు, కంట్రోల్ లేనటువంటి పారిశ్రామికవేత్తలు ఈ ధరల పెరుగుదల వల్ల కోటానుకోట్ల రూపాయలు టెక్‌స్టయిల్స్ జనపనార, షుగర్, యిండస్ట్రీ ఇంకా ఇతర ఇండస్ట్రీస్‌లో బ్లాక్ మని మింటు చేస్తున్నారు. వాళ్ళమీద ఆ బ్లాక్‌మని పట్టుకోవడంకోసం ఎటువంటి చర్యలు సూచించలేదు. వారి ఆర్డినెన్స్‌లో డివిడెండ్స్ పంచిపెట్టకండి, మీదగ్గరే అట్టే పెట్టుకోండి అని చల్లగా పువ్వులతో ఆశీర్వదించారు. ధరల పెరుగుదల ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన పాయింట్సు ప్రతి నెల పెరిగిపోతున్నది. ఆంజనేయులవారి తోక లాగ హద్దూపద్దూ లేదు. అటువంటప్పుడు సంపాదించుకొనే జీతాలలో, బోనస్ డి ఎ లో బేసిక్ వేజ్‌లో 50 పర్సెంటు బ్యాంకులలో కట్టమంటే కార్మికుడు ఏమి అవుతాడని ప్రశ్నిస్తున్నాను. వాస్తవంగా ఇన్‌ప్లేషన్ అరికట్టాలంటే బ్లాక్ మని అరికట్టే ఆలోచన చేయండి. రాష్ట్రగవర్నమెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రికమెండు చేయండి. దొంగనోట్ల ముద్రణ చేసేవారిని పట్టుకోండి. ఉన్నవారిదగ్గర డబ్బు అంతా డిపాజిట్స్‌గా తీసుకోండి. ఆ రూపేణా ధరలు కంట్రోలు చేయగలుగుతారు తప్పితే కార్మికవర్గంమీద బరువు మోపి వారి ఇన్‌సెంటివ్ చంపి ప్రొడక్షన్‌ను కాపాడలేరని మనవి చేస్తున్నాను ఇది సీరియస్ విషయం మీరు ఎన్ని మంచి పనులు చేద్దామని అనుకుంటున్నప్పటికి వీరి జేబులో కొట్టేసే ప్రయత్నమే చేస్తున్నారు. ఫ్యూచర్‌లో దీనివల్ల చాలా సీరియస్ రిఫర్‌కషన్స్ వుంటాయని మనవిచేస్తున్నాను. కార్మికవర్గమే కాదు మీరు తీసుకువచ్చిన ఆర్డినెన్స్‌ను ఏ పక్షాలుకూడ ఆమోదించవని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్షంవాళ్ళమే కాదు, మీ పక్షం. మీ వెనకాల కూర్చున్న ఐ. యన్ టి యు. సి కూడ ఇది చాల తీవ్రమైన చర్య, దీనిని ఆమోదించడానికి వీలులేదని స్పష్టంగా పత్రికా ప్రకటన చేసినది కమ్యూనిస్టు, కమ్యూనిస్టేతర పక్షాలు అన్ని వర్గాలు కలిసి ఈ ఆర్డినెన్స్‌ను ఓడించడం ఖాయమని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత ముందే మేలుకొని ఈ ఆర్డినెన్స్‌ను విత్‌డ్రా చేసుకోమని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు తెలియపరచమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మన

రాష్ట్రంలో షుమారుగా 70, 80 లక్షల మంది అన్ ఆర్గనైజ్డ్, చిన్న చిన్న ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సులో ఉన్నారు. అందులో ప్రధానమైనది అగ్రికల్చర్ లేబర్ 50, 60 లక్షలమంది ఉన్నారు. మిగిలినవారు చిన్న చిన్న పరిశ్రమలలో ఉన్నారు. వీరందరకు మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టు వర్తిస్తుంది. వారికి ఎంత మినిమమ్ వేజ్ నిర్ణయించారు? బీడీ కార్మికులకు, 1000 పెద్ద సైజు బీడీలు చుట్టితే రు. 2. 65 పైసలు ఇస్తున్నారు. అంతకంటె పెంచుతామని ఆలోచిస్తున్నారు. ఎంత పెంచుతారో ప్రకటన ఎప్పుడువస్తుందో వేచి చూడాలి. అదే కార్మికునికి ఉత్తరప్రదేశ్‌లో రు. 3 50 పై లు. మనకంటె బాగా అడ్వాన్స్ అయ్యారు అంటారు గాని మనకంటె బాక్‌వర్డ్ ఏరియా? మధ్యప్రదేశ్‌లో రు. 3.50 పై. లు. కర్ణాటకలో రు. 4.30 పై. లు. కేరళలో రు. 5.50. పై. లు. బీడీ కార్మికులకు మనం యిచ్చే కనీస వేతనం ప్రస్తుతం 1000 బీడీలు చుడితే యిచ్చేది రు. 2.65 పై. లు. మనచుట్టూఉన్న రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకోండి. ఎక్కడ ఉన్నామో అర్థం అవుతుంది. అలాగే అగ్రికల్చర్ రంగంలో మినిమమ్ వేజ్, రూపాయిన్నర మొదలుకొని యున్నది. మహాఅయితే ఇంజనీరింగ్‌లో రు. 3 40 పైసలు నిర్ణయించారు. మైకాలో కనేకష్టంగా యిస్తున్నారు. వారుయిచ్చిన నోట్‌లో ఒకవిషయం చెప్పారు. ప్రతి మూడు ఏండ్లకు మినిమమ్ వేజెస్ పరిశీలన చేస్తామని; అసలు ఈమాటకు అర్థంలేదు. మైకా కార్మికులను చూసివచ్చి మన మంత్రిగారు మెజారిటి కార్మికులు క్షయవ్యాధితో బాధపడుతున్నారు. చాల తక్కువ జీతాలు యిస్తున్నారని పత్రికా ప్రకటన చేశారు. మీరు పత్రికా ప్రకటన చేస్తే వారి కడుపు నిండుతుందా? క్షయవ్యాధి పోతుందా? క్షయవ్యాధి పోవాలన్నా, కడుపు నిండాలన్నా వారి మినిమమ్ వేజెస్ పెంచాలి. వారి మినిమమ్ వేజెస్ నిర్ణయించి యిప్పటికి 14 సంవత్సరాలు అయింది. 14 సంవత్సరాలుగా రివిజన్ లేదుగాని మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి రివిజన్ చేస్తామంటున్నారు. ధరలు పెరుగుతున్న ప్రకారం ఈ దశలో ప్రతిసంవత్సరము ఈ వేజెస్ నిర్ణయించే అధికారం రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ధరలు పెరుగుతున్నాయని ఒకప్రక్క ఒప్పుకుంటున్నారు. ధరలు పెరిగిపోతున్నప్పుడు కార్మిక వర్గాన్ని రక్షించడం కోసం, బ్రతికించడంకోసం మినిమమ్ వేజెస్ పెంచడంకోసం మూడుసంవత్సరాలు ఎందుకు? రివిజన్‌కు మూడుసంవత్సరాలు ఎందుకుకావాలి. ఈమాట మేము ఎలా నమ్మేది? 14 ఏళ్లుగా ఈ మైకా గనికార్మికులకు రివిజన్ చేయలేదు. కేవలం ప్రకటనకాదు. ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొని తక్షణమే ఈ కార్మికులకు మినిమమ్ వేజెస్ పెంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. మినిమమ్ వేజెస్ అనేది ఎందుకు పెట్టడం జరిగింది? పెద్ద పెద్ద ఫాక్టరీలలో ఉండే కార్మికవర్గం ఎక్కువమంది ఉంటారు. వారికి సంఘాలు ఉంటాయి ప్రభుత్వ సహకారం ఉన్నా లేకపోయినా వారు పోరాడి తెచ్చుకుంటారు. ఈ చిన్న కార్మికులను బ్రతికించడంకోసం మనం మినిమమ్ వేజెస్ ఫిక్స్ చేస్తున్నాము. ఈ మినిమమ్ వేజెస్ ఎలా ఉన్నదంటే పూర్వం బ్రిటిషువారు కలోనియల్ కంట్రీగా ఉన్నప్పుడు కలోనియల్ వేజ్ అనేది ఉండేది. కార్మికుడు చచ్చిపోకుండా, పని చేయడానికి వీలుగా ఉండి, చదువుకోకుండా ఉండడం, అట్లే బలంగా లేకుండా

ఉండడం కోసం వారు కొలోనియల్ వేజ్ నిర్ణయించారు. ఆ కొలోనియల్ వేజ్ కన్నా మీ వేజ్ ఏర్పడిన ఏమైనా యున్నదా? ఏమి అడుగుతున్నాను 26 సంవత్స రాలు అయింది ... వచ్చి; అడుగుతున్నాము మీ వేజ్ స్ట్రక్చర్ లో తీవ్రమైన మార్పు లేకపోతే మినిమమ్ వేజ్ అని పేరు పెట్టి ... కార్మిక వర్గాన్ని రక్షించలేరని మనవి చెప్తున్నాను. ... చేస్తారు. ఏమి ఇంప్లిమెంట్ చేస్తారు. ... యిచ్చేది ... వెంటనే ... ఎక్స్‌ప్లాయిటే షన్ ... బ్లాక్‌మని పెరుగుతున్న గాని ... ఎదు ర్కొనడానికి వస్తుంది. అన్ని పరిశ్రమలలో కూడా మినిమమ్ వేజెస్ పెంచవలసిన దశ ఏర్పడి యున్నది. అందుకోసం ఏమి చేయ బోతున్నారు? మీ ప్రకటనలో చేయమని కోరుతున్నాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఒక కమిటీ వేశారు. ప్లానింగ్ కమిషన్ మెంబరు ప్రొఫెసర్ సుబ్రహ్మణ్యం ... ఒక రిపోర్ట్ సబ్ మిట్ చేశారు. అందులో 1972వ సంవత్సరంలో పావర్టీ లైన్ అని నిర్ణయించారు. 40 రూపాయలు. ... అనుభవిస్తూ బ్రతకాలంటే 150 రూపాయలు ఉండాలి ఒక కార్మికుడు అనగానే భార్యా బిడ్డ వారి మీద బ్రతుకుతారు. అటువంటప్పుడు ... పావర్టీ లైన్ మినిమమ్ వేజ్ 150 రూపాయలు మినిమమ్ వేజ్ ఏ పరిశ్రమకు అయినా ఫిక్స్ చేయండి. 150 రూపాయల కంటె తక్కువ ఫిక్స్ చేశారంటే వారిని దరిద్రానికి వేయడం

11-50 a.m. వారి ప్రాణాలు తీసివేయడం తప్పితే ఇంకొకటి ఏమి కాదు. మన రాష్ట్రంలో వున్న పరిశ్రమలలో రు. 150 కంటే తక్కువగా నిర్ణయి స్తారంటే, పావర్టీ లైన్ క్రింద నిర్ణయించినట్లు అవుతుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రిపోర్టులోని భాగాన్ని నేను మీకు ఉదహరిస్తున్నాను. అందుచేత, మినిమమ్ వేజస్ విషయంలో మీరు చాలా పరిశ్రమలలో చాలా తక్కువ నిర్ణయించారని, దీనిని ఇప్పుడు రివైజ్ చేయవలసిన అవసరమేర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంలో ముఖ్య మంత్రిగారు రెండు నిర్ణయాలు చెప్పారు. అవేమంటే—రెండు కమిటీస్ వేశాము, జూట్‌కు ఒకటి: టెక్స్‌టయిల్‌కు ఒకటి అన్నారు. నిజమే, జూట్‌కు, టెక్స్‌టయి ల్‌కు వేశారు. మరి, మన రాష్ట్రంలో జూట్ పరిశ్రమ ఎంత సంపాదిస్తున్నది ? అలాగే కలకత్తాలో ఎంత సంపాదిస్తున్నారు? కలకత్తాలోవున్న మినిమమ్ వేజెస్‌కు ఇక్కడకి 40 రూ.లు తేడా వుంది. కలకత్తాలోని జూట్ కార్మికుడికి దానిలోను ఆంధ్రలో కార్మికుడికి యిచ్చే దానికోను తేడావుంది అలాగే ఆంధ్రలోనే ఏలూరు, గుంటూరు, అలాగే చిట్టివలస, నెల్లిమర్లలకు 20 రూ లు తేడావుంది. అందువలన, యీ ప్రభుత్వం తన ఇన్‌ఫ్లుయెన్స్‌ను ఉపయోగించి, కలకత్తాలో కార్మికుడు ఎంత సంపాదిస్తున్నాడో అంత యిక్కడ రావడం కొరకు ఏమి చేస్తున్నది? ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది? అలాగే, టెక్స్‌టయిల్స్ విషయంలో కూడా అన్ని యూనియన్స్ ఏకమై, ఐక్యంగా ఒక ఫ్రంట్‌లోకి వచ్చిన తరువాత, ప్రభుత్వం వారు కదిలి, మేనేజ్‌మెంటును, వర్కర్సును ఒక చోటకు తీసుకొచ్చారు. సుగ్రీవ నిర్ణయాలే చేశాము మనం. ఏ నిర్ణయాలు కూడా మద్రాసుకంటే, కోయంబత్తూరుకంటే, బొంబాయికంటే మనం వెనుక వున్నాం. అంతేగాక, యీనాడు మనం చేసినది రు. 2 5 800 లు వేజ్ పెరగాలన్నది—కోయి బత్తూరువారు, బొంబాయివారు అక్కడ ఎంతయితే యిస్తున్నారో దానికి రీచ్ కావడానికి అయిదేండ్లు పట్టింది

మనకు; అయిదేళ్ల టైము తీసుకున్నాం మనం. పైగా, నిర్ణయాలు చేసిన తరువాత, 32 మిల్స్ వుంటే, అందులో ఎన్ని మిల్లులు ఎగ్రిమెంటును అమలు జరిపాయి? 11 మిల్లులు. తతిమ్మా వాటి మాటేమిటి? ప్రభుత్వం చేస్తున్నది? మంత్రిగారి అధ్యక్షతన ఏర్పడి, గైడ్ లైన్స్ ఏర్పాటుచేసినా యజమానులు వాటిని అమలుజరపడం లేదు. అనేక చిక్కులు తీసుకువస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో వున్న పెట్టుబడిదారులు — హరిశ్చంద్ర ప్రసాద్ లుకానివ్వండి, సోమానీలు కానివ్వండి, టెక్స్టయిల్స్‌లో నున్న గుజరాతీలు, మార్వాడీలుగానివ్వండి—వారికి మంత్రులన్నా, ప్రభుత్వమన్నా ఏమీ లెక్క లేదు. మరి, అది మన మంత్రుల యొక్క బలహీనతో, లేక ప్రభుత్వం యొక్క బలహీనతో ఏమిటో నేను చెప్పలేను. ప్రభుత్వం చెప్పనివ్వండి, మంత్రులు చెప్పనివ్వండి, ఎవరుచెప్పినా వారికి లెక్క లేదు. మీకొక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఆర్. ఎ. సి. యల్. గారు డెయిలీ మస్టరు చూడడం కోసం శివలింగం చెట్టియార్ అనే ఒక ఇండస్ట్రియలిస్టు దగ్గరకు వెళ్లాడు నెల్లూరులో. నేను మస్టర్ చూపించను అవతలికి పొమ్మన్నాడండి ఆయన. ఏమైనా చర్య తీసుకుందాండి ప్రభుత్వం? ఏమీచర్యతీసుకోలేదే ఆ పెద్ద మనిషి రెండు ఫ్యాక్టరీస్ ఒకే ఫ్యాక్టరీలో రిజిస్టర్ చేశాడు. అక్కడ ఫ్యాక్టరీ యాక్టు అమలు జరగదు. మస్టర్ రోల్ వుండదు. ఒక గుమస్తా పేరుతో రెండు పేర్లు వుంటాయి. ఒక వైపు మెషిన్ రెండు వైపు మెషిన్స్‌గా వుంటుంది. రెండు ఆర్డర్సు ఒకే వైపు మెషిన్‌పై ఒకే వ్యక్తి వ్రాస్తూ, ఎక్కౌంటెంట్ మాదిరిగా వ్రాస్తూవుంటాడన్నమాట. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? ఏమైనా చర్య తీసుకోగలిగిందా? ఆ నాడు ప్రభుత్వం మీసా అప్లయ్ చేస్తాను అని అంటే, భయపడి లొంగిపోయాడు. ఈనాడు ప్రభుత్వం లొంగిపోయింది ఆయనకు. ఎందుకంటే—ఆయన ఒక యూనియన్ పెట్టాడు. అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చరిత్రలో, ట్రేడ్ యూనియన్ చరిత్రలో ఆరు మాసాలు, సంవత్సరము వరకు రిజిస్టర్ కానివి అనేక వున్నాయి. కాని, ఆయన యూనియన్ పెట్టంగానే, 24 గంటలలో ఆర్.ఎ.సి.యల్. స్వయంగా వెళ్లి రిజిస్టర్ చేసి వచ్చాడు. ఏమిటి యీ శివలింగం చెట్టియార్ మహాత్మ్యం చెప్పండి, శివలింగ చెట్టియార్ లేబర్ లాస్ అన్నీ వయొలేట్ చేస్తూ వుంటే యీనాడు ప్రభుత్వం ఆయనకు లొంగిపోయిందని నేను చార్జ్ చేస్తున్నాను. కాదని చెప్పమనండి మంత్రిగారిని. 24 మంది వర్కర్సును, బయట ఏదో ఘటన జరిగితే, తీసిపారేశాడు; మంత్రిగారు టెలిగ్రామ్ యిస్తే, నాకు హార్ట్ ఎటాక్ అన్నాడు ఊళ్లో తిరుగుతున్నాడు. ఒకప్పుడు డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద ఆయన్ను, మిల్లును క్లోజ్ చేస్తామని చెప్పంగానే—మద్రాసులో వున్నాను, అక్కడ వున్నాను, ఇక్కడ వున్నాను అని పారిపోయి, జైలులో పెడతారేమోనని పారిపోయి, రెండు మాసాలకు తిరిగివచ్చాడన్నమాట. అదే టాక్టిక్స్ ఇప్పుడు చేస్తున్నాడు. బహిరంగంగా ప్రభుత్వాన్ని ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాడు. ఆ వ్యక్తిపై చర్య తీసుకునే అధికారం మీకేమైనా వుందా? అని అడుగుతున్నాను. లేక మీరు ఆయనకు లొంగిపోయారా? అని అడుగుతున్నాను. అలాగైతే ఈ రాష్ట్రంలో ప్రొడక్షన్ మీరు మెయిన్‌టెయిన్ చేయలేరు. ఈ రాష్ట్రంలో కార్మికుల యొక్క ఐక్యతను మీరు మెయిన్‌టెయిన్ చేయలేరు. లా అండ్ ఆర్డర్ పేరుతో పోలీసులను తోలుతున్నారు. అధ్యక్షా, జూట్ వ్యవహారం

వచ్చినప్పుడు మొన్న కాల్పులు జరిగినవి, నెల్లిమర్లలో. పోలీసులు వెళ్లి కాల్చారు. గత నాలుగయిదు సంవత్సరాలుగా పోలీసులయొక్క ఇంటర్ ఫియరెన్స్ డైరెక్టుగా లేదు. మన లక్ష్మణదాసుగారు మంత్రి అయిన తరువాత, పోలీసులు డైరెక్టుగా ఇంటర్ ఫియర్ కావడం ఎక్కువైంది ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ చేశారు; స్వయంగా వెళ్ళివచ్చిన లక్ష్మణదాసుగారు ఇంతవరకు స్టేట్ మెంట్ చేయలేదే ఆరోజున హౌస్‌లో ఎందుకు లేరు ? చిన్న సమస్యల విషయంలో పోలీసులు ఎందుకు ఇంటర్ ఫియర్ కావాలి ? పెద్దసమస్యలనే టేబుల్ దగ్గరకూర్చుని మనం పరిష్కరించామే, ఇటువంటి చిన్న సమస్య విషయంలో జీతాలు .యివ్వాలని కోరినందుకు, ఘెరావో చేసినందుకు ఒక లంచగొండి పోలీసు ఆఫీసర్ వెళ్ళి—డి వై. యస్ పి. వెళ్ళి — నిలువునా నలుగురి ప్రాణాలు తీసివేశారే. అటువంటప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం వాళ్ల పోలీసుల చర్యలను సమర్థిస్తున్నదంటే — కార్మికులు వెయ్యికళ్లతో చూస్తున్నారు; యీ ప్రభుత్వం కార్మిక వర్గానిదా, పెట్టుబడిదారీ వర్గానిదా ? అని. పైగా యిక్కడ ఒక పెద్ద కాంట్రొవర్సీ వచ్చింది. ఫిస్టల్‌తో కాల్చాడని మేము స్పష్టంగా చెబితే, ముఖ్యమంత్రిగారు కాదన్నారు. ఫిస్టల్‌తో కాల్చినదీ, లేనిదీ రెండు నిమిషాలలో వైర్‌లెస్ ద్వారా తెలుసుకోవచ్చును గదా. కానిస్టేబుల్ కాల్చాడా; డివై. యస్. పి. కాల్చాడా ? డివై. యస్. పి. కాలిస్తే జ్యుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేస్తాం అన్నారు. అయితే, కానిస్టేబుల్ కాల్చాడా ? డివై. యస్. పి. కాల్చాడా ? కార్మికుల ప్రాణాలు పోయినవి కాబట్టి జ్యుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయడానికి వెనుకాడుతున్నారు అదే ఏ భూస్వామో, లేక పెట్టుబడిదారో తగాదాలో చచ్చిపోతే రిపోర్టు లేకుండానే జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేస్తారు మీరు. కార్మికుల యెడల మీకింత సవతితల్లి ప్రేమ ఎందుకు ? ఇంత కక్ష ఎందుకు ? కార్మికుల యెడల ఇటువంటి దృక్పథం వుంటే పోలీసులపై ఆధారపడి చేస్తే మాత్రం మనం ప్రొడక్షన్‌ను కాపాడలేము. ఈ విషయంలో పొలిటిక్సు లేవు. మీకు తెలుసు ఆంధ్ర దేశంలో ఐ. యన్. టి. యు. సి. కానివ్వండి, సి. ఐ టి. యు. సి. కానివ్వండి, ఎ. ఐ టి. యు సి. కానివ్వండి, ఏ యూనియన్ అయినప్పటికీ, ఒకే త్రాటిపై దీనికి వ్యతిరేకత తెలియబరచారు. అందుచేత, మీ దృక్పథం మారాలి ఇంకా మారలేదు. సంజీవరెడ్డిగారు వున్నప్పుడు ఒక ప్రకటన చేశాడు—కార్మికుల వ్యవహారాలలో, పోలీసుల జోక్యం సహించను అని. అలాగే అంజయ్యగారు ప్రకటన చేశారు. మీరు ఎందుకు చేయరు ? పోలీసులంటే భయమా ? మీకు అధికారం వుంది గదా. అందుచేత మొత్తం యావద్భారతదేశంలో కార్మిక వ్యవహారాలలో పోలీసులు జోక్యం కలగజేసుకుంటే ప్రొడక్షన్ దెబ్బతింటుంది. సమ్మెలు, లాకౌట్సు చేయవద్దని రెండు సెమినార్స్ పెట్టాము అంటున్నారు. ఏమి చెప్పారు ఆ సెమినార్స్‌లో ? సమ్మెలు, లాకౌట్సు దీనికి ఎవరు బాధ్యులు ? కార్మికులు అనడం పొరపాటు. నూటికి 90 సమ్మెలు ఫ్యాక్టరీ యజమానులు అవలంబిస్తున్న కార్మిక చట్ట ధిక్కరణవల్లనే జరుగుతున్నవి. నూటికి 90 లాకౌట్స్ పాంటెన్‌గా ప్రభుత్వాన్ని యిరుకులో పెట్టడానికి, కార్మిక వర్గాన్ని దెబ్బకొట్టడం కొరకు, బ్లాక్ మనీ సంపాదించడం కొరకు పెట్టుబడిదారులు చేస్తున్నటువంటివి. అందుచేత,

మీ పెట్టుబడిదార్ల అనుకూల పాలసీ మారితే తప్ప, యీ డిమాండు విషయంలో మీరు ఎంత కోరినప్పటికి, మేము ఎంత యిచ్చినప్పటికి కార్మిక వర్గాన్ని మీరు సేవ్ చేయలేరని మనవి చేస్తున్నాను. మినిమమ్ వేజెస్‌కు సంబంధించినవారు వ్యవసాయ కార్మికులతో సహా 80 లక్షల మంది వున్నారు. లేబర్ లాస్ అమలు జరపడానికి లేబర్ డిపార్టుమెంటును స్ట్రెంథెన్ చేశారా? ఎంత మందితో పనిచేస్తున్నారు? 105 గురు అసిస్టెంట్ యినస్పెక్టర్సుతో మీరు పనిచేయిస్తున్నారు. ప్రతి రోజూ న్యూ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్సు వస్తున్నవి; వేలకొలది ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్స్ వస్తున్నవి. దీనికి స్టాఫ్ సరిపోతుందా? మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టు అమలు జరపాలన్నా, ఎ. పి. షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్స్ యాక్టు అమలు జరపాలన్నా, మోటార్ ట్రాన్స్‌పోర్టు యాక్టు అమలు జరపాలన్నా, పేమెంట్ ఆఫ్ బోనస్ యాక్టు అమలు జరపాలన్నా, యిన్ని లక్షలమంది కార్మికులున్నారు, యీ కార్మిక చట్టాలు అమలు జరపాలంటే ఎంత స్టాఫ్ వుండాలి? కంప్లెయింట్ వస్తే కనీసం ఒక ఆఫీసర్‌నయినా పంపించగలుగుతున్నారా? చెప్పండి స్టాఫ్ కొరకు మీరు డబ్బు అడగరే. ఈ కార్మికులపైనే గనుక మీకు నిజంగా ప్రేమ వుంటే, మీరు చేసిన యీ గుడ్డి చట్టాలో, నడ్డి చట్టాలో వాటిని అమలు జరపడానికి స్టాఫ్ కావాలనే కామన్‌సెన్స్ యీ ప్రభుత్వానికి వుండేది. మీ స్టాఫ్ పాటర్న్ మారాలి కార్మికుల హక్కులను కాపాడడం కొరకు, స్టాఫ్ కావాలని, అందుకు 20 లక్షల రూ.లో, 30 లక్షల రూ.లో మీరు డబ్బు కావాలంటే అసెంబ్లీ యివ్వదా? కాని, మీకు మనసు లేదని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్‌కు మూడు లేబర్ కోర్టులను పెట్టారు ఒకటి తెలంగాణాకు, 12.00 noon హైదరాబాదుకు ఒకటి విశాఖపట్టణంలోను, మరొకటి గుంటూరులోను. ముగ్గురితో బోనస్ చట్టం అమలుచేయగలుగుతారా? లేబర్ డిస్‌ప్యూట్స్ సాల్వ్ చేయగలుగుతారా? ఆఫీసుకు ఒక యు.డి సి. ఒక టైపిస్టును ఇచ్చారట. గోళ్లు గిల్లుకుంటూ కూర్చోవాలి తప్ప పని అవుతుందా? కొంతమంది లంచకోండి ఆఫీసర్లు ఉండవచ్చును. అందరూ కారు మీ చట్టాలను అమలుచేయాలంటే స్టాఫ్‌ను పెంచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక ముఖ్య విషయం-స్టాఫ్ విషయం యాక్టీగా చేస్తున్నాం అంటున్నారు. కొవ్వూరులో నవ భారత కంపెనీలో మూడు వేలమంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. పది మాసాలుగా వారికి ఒక్క నయాపైస ఇవ్వలేదు. 50 లక్షలు బాకీ ఉన్నారు. ఈ రోజుకైనా మీకు రిపోర్టు వచ్చిందా? మీ డిపార్టుమెంటు అక్కడకు వెళ్లిందా? మీ డిపార్టుమెంట్ ఏమైనది? వారెట్లా బ్రతకాలి? ఒక్క సంఘటన చెబుతాను. మీ లేబరు డిపార్టుమెంటు ఎఫిషియన్స్ అర్థం అవుతుంది. కొయ్యాలి రాములు అని బస్సు సర్వీసులో ఉండే డ్రైవరు. ఆయనకు డబ్బుయివ్వాలని 1954 లో ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చింది. 1969 లో హైకోర్టులోకూడా అతనికి ఇవ్వాలనే తీర్పుచెప్పింది. ఈ నాడు జూలై 17, 1974 వ సంవత్సరంలో ఉన్నాం. ఈ నాటికి దానిని అమలు చేయరేమి? ఆ కార్మికుడు ఉన్నాడో లేదో తెలియదు. డిపార్టుమెంటు ఎఫిషియన్సీ ఇట్లా ఉంది. ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యునల్ తీర్పు ఇచ్చిన తరువాత లాండ్ రెవెన్యూ రికవరీ యాక్ట్ క్రింద

ప్రభుత్వానికి రావలసిఉంది మీది అసమర్థ ప్రభుత్వం అవునో కాదో ఆలోచించండి. దీనిని మీరు డిఫెండ్ చేయగలరా ? స్పెసిఫిక్ కేసు మీకు చెప్పాను. ఆయనకు ఇవ్వవలసింది కూడా ఎంతో కాదు-రు. 10,901 లు. ఆయినకు ఫామిలి ఉందో ఏదో తెలియదు. ఇక ఆర్.టి.సి. కార్మికులున్నారు. అజిత్ సింగ్ గారినిగురించి బాగా పొగడుతుంటారు. సెంట్రల్ సెక్టరులోని పరిశ్రమలకు 6 శాతం లాభం వస్తే, లేక 10 శాతం లాభంవస్తే, చాలా గొప్ప లాభంగా ఇండియా ప్రభుత్వం భావిస్తుంది. అజిత్ సింగ్ గారి పత్రికా ప్రకటన ప్రకారం మొన్నటివరకు 12 శాతం లాభంవచ్చిందని, ఇప్పుడు 15 శాతం లాభానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తెలుస్తున్నది కదా. కార్మికుల జీతాలు ఎట్లా ఉన్నాయి ? సెంట్రల్ సెక్టరులో 6 శాతం లాభంకూడా రావడంలేదు కదా. వారితో సమానంగానైనా వీరి జీతాలు పెంచుతారా ? ఇష్టం వచ్చినట్లు సర్వీసు కండిషన్స్ మారుస్తూ షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ చట్టం వర్తించకుండా వారిని విపరీతంగా ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారు. కార్మికులకు ఉత్సాహం ఎక్కడ ఉంటుంది ? కార్మికులకు ఎట్లా ఇన్‌సెంటివ్ ఉంటుంది ? ఒక ప్రక్క 12 శాతం లాభాలు వస్తే 15 శాతం వరకు వెళ్లబోతుంటే, అక్కడ లేబర్ చట్టాలను అమలు చేసి కార్మికుల జీతాలు పెంచాలని చెప్పడానికి నోరు ఎందుకు రావడం లేదు ? మీ పాలసీ ఏమిటి ? లాభాలు వస్తే ప్రవేటు యజమానుల మీద ఫైట్ చేస్తున్నారు కదా. వారు అనేక రకాలుగా తప్పుకుపోతున్నారు. మీరైనా ప్రభుత్వ సెక్టరులో ఇక్కడ ఉన్న ప్రధాన పరిశ్రమ ఐన ఆర్. టి. సి. లో ఎందుకు అమలు చేయించరు ? వేలకొలది కార్మికులున్న పరిశ్రమ. కోట్ల లాభాలు వస్తున్నాయి. టికెట్ రేట్లు మాత్రం మూడు సార్లు తెలియకుండా పెంచారు ఒకే సవంత్సరంలో ఒక సారి ఫిగర్స్ రౌండ్ అప్ చేయడానికి అన్నారు. ప్రజలను క్షవరం చేయడానికి ఒక సారి పెంచారు. ఒకసారి చెప్పకుండానే పెంచారు. ఇంత లాభాలు వస్తున్నప్పుడు కార్మికుల డిమాండ్లు మీట్ కావడానికి ఎందుకు ముందుకు రావడం లేదు? ఈ పరిశ్రమలో కార్మికుల సపోర్ట్, పబ్లిక్ సపోర్టు లేక కోట్ల నష్టం వచ్చే ప్రమాదం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ పరిశ్రమను తీసుకుని చూచినా యజమానులు లేబరు చట్టాలను అమలుచేయకుండా ధిక్కరిస్తున్నారు. హరిశ్చంద్ర ప్రసాదు గారి మిల్లు విషయంలో 1972లో అంజయ్య గారు మంత్రిగా ఉండగా ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసింది. అంజయ్యా గారు. శరీన్ గారు వెళ్లిపోయారు. ఇప్పుడు లక్ష్మణదాసు గారు వచ్చారు. ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని అమలుచేయించగలిగారా అని అడుగుతున్నాను. ఇది ప్రసాదు గారికి అనుకూల ప్రభుత్వమా. కార్మికుల ప్రభుత్వమా. కార్మికులకు యజమానులకు న్యాయం చేసే ప్రభుత్వమా అని అడుగుతున్నాను. పెట్టుబడిదారులంటే మీకెందుకు భయం? ఆఫీసర్లు భయపడ్డారన్నా ఒప్పుకుంటాను. ప్రతి పెట్టుబడిదారు ఒక టి. బి కడతాడు. దానిని ఏర్ కండిషన్ చేయిస్తాడు. అందులో వాట్ సారా సీసాలు పెడతాడు. లేబరు ఆఫీసరు అక్కడకు కాంప్ వెళ్లి, అంతకుముందు కార్మికులకు అనుకూలంగా ఉన్నా, రెండు రోజులలో అతని మనస్సు మారిపోతుంది. కార్మికులకు వ్యతిరేకం ఐపోతాడు. మంత్రులకు ఏమి వచ్చింది, ప్రభుత్వానికి ఏమి వచ్చింది అని అడుగుతున్నాను. లేబర్ చట్టాలను ధిక్కరించే ఏ యజమానిపైనైనా ప్రాసిక్యూషన్

చేశారా ? ఒక్క ప్రాసిక్యూషన్ నోటీసైనా ఎందుకు ఇవ్వరు ? ఏ యజమాని ఐనా లేబరు చట్టాలను ధిక్కరించకుండా ఉన్నాడా ? శివలింగ చెట్టియార్ అన్ని లేబరు చట్టాలను ధిక్కరిస్తే ఒక్క ప్రాసిక్యూషన్ నోటీసైనా ఇచ్చారా ? వారి పేర్లు చెబితే ప్రభుత్వం ఎందుకు గణాచారి మాదిరి వణికిపోతున్నారు ? ఈ దృక్పథం మారితే తప్ప మీరేమీ చేయలేరని చెబుతున్నాను. ఒక్క విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ఇండస్ట్రియల్ హౌసింగ్ స్కీము అని పెట్టారు కార్మికులకు ఇండ్లు ఇస్తాము అన్నారు. ఇక్కడే చిక్కడపల్లిలో ఎస్. ఆర్. టి కి రూ 10303 లు రేటు నిర్ణయించారు. ఇంతవరకు కట్టిన అద్దె సొమ్ము లెక్క వేయము అన్నారు. వెయ్యి రూపాయిలు మొదట కట్టాలి అన్నారు. తరువాత ఇన్‌స్టాల్మెంటు రూ. 464 లు, దానిపై వడ్డీ ఆరున్నర శాతం చొప్పున 20 వాయిదాలలో తీర్చాలి అన్నారు. వడ్డీ క్రింద రూ. 19 లు అన్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలు ప్రతి నెల అద్దె వసూలు చేసుకుంటూనే ఉన్నారు. అది లెక్క వేసుకుంటే ఎప్పుడో తీరిపోయి ఉంటుంది. అట్లా కాక ఇన్‌స్టాల్మెంటు రూ. 464 లు పెట్టి వడ్డీ ఆరు వందలకు పైగా పెట్టారంటే అసలు కంటె వడ్డీ ఎక్కువైపోయింది. ఇదేమి ఇండ్లు ఇచ్చే స్కీము ? వడ్డీ వేసుకోకుండా కార్మికులకు ఇండ్లు ఇచ్చే స్కీము అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇదే స్కీమును విజయవాడకు ఎందుకు వర్తింపచేయరని అడుగుతున్నాను. కార్మికులవద్ద కూడా వ్యాపారం చేసి లాభాలు తీసుకోవాలనే వ్యాపార దృష్టి ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంత వడ్డీ ఎక్కడైనా ఉందా ? పది సంవత్సరాలుగా వారినుంచి అద్దె వసూలు చేశారు కదా. ఈ పాటికే వాల్యూ దాటిపోయి ఉంటుంది. ఈ మనస్తత్వం పోవాలి. వడ్డీ లేకుండా కార్మికులకు 20 సంవత్సరాలలో ఇండ్లు వచ్చేట్లు హౌసింగ్ స్కీము అమలు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri G. V. Anjaneya Sarma (Sattenapalli):—Speaker Sir: I rise to support the Demand but I would like to make certain observations.

Everybody recognises Sir, that the implementation part of the activity of the Labour Department is far from satisfactory. There are many reasons for that. In the first instance, there are several defects in the existing laws Friends are complaining Sir, that the Wage Board recommendations are not effectively implemented. I am surprised to see why that complaint should be there because these Wage Board recommendations are not statutory.

It is only by persuasion that the Government will have to do it. And in the first instance this particular department is not equipped either in the personnel or in the prestige so as to persuade the defiant employer from implementing what is morally a moral prospect but not a legal obligation. For example, Sir, this is the only State Government which has ever thought of constituting a Wage Board in the whole of India. It has constituted a Wage Board and the Wage Board has submitted its recommendations and the recommendations are unanimous. Accordingly the recommendations of the National Labour Commission, all unanimously recommended reports must be placed on a statutory basis and this Government has not done it. So, even 12-10 pm.

when there is specific recommendation by the highest Commissioner of Labour appointed by our Central Government, it has not been made statutory. Unless it is made statutory, the Government will not have sufficient power to implement the same. I suggest to the Hon. Minister to take particular note of this peculiar situation and see that atleast that Wage Board Recommendations are placed on the statutory basis. And that is concerned with the Tobacco Leaf Industry.

Then, Sir, implementation portion, I would like to say one thing. There are nearly 1 1/2 lakhs of establishments that come under the definition of establishment in the State. And there are nearly 40 lakhs of agricultural house-holdings in the State and to administer labour laws for this huge number of establishments, they want to do it with a paltry hundred. The grass-root staff is only hundred Labour Inspectors.

As my Hon. friend has earlier pointed out, is it possible according to the standards prescribed by the I. L. O., the maximum that an Inspector can inspect the establishments is 18000 whereas the State Government wants them to do 1800 shops. This is mostly unrealistic and I do not know why the Government is so niggardly in making a provision to this department to have adequate personnel.

Another friend who spoke just before me has complained that there is a spectacle of the Labour Officers and all these people utilising vehicles of the employers and staying in the Guest Houses of the employers, and it is reprehensible practice. But the unfortunate situation is the department does not provide any vehicles to the concerned Conciliation officers to go. In every natural justice, it is the time that is the essence of the contract. That means the Government should intervene in the right time, they must visit the establishments. And they have no vehicles or any other mode of conveyance in order to reach there. I would like the Hon. Minister to take special note of it and make available atleast certain amount for vehicles so that there can be mobility on the part of the departmental officials to do their duty. It is something to say that an officer is not doing his duty, that he is corrupt, that he is partisan. According to me, necessary tools must be given if we expect him to do the job. It is not only doing injustice to the officers concerned, it is injustice to the cause. As my friend rightly pointed out, the Assembly will not grudge the highest allotment to this department, but the department must come forward with specific proposals and the Hon. Minister must take seriously and propose for much more allotment to strengthen the department.

Then, Sir, there is another aspect of the matter. As far as the existence of the laws are concerned, I am one of those who feel that there is enough law. There are 27 schedules of employers couvered by the Minimum Wages Act, And the existing minimum wages though they are not perfectly ideal though not sufficient to live scientifically, even those minimum wages are not reaching the workers. The main reason, as I said was that there is no sufficient staff or no capacity or there are greater legal lacunae. In these circumstan ces the State Government has said that it is a policy matter of the Cen tral government in the matter of introduction of industrial policy

This is going on for the last 3½ years. The predecessor Assembly appointed a Select Committee and prepared a Bill and it was dropped and shelved. I would like the hon. Minister to make an urgent representation to the Government of India to come forward with a Bill. In this connection the Australian Law seems to be better fitted for the developing countries On the model of Australian legislatian, the State Government also may come forward with a suitable legislation to plug the holes and to remove some difficulties.

If any amount has to be recovered, it has to be recovered through the Revenue department as arrears of land revenue. If the Labour Department writes to the Revenue department, they take years and they do not take interest and the department has no machinery to recover what has been ordered to be paid.

(Bell)

Because the time is up, though I feel there is something that I can express, I am sorry I am not able to do so. I am resuming my seat.

Sri A. Sreeramulu:— Sir, in the context of changed objectives of society, the labour department has a vital role to play. As I understand the concept of this department is to champion the rights and interests of the working people Unfortunately' in India this department has become a big hoax and become a fraud on the working people. In the recent strike of railwaymen, the Labour Minster had no role to play. He was not even consulted In the fitness of things if the Labour Minister had any self-respect left in him he would have resigned. But unfortunately none of our Labour Ministers go to that extent of asserting their position and exercising their discretion and realising that they are the representatives of Labour and they are there to protect the interests of the labour. This is the most tragic development that has taken place for the past 25 years in this country, in regard to the Labour. Let us look at the numerous labour laws. We have enough of them. Better we do not think of any more legislation, at all. The laws that are available they are quite sufficient. Unfortunately in all these legislative enactments, the language is vague, ambiguous and more often the balance is in favour of the employers and not the working class. This is the most unfortunate feature of almost all the legislative enactment concerning the rights and interests of the labour.

I take the Industrial Disputes Act. Under sec. 11 of the Industrial Disputes Act, the only power that is left to the Labour department is to start conciliation proceedings. Conciliation proceedings is a vexatious affair. The Conciliation officer has no power even to summon the employer. He has only to make a request. This is the most tragic case in which the Labour department always finds itself in re-gard to the Industrial Disputes Act.

And Sec. 10 (a) provides for Voluntary arbitration. The employer would not accept Voluntary arbitration. The entire labour working force of the country has been demanding for the past 15 years that Compulsory arbitration must be introduced. But precious little has been done in regard to compulsory arbitration, The only course that is available, when there is a dispute the workmen can go for an adjudication. Adjudication means prolonged litigation. All sorts of legalistic niceties and delicacies are being brought into this field by eminent advocates and every word is interpreted and the workmen are not able to pay heavy amounts to the eminent advocates and engaged theem. That is why they lose their case before Adjudication bodies. Even this adjudication machinery in our state is absolutely inadequate. We have an Industrial Disputes Tribunal in Hyderabad and two Labour Courts, one at Vizag and another at Guntur. This machinery will have to be strengthened and improved.

Now, let me take the aspect of Establishment Act. We have nearly 1,25,904 establishments. This Act extends to the whole of the State. But unfortunately according to the notification issued, it has access to all the places I think it goes to the major panchayats or Panchayat level. Suppose there is an establishment in a small village the Act applies. There is no enforcement machinery. The department cannot enforce it to 1,25,904 establishments with 105 Labour Inspectors. There cannot be any radical proposition than this. I do not know what exactly the Labour department expects these Assistant Inspectors of Labour to do. Perhaps, the department expects to tour in the diary. There is a technical pharse, touring in the diary. They simply write their diary because 2,000 shops are to be inspected by one Labour Inspector.

Then in addition to the numerous Acts that are available, we have recently some very good Act which has been upheld by the Supreme Court, viz., The Contract Labour Regulation Abolition Act. There was lot of litigation and the matter went to the Supreme Court and ultimately it was upheld—the validity of the provisions of this Contract Labour Regulation Abolition Act.

12-20 p.m. In most of the manufacturing industries where manufacturing process is involved, to avoid responsibility, the work is entrusted to the Contractors. The Contractor is not an employer. But for all practical purposes, he employes the labour and there are very many difficulties and complications. Esepecially in P.W D. and Irrigation Department, the work is entrusted to the Contractor where the Government is the principal employer, while the Contractor becomes the senior employer. Our Government should be prepared to effectively enforce this Act. Contract of Labour Act, Regulation of Labour Act, should be taken into consideration and the labour who are in the clutches of these contractors should be given protection.

In regard to Establishments, I want to know from the Minister as to what action has been taken by Government atleast to bring to a register the total number of establishments coming under the payment of Gratuity Act. Similarly Bonus Act. Minimum Wages Act. In regard to Minimum Wages Act, there has been bunglinging. There is a Minimum Wages Committee and certain recommendations are there which stipulates time for 5 years. When the prices are galloping

day after day month after month, Rs 3 minimum wage for 5 years period is not justified. Government must adopt new method and atleast once in 6 months it should be reviewed and Government should take every responsibility in issuing notifications calling for the petitions from the people and decide the matter in regard to minimum wages.

In regard to recognition of Labour Unions, Government is practicaly not doing any thing. There are rival unions. The recent incident in Nellimerla Jute Mills, it is on account of union rivalry and that is my opinion. What actually is the policy of the Government in regard to recognition of the Unions We have been demanding for the past 2 decades, there must be one Union for every industry and the recognition to these unions must be through Secret Ballot system. What exactly is the difficulty for the Government to accept the secret ballot system in regard to chosing the prncipal negotiating agent of Union ? I know the difficulty of the Government. If the secret ballot system is introduced the INTUC is going to be wiped out from many of the industries, and establishments because it does not work as representative of the labour. Atleast in our State, let Mr. Laxmandas take steps to introduce secret ballot system so that a correct one is selected without any trouble.

Then regarding workers participation in the management. Right from Guljarilal Nanda this workers participation in the management has become a phrase and illusion because the workers has no right to participate in any establishments. Even the Joint Housing Management Councils have not been set up in our State. I hope the Government will take this into consideration.

In regard to Welfare Centre, it is really amusing to read the Minister's note that there are 12 Welfare Centres in the State but nothing has been done to that effect. Even the one welfare Centre at Vizag is in dilapidated conditions. I wish the Labour Minister take interest about these welfare centres, The subsidised Industrial Scheme is an important thing and mere allocation of amount is not I hope enough and implementation should be there,

There are 21 District Inspectors who are expected to secure minimum wages for agricultural labourers and according to the statistics 40,45,000 agricultural labourers are there, In regard to enforcement of Minimum wages Act, for 40 lakhs people, the staff will have to be strengthened to see that all the agricultural labourers will get their minimum wages.

Coming to the employment, there are 5,00,000 unemployed persons in the State—1,016 are Engineers, 5,601, Diploma Holders, 1,784 are Medical Graduates. Our Health Minister said that Government spends Rs. 90,000 on every medical graduate. Now, 1,784 medical graduates are roaming in the Streets. Some times I feel Kirana shop is better than any of these employments. These Employment Exchanges have become centres of corruption because of bad-management lack of facilities. The Fairness Committees appointed have no opportunity to scrutinise the candidates sponsored by the Employment Exchanges and they have

become failure. I would only call upon the Minister to devote adequate attention to increase employment exchanges and to revitalise the working of the Exchanges. They must bemome Service Centres and should not become Centres of corruption or exploitation.

Thank you, Sir.

ANNOUNCEMENT

Re: Time for receipt of amendments to A. P. (Andhra Area) Tenancy (Amendment) Bill, 1970

Mr. Deputy Speaker: I am to announce to the House that amendments to the Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenacy (Amendment) Bill, 19 0 which was returned by the President for the reconsideration by the Legislature with reference to the matters specified inthe Message of the President dated 21st September, 1972 will be received upto 10.00 a. m. on 18th July, 1974.

VOTING OF DEMANDS FOR 1974-75.

శ్రీ ఎం. ఆర్. డీన్ (విశాఖపట్టణం) :—అధ్యక్షా, బర్మా ఖాందిశీకులు కనీసం 75,000 జనం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ చేరుకున్నారు. కాని వారి డిమాండులో 33,000 అని ప్రకటించారు. అక్కడ బర్మా ఖాందిశీకులు సంఘంవారు 75,000 అని వారి లెక్క ప్రకారం వస్తున్నది అందులో కేవలం 30,000 విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ఉన్నారు. తరువాత 10,000 బర్మా ఖాందిశీకులు విశాఖపట్టణం టౌనులో నివశిస్తున్నారు. వారు బర్మా దేశం నుంచి మన దేశాభిమానం ఉంచుకుని మన దేశంలో అభివృద్ధి గురించి వారు 20 సంవత్సరాల క్రితం మన దేశానికి చేరుకున్నారు.

12.30 p.m. వారు ఏ ఆశలతో వచ్చారో కాని వారి ఆశలన్నీ నిరాశలైనవి. వారు ఎంతో కష్టాలు పడుతున్నారు. వారికి కేంద్రము యిచ్చిన సహాయము చాల తక్కువ. అది సంతృప్తికరముగా లేదు సముద్రములో బిందువులాగ 3 వేల రూ.లు ఇచ్చి బ్రతకమంటున్నారు. వెనుకపడిన జాతులు, బలహీన వర్గాలవారు నూటికి 99 మంది వున్నారు. ముసలివారి గురించి విశాఖపట్టణములో క్యాంప్స పెట్టారు. వారికి రు 1 17 పైసలు యిస్తున్నారు. రు. 1.17 పైసలతో ఎట్లా జీవించగలరో ఆలోచించండి. ఒక్కపూట భోజనానికి అయినా చాలదు. అందువల్ల వారి వేతనాలను ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. పిల్లల గురించి హాస్టల్స్ ఓపెన్ చేశారు, భీమునిపట్నం హాస్టలును మంత్రిగారు వెళ్ళిచూశారు. అది ఎంత హీన స్థితిలోవుందో వారికి తెలుసు. ఆ హాస్టల్‌ని విశాఖపట్టణానికి తెప్పించాలని కోరుకున్నారు. స్కూల్స్‌లోను, టెక్నికల్ కాలేజీలలోను వారికి సీట్స్ దొరకడము లేదని ఫిర్యాదు చేశారు. విశాఖపట్టణము చుట్టూ వున్న బంజరు భూములను వారికి కేటాయించి ఆర్థిక సహాయము కూడ చేయాలని వారు కోరారు, నిర్ణయించిన శాతములో వారికి ఉద్యోగాలు కూడ యివ్వడము లేదు. కొన్ని ఋణాలు కొంతమందికి దొరకలేదని ఫిర్యాదు చేస్తున్నారు. మర్రిపాలెం, కప్పరాడలలో వారికి ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించారు. ఇంతవరకు అట్లాగే మంజూరు కాని ఇంటికి శంకుస్థాపన చేయలేదని మాకు రిప్రజెంటు చేశారు. వినతి పత్రాలు మంత్రిగారికి ఇచ్చారు. ఇంతవరకు జవాబు రాలేదని ఈ మధ్యనే మాతో చెప్పారు. వన్ ఫామిలీ వన్ జాబ్ స్కీము వట్టి బూటకము అని చెబుతున్నాను. ఎక్కువ

ప్రచారంమే కాని ఒక్కొక్క ఫామిలీలో 4, 5, మంది ఉద్యోగులు వుంటున్నారు. దానిని కంట్రోల్‌లో పెట్టడము ఎట్లా? ఒక్కొక కుటుంబములో 10 మంది సభ్యులు వుంటారు వారిలో 4 మంది ఉద్యోగాలకి అర్హులై వుంటారు. వారిలో ఒక్కరికే ఉద్యోగము అంటే వారు ఒక్కరూ 10 మందిని ఎట్లా పోషిస్తాడు? అందువల్ల ఈ వన్ ఫామిలీ వన్ జాబ్ స్కీమును ఎత్తివేయాలని మనవిచేస్తున్నాను విశాఖపట్టణములో అప్లికేషన్సు లేక 4 నెలల క్రితము ఎంతో బాధ పడినారు. ముందు రిజిష్టర్ చేసుకొన్నవారికి ఉద్యోగము దొరకలేదు అందువల్ల దీనిని ఎత్తి వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని జిల్లాల్లోను ట్రెయినింగ్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజిల క్రింద అడ్వైజరీ కమిటీలను పెట్టారు. సంవత్సరం మూడు నెలలయినా ఒక్కసారి కూడ మీట్ కాలేదు కనుక వెంటనే పిలిచి మీటింగులు పెట్టించాలని కోరుతున్నాను గత సం.రం ఐ టి.ఐ లలో 500 సీట్లకు 6000 అప్లికేషన్సు వచ్చినవి. హైదరాబాదులోవలె విశాఖ పట్టణములో కూడ 2 ఐ టి.ఐ.లను పెట్టాలని 3 సం లుగా కోరుతున్నాము. ఇంత వరకు పెట్టలేదు. విశాఖపట్టణము ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా హైదరాబాదు తరువాత రెండవ పారిశ్రామిక పట్టణము. కనుక అక్కడ ఇంకొక ఐ టి ఐ. ని పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అక్కడ హిందూస్థాన్ షిప్‌యార్డు, పోర్టుట్రస్ట్, భారత హెవీ ప్లేట్స్ మొదలైన పరిశ్రమలు వున్నాయి వాటిల్లో పనిచేసే కార్మికులు 20 మైళ్ల దూరము నుంచి రావలసివస్తున్నది. రోజుకు రూపాయిపైన ఖర్చు అవుతున్నది సబర్బన్ రైలు వేయించాలని కేంద్రానికి చెప్పాలని కోరుతున్నాము. అక్కడున్న జనాభాలో 40 శాతము కార్మికులు వున్నారు సబర్బన్ రైల్వే సౌకర్యమును కలుగచేస్తే ఏ నాలుగు అణాల ఖర్చు తోనో రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. లేకపోతే రానుపోను రూపాయిపైన ఖర్చు అయిపోతోంది. పాలిమార్స్ ప్లాస్టిక్ ఇండస్ట్రీ అని వుంది, అది డిస్టిలరీ ఇండస్ట్రీ వారికి కావలసిన ముడివస్తువులను యివ్వాలని ప్రభుత్వమును కోరు తున్నది. వారికి యిచ్చే మొలాసిస్‌ని తగ్గించారు. దానివల్ల ఆ ఫ్యాక్టరీని మూయవలసివుంటుంది. 500 మంది కార్మికులు ఉద్యోగాలు లేకుండాపోతారు. కనుక వారికి కావలసిన ముడివస్తువులను సప్లయి చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:— అధ్యక్షా! కేంద్రప్రభుత్వము కాని ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చే పారిశ్రామికవేత్తలుకాని మన రాష్ట్రంలో స్థాపించే, పరిశ్రమలలో ఇంచుమించు 90 వంతులైనా మన రాష్ట్రానికి చెందిన వ్యక్తులు వుండే లాగ మన ప్రభుత్వము వత్తిడి చేసి అయినా సాధించాలి. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజెస్‌లో నమోదుచేసుకొన్న వ్యక్తులు నిరుద్యోగులుగా వున్నవారు 5,02,212 మంది వున్నారని యిచ్చారు. అసలు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజెస్‌లో పేర్లు నమోదుచేసుకోవాలని ఎంతమందికి తెలుసు? నూటికి 10 మందికి తెలుసు మిగతా 90 మందికి తెలియదు. కనుక ఎక్కువ ప్రచారము యిచ్చి అక్కడ రిజిష్టర్ చేసు కొంటే తప్ప ఉద్యోగము రాదు అనేది అందరికి తెలియచేయవలసిన బాధ్యత ప్రభు త్వము పైన వుంది అట్లా చేస్తే 5 లక్షల చిల్లరకాదు కదా 50 లక్షల వరకు చిన్న చదువు చదివినవారి దగ్గరనుంచి పెద్ద చదువులు చదివినవారి వరకు

నిరుద్యోగులు వస్తారు. ప్రతి 3 నెలలకు రెన్యూ చేయాలంటున్నారు. రెన్యూ చేయాలని తెలియక రెన్యూ చేసుకోనకుండా పోగొట్టుకొంటున్నారు. మొదట 3 నెలలకు రెన్యువల్ రిప్లయ్ కార్డుపైన చేసుకొనడానికి అవకాశము వుంది. సంవత్సరం గడిచిన తరువాత సొంతముగా వచ్చి రెన్యూ చేయాలంటే జిల్లా కేంద్రాలకు పోలేక రెన్యూ చేసుకొనకుండా విరమించుకొంటున్నారు. వీటన్నింటిని ప్రభుత్వము దృష్టిలోకి తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు అండ్ ట్రెయినింగ్ రాష్ట్రానికి అంతకూ హైదరాబాదులోనే వుంది. దీనిలో హైదరాబాదు ప్రాంత వాసులనుతప్ప రాయలసీమ, కోస్టల్ ఆంధ్ర ప్రాంతాలకు చెందినవారిని రిజిష్టర్ చేసుకోనివ్వడము లేదని ఫిర్యాదు చేస్తున్నాను. ఇక్కడ కామన్ ఆఫీసులు చాల వున్నాయి. డైరెక్టరేట్స్ చాల వున్నవి, రాష్ట్రానికి సంబంధించిన కార్యాలయాలు ఇక్కడ వున్నపుడు వారిని పేర్లు అడిగితే ఈ ప్రాంతానికి చెందినవారి పేర్లే పోవడానికి అవకాశము వుంటున్నది. మిగతా రెండు ప్రాంతాలవారు రిజిష్టర్ చేసుకొనే అవకాశము లేకపోవుటవల్ల వారి పేర్లు కామన్ ఆఫీసులకు పోయే అవకాశము కల్గదు. దీని విషయములో విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను. ఐ. టి. ఐ. లో 2 సంవత్సరముల కోర్సు, సంవత్సరము కోర్సు ఉంది. అక్కడ ట్రెయినింగ్ అయిన వారి మంచిచెడ్డలు ఏ విధంగా చూస్తున్నారనేది చెప్పాలి. చేతి వృత్తులలో ఎంప్లాయిమెంటు ప్రొవైడ్ చేస్తున్నారా? అప్పు యిచ్చి జీవనభృతి కల్పించడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? వారికి ఉద్యోగాలు యిప్పిస్తున్నారా అనేది చెప్పాలి. ఈనాడు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజిలలో సీనియారిటీని పాటించడము లేదు. ఎవరు వత్తిడిచేస్తే వారి పేరు బయటకు వస్తూవుంటుంది. సంవత్సరముల తరబడి ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతూ రెన్యువల్ చేసుకొంటూవుండాలేకాని సీనియారిటీని పాటించడములేదు. 67 వ సంవత్సరములో రిజిష్టరు చేసుకొన్న వ్యక్తి పేరు పోదు. 73 వ సంవత్సరంలో రిజిష్టరు చేసుకొన్న వ్యక్తి పేరు పోతుంది. వీటి విషయములో కూడ విచారణ చేయవలసిన అవసరము వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

12-40 p. m. వారికి నిర్ణయించిన వయః పరిమితిలోపల ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేకపోతున్నాము. కనుక వయః పరిమితిని పెంచవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలనుండి వచ్చి ఇక్కడ పరిశ్రమలను స్థాపించే పారిశ్రామికులు వారి వారి రాష్ట్రాల నుండే పెద్ద ఉద్యోగులను తెచ్చుకొని చిన్న ఉద్యోగాలు మాత్రం మన రాష్ట్రం వారికి ఇస్తున్నారు. వారి రాష్ట్రాల వారికే ఎక్కువ జీతాలు ఇవ్వడం, ప్రమోషన్స్ ఇచ్చి మన రాష్ట్రం వారిని విస్మరించడం జరుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు, లేబర్ మినిష్టరుగారు గూడూరులోని సిరమిక్ ఫ్యాక్టరీని, గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీని సందర్శించినప్పుడు అక్కడవున్న కార్మికులు తమ వేజెస్ పెంచాలని కోరారు. దానిని సానుభూతితో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎంప్లాయి, ఎంప్లాయర్ మధ్య సహోద్యోగ్య నెలకొల్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద వుంది. అక్కడ తగాదాలు వచ్చినప్పుడు మధ్యవర్తిత్వం వహించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. కార్మికులలో ఇన్సెంటివ్ కలుగ చేయడానికి పబ్లిక్ సెక్టారులలోని పరిశ్రమలలో పనిచేసే కార్మికులకు వచ్చిన లాభాలలో షేర్స్ ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. వారు ఉత్సాహంతో పనిచేస్తారు. పరిశ్రమాభివృద్ధికి,

ఉత్పత్తిని పెంచడానికి కార్మికవర్గం తోడ్పడటానికి అవకాశం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి జిల్లాలో లేబర్ ఆఫీసర్సు వున్నారు. లేబర్ డిస్‌ప్యూట్స్ వారి దగ్గరకు వస్తూవుంటాయి. కార్మికులు వారిచుట్టూ తిరగడానికి ఎంతో ఖర్చు చేయవలసివుంటుంది. కనుక ఆ డిస్‌ప్యూట్స్ త్వరగా పరిష్కరించేటట్లు చూడాలి. ఒక డేట్ ఫిక్స్‌చేసి ఆ డేట్ లోపుగా లేబర్ ఆఫీసర్ ఆ డిస్‌ప్యూట్‌ను డిస్‌పోజ్ ఆఫ్ చేసేట్లుగా ఒక కాలవ్యవధి పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను 1972 లో ప్రభుత్వం ఒక స్కీము ప్రకటించడం జరిగింది. వ్యవసాయ కార్మికులకు ఇండ్లు కట్టించడానికి పెద్దస్కీము వుందని చెప్పారు అది అమలు చేయడానికి కాని, కార్యక్రమం తీసుకున్నట్లు కాని, ప్రభుత్వ పక్షంనుండి ఇంతవరకూ ఎలాంటి ప్రకటన రాలేదు. ఇప్పటికైనా లక్ష్మణదాస్ గారు ఆ స్కీము గురించి చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీస్‌లో లేబర్ ఎవరైనా డ్యూటీపై లేనప్పుడు చనిపోతే అతని భార్యాబిడ్డలకు దిక్కులేని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది జరుగుబాటులేని పరిస్థితి కలుగుతున్నది పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు వెల్‌ఫేర్ ఫండ్ అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. మూడు యూనివర్శిటీలకు ఎంప్లాయిమెంటు ఇన్ఫర్మేషను అండు గైడెన్సు బ్యూరోక్సు అని పెట్టారు. వెంకటేశ్వర, ఆంధ్ర, ఉస్మానియా ఈ మూడు చోట్లా నమోదు చేసుకొన్న వ్యక్తులందరకూ ఉద్యోగాలు దొరకడం లేదు. ఎందుకు దొరకడంలేదంటే డి. పి. ఐ. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ట్రైనింగు అండు ఎంప్లాయిమెంటును పేర్లు అడుగుతాడు. ఆయన నమోదు చేసుకున్న లోకల్ పీపుల్ పేర్లు ఇవ్వడం వారు ఎపాయింటు చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. అంతేకాని మూడు యూనివర్శిటీలకు సంబంధించిన బ్యూరోక్సును అడగటం లేదు. అందువల్ల డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు అండు ట్రయినింగు స్థానికుల పేర్లు మాత్రమే డి పి ఐ. కి ఇవ్వడంవల్ల మిగిలిన రెండు రీజియన్స్ వారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. దానిని వెంటనే విచారణ చేయవలసివుంది. ఆర్. టి. సి లో ఉద్యోగాలకు అన్ని జిల్లాల నుండి కూడా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సేంజ్ నుండి తీసుకుంటామని చెప్పారు. కొన్ని లాంగ్ రూట్స్ వున్నాయి. హైదరాబాదు టు నెల్లూరు రూట్ వుంది. హైదరాబాద్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజ్‌ని అడుగుతున్నారు కాని నెల్లూరు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజిని అడగడం లేదు. ఆ రూట్ రెండు ప్రాంతాలకూ సంబంధించినప్పుడు 50 పర్సెంటు అక్కడ, 50 పర్సెంటు ఇక్కడా వుండాలి. కండక్టర్స్‌కాని, డ్రైవర్స్‌కాని, బుక్కింగ్ క్లర్క్స్‌కాని సమానంగా ఇవ్వడం న్యాయంగా వుంటుంది.

ఇతర దేశాల నుండి మనదేశానికి వచ్చిన వారిని రిహాబిలిటేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నెల్లూరు జిల్లాలో శ్రీహరికోటలో రాకెట్ లాంచింగు స్టేషన్ పెట్టారు. దానిని కేంద్రప్రభుత్వం పెట్టి అక్కడ వున్న పది గ్రామాలను ఖాళీ చేయించింది. ఆ గ్రామాలలో వున్నవారిని 2,3 చోట్ల రిహాబిలిటేట్ చేయడం జరిగింది. కాని వారికి అక్కడ త్రాగటానికి నీరులేదు. విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. సాగు చేసుకోటానికి నీరు ఇవ్వలేదు. లిఫ్ట్ ఇర్రిగేషన్‌కు సంబంధించిన స్కీములను పెండింగ్‌లో పెట్టింది. అక్కడ ఏ సౌకర్యాలు లేక నానా అవస్థలు

పడుతున్నారు. వారి విషయంలో కూడా వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

కుమారి ఎమ్. కమలమ్మ (నక్రేకల్) :—అధ్యక్షా కార్మికశాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను వారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను కార్మికులు ఈ దేశానికి వెన్నముక లాంటివారు. ఇండస్ట్రీలలో పని చేసే కార్మికులే కాకుండా మన దేశంలో వ్యవసాయ కార్మికులు కూడా వున్నారు. ఎగ్రికల్చరల్ లేబర్‌కు మినిమం వేజెస్‌కు సంబంధించి ఒక పాలసీ వుండాలి. మినిమం వేజ్ ధాన్య రూపంలో వుండాలి కాని డబ్బు రూపంలో కాదు. కొన్నిచోట్ల ధాన్యరూపంలో వుంది. దానినే ఒక పాలసీగా చేసి అన్ని చోట్ల అమలు పరచాలని కోరుతున్నాను గ్రామాల్లో ఎగ్రికల్చరల్ లేబర్ గర్భిణీ స్త్రీలకు, పిల్లలకు న్యూట్రిషను ప్రోగ్రాం అమలు జరపాలి. హైదరాబాద్ మొహంజాహి మార్కెటు వద్ద చూస్తే అనేక చౌక దుకాణాలు వున్నాయి. చౌకగా గుడ్డలు అమ్ముతూవుంటారు అటువంటి చౌక దుకాణాలు గ్రామాల్లో ఏర్పాటు చేసి చౌకగా బట్టలు దొరికే ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి.

ఇండస్ట్రీస్‌లో పని చేసే కార్మికులు సమ్మె చేయటానికి ఎక్కువ అవకాశాలు వుంటున్నాయి. సమ్మెలవల్ల ప్రొడక్షను కూడా దెబ్బ తినే ప్రమాదం వుంది. వారికి ప్రతి సంవత్సరం ఇచ్చే బోనస్‌ను షేర్ కాపిటల్ క్రింద ట్రీట్ చేస్తే కార్మికులకు కూడా ఈ ఫ్యాక్టరీ తనది అనే భావం కలిగి సమ్మెలు చేయకుండా ఎక్కువ ప్రొడక్షన్ రావడానికి కృషి చేస్తారు. కనుక అలాంటి ప్రతిపాదన ఏదైనా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. రెండు సంవత్సరాల ట్రయినింగ్ కోర్సులు పెట్టారు. నల్గొండజిల్లాలో నేను మెంబరుగా వున్నాను. అక్కడ చదువుకొనే వారు ఎప్లస్ బి హూల్ స్క్వేర్ అంటే ఎంతో చెప్పలేకుండా వున్నారు. ట్రెయినింగుకు రెండు సంవత్సరాలు సరిపోతుంది కాని విద్యార్థులు చదవడం లేదు. హాస్టల్ వుంది. భోజనం దొరుకుతుంది కాని అందులో వుంటూ వేరే చదువులు చదువుకుంటున్నారు. అవి సరిగా పని చేసేట్లు చూడాలి. ప్రైవేటు సంస్థలు వున్నాయి. ఎచ్.ఎ.ఎల్. కి వెళ్ళి చూశాము. ఇక్కడ ట్రయినింగ్ పొందినవారికి మరల అక్కడ రెండు సంవత్సరాలు ట్రయినింగ్ ఇస్తున్నారు. ఇక్కడే సక్రమమైన ట్రయినింగ్ ఇస్తే వారు బయట పని చేసు కోటానికి, డబ్బు సంపాదించుకోటానికి ఉపయోగంగా వుంటుంది. హైదరాబాదు పాలిటెక్నిక్‌లో యం. డి. టి. కోర్సు ఒకటి పెట్టారు. మొదలు పెట్టి మూడు సంవత్సరాలు అయినా అక్కడ టీచర్ లేదు. ఎక్విప్‌మెంటు లేదు. మిషినరి లేదు. రష్యన్ కొలాబరేషన్‌తో వుంది. 95 లక్షలు కావాలి. మూడు సంవత్సరాలనుండి పిల్లలకు సగం పాఠాలు చెప్పి వదిలేస్తున్నారు. వీరి పరిస్థితి ఏమిటో ఆలోచించాలి.

12-50 p. m. అన్ని ప్రవేశపెట్టబడినవి, ఏవి సరిగా జరగడం లేదు, ఇండియన్ డిటోనేటర్సులో ప్రయివేటు మేనేజ్‌మెంటు వారు లేబర్సుకు 30 పైసలకు కడుపునిండా భోజనం పెడుతున్నారు. నేను మహారాష్ట్రలో సాంగ్లీ అనే ప్రాంతానికి వెళ్లాను, షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వుంది, మహారాష్ట్రకు కావలసిన షుగర్‌ను ఉత్పత్తి చేస్తున్నది, 4000

మంది లేబరర్సు వున్నారు, అందరికి క్వార్టర్సు యిచ్చారు, క్వార్టరు లేనివాడు లేడు, మనిషికి ముఖ్యంగా కూడు, గుడ్డ, యిల్లు అవసరము, అందులోను లేబరర్సుకు చాలా అవసరము, కూలీలకు అవసరము. ఈ మూడు మనము ఎంత వరకు సాధించామనేది ఆలోచించాలి. పోతే రిహాబిలిటేషన్ విషయం. మన దేశస్థులు తిరిగి వస్తున్నారు. వారిని సక్రమంగా చూడాలి. అది మన బాధ్యత. మన దేశము యితర దేశాలకన్నా మిన్నగా వుండి ఎవరైనా తప్పు చేస్తే యిది తప్పు అని చెప్పగలిగినటువంటిది మన భారత దేశము వారికి సౌకర్యాలు కలుగ చేస్తున్నాము. కాని మధ్యలో కొంతమంది ఏజంట్లుగా తయారు అయినారు యిచ్చే డబ్బు వారికి సరిగా అందడం లేదు, మధ్యలో బ్రోకర్సు తినివేస్తున్నారు. విశాఖపట్టణానికి శ్రీ రామమూర్తిగారు వెళ్లినప్పుడు ఆ విషయం చెప్పడం జరిగింది. బర్మానుండి వచ్చిన వారికి యిచ్చే సహాయములో యీ బ్రోకర్సు ఎక్కువ లాభం పొందుతున్నారు. అలాగాకుండా వారికి సక్రమంగా అందేటట్లు చూడాలి. 200, 500 అని యిస్తున్నారు. ఆ సహాయం యింకా కొంచెము ఎక్కువ చేయాలి అని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అయ్యప్ప (వనపర్తి) :— అధ్యక్షా, కార్మిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన కార్మిక వుద్యోగ వసతుల డిమాండును, సహాయ పునరావాస కార్యక్రమాల డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను వాటిలో కార్మికశాఖ మంత్రి గారు వ్యవసాయ కూలీల గురించి ప్రస్తావించలేదు. మొత్తం జనాభాలో వ్యవసాయ కూలీలు 70 శాతము వుంటారు. వారిని అసలే మరచిపోయినారు. 1969 వ సంవత్సరములో మన రాష్ట్రములో వ్యవసాయ కూలీల కనీస వేతనాల చట్టము రూపొందించబడింది. నేటివరకు అది అమలు జరగక పోవడమే గాకుండా కార్మికులు ఏ పరిస్థితులలో జీవిస్తున్నారనేది కూడా ప్రస్తావించలేదు ఎప్పుడో 1969 లో మా మహబూబ్‌నగర్‌లో సంవత్సరానికి 360 రూపాయలు అని వ్యవసాయ వేతనం నిర్ణయించారు, 360 దినాలు పని చేస్తే 360 రూపాయలు. ఇప్పుడు ధరలు హెచ్చు అయినవి, 360 రూపాయల వేతనం అలాగే వుంది. అది హెచ్చించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. కొన్ని గ్రామాలలో 360 రూపాయలు అని నిర్ణయించిన కనీస వేతనం కూడా యిదివరకు అమలుపరచబడ లేదు. అమలుపరచడానికి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. వర్షాకాలములో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో ఆడవారికి 1-60 పైసలు, ఉదయం 9 గంటల నుండి సాయంత్రము 5 గంటల వరకు పని చేస్తే యిస్తారు; పురుషులకు అయితే రెండు రూపాయలు యిస్తారు, ఈ వేతనం సరిపోదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్షాల వారు, ఉద్యోగులకు జీతాలు చాలడం లేదు, వేతనం పెంచాలి, డి.ఎ. పెంచాలి అని కోరారు. కాని అగ్రికల్చర్ లేబర్ వేతనాలు పెంచాలని ఎవరు కోరలేదు. అది చాల శోచనీయమైన విషయము. వర్షాకాలములో రు. 1-60 పైసలు యిస్తే వేసవి కాలము వచ్చేసరికి 75 పైసలు, రూపాయ యిస్తారు. ఒక్క రూపాయతో యీ కాలములో ఎలా బ్రతుకుతారు? కాబట్టి యీ వేతనం తప్పకుండా పెంచాలి. రోజు రోజుకు ధరలు పెరిగిపోతున్నవి డబ్బు రూపేణ యిస్తే బాగుండదు, ధాన్య రూపేణ యివ్వాలని కోరుతున్నాను. కనీసము ప్రతి రోజు ఉదయము 9 నుండి సాయంత్రము 5 గంటల వరకు పనిచేస్తే

స్త్రీలకు 4 కిలోల వడ్లు, 50 పైసల చొప్పున, పురుషులకు అయితే 5 కిలోల వడ్లు 75 పైసల చొప్పున యిస్తే ధరలు పెరుగుదల ప్రభావం వారి మీద పడదని మనవి చేస్తున్నాను లేకపోతే ధరల ప్రభావం పడుతుంది. గ్రామాలలోకి వెళ్ళి చూడండి. చాలా హీనంగా బ్రతుకుతున్నారు యీ వ్యవసాయ కూలీలు హరిజనులు, బోయవారు మిగతా వెనుకబడిన వారు, యీ వ్యవసాయకూలీలుగా వుంటున్నారు, సాయంత్రం బియ్యం వుండవు, మిరపకాయలు వుండవు, పప్పు వుండదు, ఎలా బ్రతుకుతున్నారంటే, మా భర్తలు తెస్తారంటారు, ఎప్పుడు తెస్తారు, ఎప్పుడు వండుకొని తింటారు, అలాంటి స్థితిలో వున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 27 సంవత్సరాలు అయింది. కాని అగ్రికల్చర్ లేబరుగురించి ఎవరు పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రతిపక్షాలుమాత్రము బీడి ఫ్యాక్టరి కార్మికులగురించి, యిండస్ట్రియల్ కార్మికులగురించి మాట్లాడుతారు. వ్యవసాయ కూలీలగురించి మాట్లాడక పోవడము చాలా శోచనీయమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—మొదట ఓపెనింగ్‌లో మాట్లాడారు, మీరు సీటులో లేరు అనుకుంటాను.

శ్రీ అయ్యప్ప :—ఇప్పుడు కొన్ని జిల్లాలలోమాత్రము కోతకల్లాల సమయములో ధాన్యం రూపేణ యిస్తున్నారు, చాలాచోట్ల యివ్వడంలేదు. వ్యవసాయ కూలీలు ఏపని చేసినా ధాన్యరూపేణ యిస్తే వారిపైన ధరల ప్రభావము పడదని అది తప్పకుండా పరిశీలించి యాక్టుగా తయారుచేసి అమలుపరచాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి బి. కళావతి (మాడుగుల) :—అధ్యక్షా, ఇక్కడ యిచ్చిన డిమాండులో చూస్తే ఎడ్యుకేటెడ్ అనెంప్లాయిడ్ 5 లక్షల 2 వేల 212 మంది ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజీలలో రిజిస్టరు అయిన సంఖ్య అనివుంది. రెండు మూడు సంవత్సరాలు అయినా రిజిస్టరు చేసుకున్నవారికి వుద్యోగాలు రావడంలేదు అటువంటి పరిస్థితులలో డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొని డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్‌క్వార్టర్సుకు వచ్చి రిజిస్టరు చేసుకోవాలంటే కష్టం. డబ్బు పెట్టేశక్తి లేనివారు చాలామంది వున్నారు, అలాంటివారు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజీలలో పేర్లు రిజిస్టరు చేయించుకోలేకుండా వున్నారు. అలాంటివారు ఎంతోమంది వున్నారు. నా ఉద్దేశములో యిప్పుడున్న సంఖ్యకంటే రెండుమూడు రెట్లు వుంటుంది. 5 లక్షలు అంటే ఏ 15 లక్షలో 20 లక్షలో ఎడ్యుకేటెడ్ అనెంప్లాయిడ్ వుంటారని భావిస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న రిజిస్ట్రేషన్ చేసే పద్ధతి మార్చి కొత్తపద్ధతి ప్రవేశపెడితే బాగుంటుంది. రిమోట్ విలేజెస్‌నుండి డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్‌క్వార్టర్సుకు వచ్చి పేర్లు రిజిస్టరు చేసుకోవాలంటే కష్టము. బి.డి.ఓ.స్ నేమ్స్ రిజిస్టరు చేసుకునే పద్ధతి ప్రవేశపెడితే స్కిల్డు, అన్‌స్కిల్డు పర్సనల్ వచ్చి బి.డి.ఓ.స్ వద్ద నేమ్స్ రిజిస్టరు చేసుకుంటారు. అటువంటి అవకాశం కల్పిస్తే అనెంప్లాయిడ్ పర్సన్స్‌కు కొంత అయినా నిజముగా సహాయము చేసినవారము అవుతాము. బి.డి.ఓ నేమ్స్ రిజిస్టరు చేసే పద్ధతి వుండాలని కోరుతున్నాను.

1-00 p. m. అపుడే రియలిస్టిక్ ఫిగర్సు వస్తాయి, ఎంప్లాయిమెంటు రావలసినవారిని అందరనూ ఫుల్‌ఫిల్ చేయవచ్చు. రెన్యువల్స్ విషయం చూస్తే యీ రెన్యువల్సు

తొందరగా కావడంలేదు. రిన్యూ చేసుకోడానికి ఆఫీసులకు రావాలంటె వారికి డబ్బు ఉండదు. తినడానికే డబ్బు లేకపోతే యీ రెన్యూవల్సుకు డబ్బు ఖర్చు చేసుకుని ఎలాగ వస్తారు? లెటర్సు వారు వ్రాసుకున్నప్పటికి ఆ లెటర్సు ఆఫీసులలో కనిపించవు. నాలుగయిదుసారులు చూచి నీ పేరు లాప్స్ అయిందంటారు. అసలు యీ రెన్యూవల్సు ఎందుకు? ఆ మనిషి ఉన్నాడా లేడా అనా యీ రెన్యూవలు, లేక ఉద్యోగం దొరికి వెళ్ళిపోయాడనా యీ రెన్యూవలు? అంతగా రావాలంటే సంవత్సరానికి ఏ రెండు సంవత్సరాలకో ఒకసారి యీ రెన్యూవలు ఉండాలి. అసలు యీ రెన్యూవలు పద్ధతి తీసివేయడం మంచిదని నా ఉద్దేశము. ఇక్కడ కొన్ని ఫిగర్సు యిచ్చారు. సివిల్ ఇంజనీర్సు, మెడికల్ గ్రాడ్యుయేటులు, అండర్ గ్రాడ్యుయేటులు ఉన్నారు. ఇప్పుడు చదివినవారికి చదువుకోనివారికికూడా బ్రతుకు లేదు. టెక్నికల్ నాన్ టెక్నికల్, పోస్టు గ్రాడ్యుయేటులు చూస్తున్నప్పటికి అందరి విషయము ఒకేమాదిరిగా ఉంది. మనం ప్రజలను ఏ విధముగా సంతృప్తి చేయగలము పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివినవారి పరిస్థితి ఇలాగ వుంటె ప్రజలను ఎట్లాగ సంతృప్తిపరచగలము. దీనికి ఒక పరిష్కార మార్గము ఆలోచించాలి. నిరుద్యోగం పెరిగితే ప్రజలే కాకుండా మన ప్రజాసామ్య పద్ధతికే బాధగా ఉంటుంది. కాబట్టి యీ సమస్య వెంటనే పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. ఇక వన్ జాబ్ ఫర్ వన్ మాన్ విషయం చూస్తే కాంపిటిషను ఎక్కువగా ఉందంటున్నారు. అప్లికేషనులు అసలు రానే రావు ఏమయినా వచ్చినప్పటికి ప్రయారిటీ ఏమీ చూడడంలేదు. నాలుగు సంవత్సరములు అయి వచ్చిన అప్లికేషనులకంటె నాలుగు నెలలలో వచ్చిన అప్లికేషనులకు ముందుగా కన్సిడరేషనులోకి తీసుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు స్టాటిస్టిక్సు చూస్తే 1,06,511 మంది ఈ స్కీముక్రింద రిజిస్టరు చేసుకుంటె 6485 మందికి మాత్రం ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. మిగిలినవారి విషయంలో ఏమీ లేదు. అందుచేత ప్రయారిటి బేసిస్ పయిన ఉద్యోగాలు యివ్వాలి. ఇక ప్రైవేటు సెక్టారు విషయం చూస్తె ఉద్యోగావకాశాలు ఇంక్రీజు అయినాయన్నారు. కాని మన రాష్ట్రంలో 80-90 శాతం ఉద్యోగాలు ప్రయివేటు సెక్టారులో మనకు రావాలి. అటువంటప్పుడు మనకు 11 శాతం డిక్రిజ్ అయింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం యీ విషయంలో అవసరమయితే లెజిస్లేషను చేయాలి. తరువాత యీ ప్రయివేటు సెక్టారు ఉద్యోగాలలో కొంతశాతము హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఇతర వెనుకబడిన వర్గాలవారికి రిజర్వేషను ఉండాలి. రెండు మూడు ఇండస్ట్రీస్‌కు యూనిఫార్మిటి చూచి ఇంప్లిమెంటుచేయాలి. పరిశ్రమలు ఉన్నచోట్ల లోకల్ వారికి ప్రిఫరెన్సు ఇవ్వాలి. వైజాగు జిల్లాలో చూస్తే ఇతర ప్రాంతంవారు ఎక్కువగా ఉద్యోగాలలో ఉన్నారు. కాబట్టి 500 రూ.లు లోపు ఉద్యోగాలన్నింటికి లోకల్ పీపుల్‌కే ఇవ్వాలని ఒక కమిటీకూడా వేయాలని కోరుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

Sri H. Satyanarayana (Adoni):—Sir, while welcoming the Demand proposed by the Hon'ble Minister for Labour, I would like to bring forth certain factors which he may kindly take note of and try to rectify. It is really very gratifying to note that the Labour Minister had made some honest efforts along with his staff to bring about good relations between the industrialists and the workers. For

example, in the field of textile industry, he has done an excellent job in coming to some concensus whereby the industrial worker in the textile undertakings will get much more than what he is getting. The note on the Demand says that he is striving to make conditions in the work places wholesome and safe and conducive to higher productivity and better living standards. On these two points, I would like to speak. He said that he wants to make living conditions wholesome. The Labour Minster very well knows the occupational hazards in certain industries like the mica mines and the textile mills. The other day some people had raised questions regarding the health conditions of the mica mines. I do'nt want to speak about that. The hazards in textile industry are too many. Perhaps many people do not know that in that industry there is lot of dust and as a result of inhaling this the workers are afflicted with T. B. My information is there is about more than 50% of incidence of T. B. in that sector. The Government must take some steps either to prevent this. The workers must be provided with masks to prevent the dust being inhaled by them.

Next, the Government must take steps to screen all workers by X-ray and see that adequate medical treatment is given. The next thing is to make the living conditions of the worker better; he should also have a house of his own. Of course the Government has made a beginning in industrial housing but there is a large field to be covered, In Adoni there is only one colony and we have got about 3 textile mills with about 7000 to 8000 population and especially in front of Rayalaseema mills, there is a vast area which is occupied by industrial workers there and we had been thinking of some industrial housing scheme Here I can suggest that the Government must make it a condition precedent for the industrialist to have the housing schemes for the workers simultaneously with the civil works for their higher officials. If the higher officials want to have civil works what crime have the workers done for not having their houses.

Finally I would just point out that unfortunately the member from Eluru constituency has made some diatribes against the I.N.T.U.C. to which I have the honour to belong. I am telling him that the I. N. T U. C. does not survive because of the Government's support nor does it get wiped out by the anger of Sri Sriramulu. It has survived and it will survive.

Sri A. Sriramulu : Accept a secret ballot.

1-10 p.m. శ్రీ బి. రామశర్మ :—అధ్యక్షా, ఈనాడు మనదేశములో మన ఆర్థిక స్థితి బాగా పెరగాలంటే, మన దేశము సౌభాగ్యవంతంగా ఉండాలంటే దానికి ప్రధానమైన శక్తి కార్మిక శక్తి. కార్మిక వర్గముయొక్క శ్రమ శక్తి ఉంటే తప్ప మన దేశము సౌభాగ్యవంతము కాదు. కాని, అటువంటి కార్మిక వర్గముపైన ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వము చాలా తీవ్రమైన దాడిని ప్రారంభించింది. కేంద్రప్రభుత్వము ఈమధ్య జారీచేసిన ఉత్తర్వులకు హర్షము ప్రకటించింది ఎవరంటే టాటా, బిర్లాలు, అట్లాగే వాణిజ్య మండలులు. కాంగ్రెసుయొక్క వెనుకబడిన కార్మిక వర్గము గాని, ఇతర కార్మికవర్గము గాని దానిని చాలా తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నది. ఈనాడు కార్మికవర్గములో దానిమూలమున ప్రశాంతిలేదు. ఈనాడుఉన్నటువంటి

ఈ ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కోకపోవడం అనేది చాలా తీవ్రమైన సమస్య. దానిని ఎదుర్కోవాలంటే, ఈ ద్రవ్యోల్బణమును తగ్గించాలంటే ఈ వంద రూపాయల నోట్లను రద్దుచేయడం ద్వారా ఈ ద్రవ్యోల్బణాన తగ్గించడానికి సాధ్యము అవుతుంది గాని ఈ విధముగా కార్మిక వర్గముయొక్క వేతనాలను నిర్బంధముగా పొదుపు చేయడంద్వారా ఇది సాధ్యము కాదు అనే విషయం ప్రభుత్వము గుర్తించాలి. ఈనాడు అట్లాగే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వేలమంది వ్యవసాయ కార్మికులు ఉన్నారు. ఈ వ్యవసాయ కార్మికుల శ్రమ శక్తివల్లనే ఈవేళ వ్యవసాయాభివృద్ధి అవుతున్నది. వ్యవసాయము అభివృద్ధి అయితేనే ఆహార సమస్య పరిష్కారము అవుతుంది. ఇంతటి తీవ్రమైన ఆహార సమస్యను పరిష్కరించేటటువంటి కార్మికులకు ప్రభుత్వము కనీసవేతనాల చట్టాన్ని అమలుచేయడంలో విఫలమవుతున్నది. వారి వేతనాలు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. తెలంగాణా ప్రాంతములో చూస్తే వారికి సంవత్సరానికి 600 రూపాయలకు లోపుగా ఉన్నాయి, అంతకుపైనలేవు. ధాన్యమైతే, నెలకు 48 సేర్లు ధాన్యము ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగా దారుణమైన దోపిడికి వారు గురి అవుతున్నారు. మరి వారి సమస్యను పరిష్కారము చేయడానికి ఈవేళ లేబర్ కార్మికశాఖ ఏమి చేస్తున్నది? జిల్లాలో ఒక లేబర్ ఆఫీసరు ఉంటే, ఆయన మొత్తము జిల్లాలో ఉన్న వ్యవసాయ కార్మికుల సమస్యలన్నీ చూడవలసియున్నది. ఆ పని అంతా ఒకరు చేయలేరు. కనుక ఈ వ్యవసాయ కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కారము చేయడానికి గాని వాళ్లకు సక్రమంగా జీతాలు అందుతున్నవా లేదా పరిశీలన చేయడానికి గాని తాలూకాకు ఒక లేబర్ ఇన్‌స్పెక్టరును ఎందుకు అపాయింట్ చేయకూడదు. ఆ రూపములో ఈ చట్టాన్ని అమలుచేయకపోతే ప్రయోజనం లేదు. ఈమధ్య కడపజిల్లాలో రామన్నపల్లిలో హరిజనులకు జరిగినటువంటి ఘటన, అక్కడ వ్యవసాయ కార్మికులు వారికి ఇచ్చేటటువంటి రూపాయి, ఒకటిన్నర రూపాయి చాలదని, కనీసం 5 రూపాయలైనా ఇవ్వాలని సమ్మెచేస్తే. దానికి బయటనుంచి కార్మికులను తీసుకువచ్చి రెచ్చగొట్టి వాళ్లవి వందఇళ్లను అగ్నికి బలిచేశారు వ్యవసాయ కార్మికులపైన, కార్మిక వర్గముపైన ఇలాంటి దాడులు జరుగుతూ ఉంటే కార్మికశాఖ నిద్రపోతున్నది. అటువంటప్పుడు ఈ సమస్యలు పరిష్కారము అవుతాయా? అంతే కాదు. మన రాష్ట్రములో చేనేత కార్మికులు లక్షలకు ఉన్నారు. వాళ్లకు రోజువారి కూలి మూడు రూపాయలు కూడ గిట్టడంలేదు. 24 గంటలు పనిచేసి మొత్తము దేశములో ఉన్నటువంటి జనానికి బట్టను అందించేటటువంటి ఆ పరిశ్రమలోని కార్మికులకు సరియైనటువంటి జీతము అందించడంలేదు. దానిమీద మాస్టర్ వీవర్సుకు, యజమానులకు, మాత్రము లాభము కలుగుతుంది తప్ప కార్మికులకు ఏ మాత్రం గిట్టడంలేదు. అందువల్ల వారి సమస్యలు పరిష్కారం చేయడంలో కూడ కార్మిక శాఖ విఫలం అవుతున్నది. అంతేగాక ఈవేళ ఒక పద్ధతి ఉన్నది; ఒక పరిశ్రమలో ఒకే యూనియన్ ఉండాలనేటటువంటిది. మొత్తము దేశములో ట్రేడ్ యూనియన్ సంస్థలన్నీ దీన్ని అంగీకరించాయి. ఆ విధంగా ఉంటేనే పరిశ్రమలలో శాంతి ఏర్పడుతుందనేది ప్రభుత్వ అభ్యమేగాని ఈనాడు మన రాష్ట్రములో ఏమి జరుగుతున్నది? విశాఖపట్టణము హార్బర్‌లో ఒకే యూనియన్ గుర్తించబడిన యూనియన్ ఉన్నది. కాని ఈమధ్య కాలములో

దానికి పోటీ మరొక యూనియన్ సృష్టించబడింది. దానికి మన కార్మిక శాఖ మంత్రిగారే ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ విధంగా కార్మిక మంత్రిగారు ఒక పోటీ యూనియన్‌ను ప్రోత్సహించడం అనేటటువంటిది కంచ చేను మేసినట్లే అవుతుంది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వమే పోటీ యూనియన్ను ప్రోత్సహిస్తే కార్మిక వర్గములో ప్రశాంతత ఏ విధంగా ఉండగలదు ? అందువల్ల ఈ విధంగా పోటీ యూనియన్నును స్థాపించేటటువంటి విధానాన్ని కార్మిక మంత్రిగారు మాని వేయాలి. ఏ మెజారిటీ యూనియన్ ఉంటే దానినే గుర్తించే విధంగా ఉండాలి. తరువాత కోడ్ ఆఫ్ డిసిప్లిన్ ఉన్నది. ఈ క్రమశిక్షణకు సంబంధించిన నియమావళిని అమలు జరపవలసిన బాధ్యత కార్మిక శాఖ మీద ఉన్నది. కాని నిన్న ఇక్కడ గవర్నమెంటు ప్రెసులో వెరిఫికేషన్ జరుగుతున్నది. ఈ వెరిఫికేషన్‌లో ఐ. ఎన్. టి యు. సి. వాళ్లకు మెజారిటీ లేదనే విషయము తెలిపోయింది. ఈ సందర్భంలో కొంతమంది కలుగజేసుకొని గందరగోళము సృష్టించి ఈ వెరిఫికేషన్ జరపకుండా విపరీతమైన వొత్తిడి చేస్తున్నారు, నానా గల్లంతు చేస్తున్నారు. కారణం, ఈ ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. కాంగ్రెసు పక్షానికి సంబంధించినటువంటిది, మంత్రిగారి పార్టికి సంబంధించి టువంటిది. మరి ఈ వెరిఫికేషన్ వ్యవహారములో ఏ యూనియన్‌కు మెజారిటీ ఉంటే ఆ యూనియన్‌ను రెకగ్నైజ్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము మీద ఉన్నది. కాని ఈనాడు దానికి వ్యతిరేకంగా ఏదైతే ఉన్నదో అది అక్కడ చాలా వొత్తిడి చేసి వెరిఫికేషన్ జరగకుండా చేస్తున్నారు. కనుక ఇది మంత్రిగారికి పరీక్షా సమయము. ఈ వెరిఫికేషన్ సక్రమంగా జరిగేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత వారిమీద ఉన్నది. తరువాత ఈ కనీస వేతనాలు మన రాష్ట్రములో చాలా నికృష్టంగా ఉన్నాయి; ఇతర రాష్ట్రాల కంటే కూడ చాలా వెనుకబడి ఉన్నాము. రోజూ పెరుగుతున్న ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ధరలను అనుసరించి జీవన సూచిక ఎంత పెరుగుతుందో దానిని అనుసరించి ఈ కనీస వేతనాలు పెంచాలి అనేటటువంటిది కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అంగీకరించిన విషయము. ఇది కొన్ని రాష్ట్రాలలో అమలులో ఉన్నదిగాని మన రాష్ట్రములో ఈ వేతనాలు ఈ విధంగా అమలు చేయడం జరగడం లేదు. మరి ఈ విధంగా కనీస వేతనాలు అమలు జరపకుండా ఉండడంచేత కార్మికవర్గము చాలా దారుణమైన స్థితిని ఎదుర్కోవలసి యుంటుంది. అందువలన జీవనవ్యయ సూచిక ననుసరించి అది నెలసరి ఎంత పెరుగుతూ ఉన్నదో ఆ పెరుగుదల ననుసరించి కార్మికులయొక్క జీతాలు, అలవెన్సులు పెంచవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఉన్నదని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇంకొకటి, ఈ వేళ పి. డబ్లు. డి. లో గాని, ఇరిగేషన్ శాఖలో కాని, రోడ్ రవాణా శాఖలో గాని వేలమంది కార్మికులు ఉన్నారు. వారిని ఇడితవరకు పర్మనెంటు చేయలేదు. వీరందరిని పర్మనెంట్ చేయాలని 72 లో ఒక జి. ఓ. జారి చేశారు గాని ఈ నాటికి 50, 60 వేలమంది పర్మనెంటు కాలేదు, ఈ విషయంలో ఆ యా డిపార్టుమెంట్సు అశ్రద్ధ చేస్తున్నాయి. కనుక ఈ విషయంలో కార్మిక శాఖ జోక్యము చేసుకొని ఆయాడిపార్టుమెంట్సులో సంప్రదించి ఆ జి. ఓ. ను పూర్తిగా అమలుచేయవలసిన బాధ్యత వారి మీద ఉన్నది. ఈ వేళ పి.డబ్ల్యు.డి. లోను. పంచాయతి రాజ్‌లోను ఉండేటటువంటి వర్కు-

ఇన్‌స్పెక్టర్సు, గ్యాంగ్‌మెన్ వారు ఆ పంచాయతీసమితి అధ్యక్షుల, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుల దయదాక్షిణ్యాలమీద బ్రతకవలసియున్నది. వారికి ప్రభుత్వము ఇచ్చిన రూల్సు, వారికి ఉండవలసిన రూల్సు అమలుజరిపేటటువంటి స్థితిలో ఈ జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితులు లేవు. అందువల్ల, జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితులు, వీటిలో ఉండే వేలమంది గ్యాంగ్‌మెన్ లేక వర్క్ ఇన్‌స్పెక్టర్సు వీరిని పర్మనెంటుచేయడం, వారి జీతాలు, అలవెన్సులు నెలసరి సక్రమంగా వారికి అందేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. ఈ జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయితీ సమితులకు ప్రభుత్వము ఇచ్చేటటువంటి ఫండ్సు సక్రమంగా టైము ప్రకారం అందకపోవడంవలన వాళ్ళు ఫండ్సు లేవని రిట్రెంచ్ చేయడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల అట్లాంటిది జరగకుండా కార్మిక శాఖ అందులో జోక్యము చేసుకొని వారికి రక్షణ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. తరువాత నాలుగున్నర లక్షల జనాభా గలిగిన విశాఖపట్టణమును బి. క్లాస్‌గా గుర్తించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఆ విధంగా గుర్తించినందున కార్మిక వర్గానికి రావలసిన సిటీ అలవెన్సులు గాని యింటి అలవెన్సులు గాని సక్రమంగా అందే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. జనాభా దృష్టే కాకుండా ఈ వేళ అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని రెండవ సిటీగా విశాఖపట్టణమును గుర్తించవలసియున్నది. ఈ కార్మిక వర్గము పట్ల ప్రభుత్వము అనుసరించే విధానము కార్మికులకు అనుకూలమైన రూపములో జరగడంలేదు. ఆ శాఖలో కార్మికులకు సంబంధించిన కేసులు 44 వస్తే, 19 పెండింగులో ఉన్నాయి. ఈ క్రమ శిక్షణ కూడ కార్మిక వర్గాలు గుర్తించినా యజమానులు, బహుశా ప్రభుత్వము వారు, ఒక్కరే ఈ కోడును గుర్తించుటకు సిద్ధంగా లేరు. నష్టపరిహారం కేసులు 94 ఉన్నవి. అవార్డులు, ఎగ్రిమెంటులో 66 1-20 p.m. ఉంటే అందులో పరిష్కారంఅయినవి 21. 45 పెండింగ్‌లో ఉన్నవి. ఈ రకంగా కార్మికులకు రావలసిన గ్రాట్యుయిటీ సందర్భంలో కార్మిక శాఖ చాలా ఆలస్యం చేస్తున్నది. కార్మిక శాఖ సక్రమంగా కార్మికులకు అందుబాటులో ఉండేటట్లు చూడాలి. మన రాష్ట్రంలో ఐదు లక్షల మంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. ఒక కుటుంబంలో ఒకరికి ఉద్యోగం యివ్వాలనే పద్ధతి అందరికీ అందుబాటులో లేకుండా ఉంది. మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరుగుతుంటే, నిరుద్యోగులైన యువకులలో అసంతృప్తి పెరుగుతుంటే — దానివల్ల మన రాష్ట్రంలో అనేక ఆందోళనలకు దారి తీసే పరిస్థితులు ఉన్నవి. మనం ఇప్పటికి మన రాష్ట్రంలో రెండు ఆందోళనలను ఎదుర్కొన్నాము. ప్రత్యేక తెలంగాణా— ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము—కొరకు వచ్చిన ఆందోళనలలో నిరుద్యోగ సమస్య ప్రధానంగా ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే యిక్కడ ఎక్కువగా పరిశ్రమలు పెట్టటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మనకు హెచ్చు పరిశ్రమలు సాధించటానికి పూనుకోవాలి. హెచ్చు పరిశ్రమలు పెట్టినపుడే మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించకుండా ఉంటే మన ప్రభుత్వం సుస్థిరంగా ఉంటుందనే నమ్మకం లేదు. మన దగ్గర వ్యవసాయ క్షేత్రాలు, ద్రాక్ష తోటలు ఉన్నవి. వారిలో పనిచేస్తున్న కార్మికులు—20, 25 సంవత్సరాలు

అయినా, తాత్కాలిక ఉద్యోగులుగానే ఉన్నారు. వారికి పర్మనెంట్ సర్వీసు లేదు. వారిని ఎప్పుడు అవసరం అనుకొంటే అప్పుడు తొలగించే స్థితిలో వ్యవసాయక్షేత్రాల యజమానులు ఉన్నారు. మన ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటులో 10, 15 సంవత్సరాలనుండి పని చేస్తున్న తాత్కాలిక ఉద్యోగులను పర్మనెంట్ చేయాలనే సూత్రాన్ని, ఆ కార్మికులకు కూడ ఖచ్చితంగా అమలు జరపాలని, అందుకు ఆ యజమానులపై మన ప్రభుత్వం వత్తిడి తీసుకురావాలని, అందుకు చట్టాన్ని సవరించాలని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక శాంతి ఏర్పాటు చేయటానికి, యజమానులు కార్మికులమీద జరుపుతున్న దాడులకు వ్యతిరేకంగా కార్మిక శాఖ ఆ యజమానులమీద తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొని కార్మికులలో శాంతి నెలకొల్పటానికి కృషి చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అధ్యక్షా, ఈ కార్మిక పద్దుపైన 10 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడి చాలా మంచి సూచనలు ఇచ్చారు. చాలా సంతోషము. మన రాష్ట్రంలో ప్రశాంతమైన వాతావరణం కల్పించినందుకు కార్మిక నాయకులకు, కార్మికులకు, యజమానులకు అందరికి ప్రత్యేకంగా అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. ఇవాళ్టివరకు మన రాష్ట్రంలో కార్మికులకు యజమానులకు మధ్య—ఎక్కడో ఒకచోట చిన్న చిన్న తగాదాలు వచ్చినా చాలా ప్రదేశాలలో ప్రశాంతత ఏర్పడటానికి కారకులు అయిన కార్మిక నాయకులకు ప్రత్యేకంగా అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను. చాలా ముఖ్యమైన ఇండస్ట్రీస్ అన్నింటిలోను మనం ప్రశాంతత తీసుకువచ్చాము. మన ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుగారు ధైర్యసాహసాలతో యీ రాష్ట్రంలో హెచ్చు ఇండస్ట్రీస్ పెట్టాలనే కృతనిశ్చయంతో ఉన్న యీ సమయంలో—కార్మికులకు యజమానులకు మధ్య మంచి సంబంధాలు మనం ఏర్పాటుచేసినపుడే ఇక్కడ మనం ఎక్కువ ఇండస్ట్రీస్ అభివృద్ధిచేసుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయంలో కేవలం కార్మికులు, కార్మికనాయకులు, యజమానులతోనే కాకుండా ఆంధ్రయూనివర్సిటీ, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోని ఇంటెలెక్చ్యువల్స్‌తో, అడ్వకేట్స్‌తో అనుభవం కలిగిన పెద్దలతో రెండు రోజులు సెమినార్ పెట్టి కార్మికులకు యజమానులకు మధ్య ఎటువంటి సంబంధాలు ఉండాలి అన్న చర్చలు జరిపినాము. దానిలో చాలా అమూల్యమైన సలహాలు వచ్చాయి. ఆ విషయాలన్నీ పరిశీలనలో ఉన్నవి. ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్‌షిప్ బిల్లు రేపు కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువస్తున్నది. ఇవాళ వచ్చిన సూచనలన్నీ దాంట్లో ఉన్నవి. ఇంకా అవసరం వచ్చినప్పుడు కార్మికులతో,యజమానులతో కూర్చుని నైతికంగా వారిద్దరిచేత ఒప్పించి అమలు పెట్టించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఇవాళ రిజిస్టర్ చేసుకొన్న సంఖ్య-నిరుద్యోగుల సంఖ్య 5 లక్షలు ఉంది. రిజిస్టర్ చేసుకోకుండా ఇంకా ఎన్నోలక్షలమంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. ఇవాళ మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ఇండస్ట్రీస్‌లో అందరికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చే అవకాశంలేదు. మన రాష్ట్రంలో ప్రతి జిల్లాలో ఒకటి రెండు ఇండస్ట్రీస్ మనం స్థాపించుకొన్నవాడే యీ నిరుద్యోగ సమస్య కొంతవరకు తీర్చడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతే గాక 500 రు. ల లోపు జీతం ఉద్యోగాలు స్థానికులకే ఇవ్వాలనే ఢిల్లీ ప్రభుత్వం

ఇచ్చిన సూచన-కేవలం పబ్లిక్ సెక్టారులోనే కాకుండా. ప్రయివేట్ సెక్టార్‌లో కూడ తీసుకురావాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉంది. క్రిందటిసారి ఢిల్లీలో జరిగిన కార్మికశాఖ మంత్రుల సమావేశంలో యీ విషయం చర్చించి, ప్రయివేట్ ఇండస్ట్రీస్‌లో కూడ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజ్ ద్వారా లోకల్ కేండిడేట్స్‌కు 500 రు. లోపు జీతం ఉన్న ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలని ఆలోచించటం జరిగింది. ఆ విధంగా చేసినపుడు మన రాష్ట్రంలో యీ నిరుద్యోగ సమస్య తగ్గటానికి అవకాశం ఉంది. ఇక్కడ ప్రశాంత వాతావరణం ఏర్పడటానికి శ్రీ వంకా సత్యనారాయణగారు కూడ కారకులు. అయినప్పటికీ అపోజిషన్ నుండి గట్టిగా మాట్లాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారు గట్టిగా మాట్లాడారు 30 టెక్స్‌టయిల్స్‌లో 20 మంది టెక్స్‌టయిల్స్ కమిటీలో వచ్చారు. 10 మంది రాకపోయినప్పటికీ- కార్మికులకు ఎవరికైనా అన్యాయం జరిగినపుడు సరైన చర్యలు తీసుకొంటామని గట్టిగా చెప్పటమే కాదు, యీ 25 ఏండ్ల పరిపాలన తర్వాత – వెంగళరావుగారి ప్రభుత్వంలో కార్మికుల ప్రధాన డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్సు అప్లయి చేయటం మొట్టమొదటి సారిగా ఆంధ్రదేశంలో జరిగినందుకు—వారు అభినందనలు చెబుతారని అనుకొన్నాను. కాని జరగలేదు. ఈ ప్రభుత్వం కార్మికులకు ఎక్కడైనా అన్యాయంజరిగినపుడు—యజమాని ఎంతగొప్పవాడైనా సరే—సహించదని, వారిపైన కఠినమైన చర్య తీసుకొంటామని చెబుతున్నాను కార్మిక నాయకులకు, కార్మిక సోదరులకు నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. మనం ఒక ప్రశాంతత ఏర్పాటు చేయాలి కార్మికుల హక్కులకు ఆటంకం కలిగినపుడు—యజమానులపై చర్యలు తీసుకొనటానికి, కార్మికుల శ్రేయస్సు, సంక్షేమం కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో యీ కార్మికశాఖ నిర్మించటం జరిగింది; అన్నది అందరికీ తెలుసు, మనం ఒక పద్ధతి ప్రకారం వెళ్ళాలి ఎక్కడా అల్లర్లు లేకుండా, వయిలెన్స్ లేకుండా ఉండే పద్ధతులలో నడవాలని కార్మిక సోదరులకు చెబుతున్నాను. కార్మికులు అనేక రంగాలలో ప్రశాంత వాతావరణం కలుగజేస్తున్నందుకు వారికి ప్రత్యేక అభివందనలు తెలియ జేస్తున్నాను. 30 టెక్స్‌టెయిల్స్‌లో 26 యూనిట్స్‌లో మేము చెప్పినప్రకారం ఎగ్రిమెంట్స్ వచ్చాయి. ఇంకా 4 యూనిట్స్‌లో రాలేదు. రాకపోయినా నేను ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను ఒక కమిటీవేసి, కార్మికులను, యజమానులను కూర్చోబెట్టి, ట్రయిపార్టెట్ మీటింగ్‌లో ఒక కమిటీ నిర్ణయంచేసి, ఆ కమిటీచేసిన నిర్ణయాలకు ఎవరైనా వ్యతిరేకంగా వెడితే వారిపైన చర్యలు తీసుకోటానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నాము మేము ఇచ్చిన గైడ్‌లైన్స్‌కు 26 యూనిట్స్‌లో అంగీకారం వచ్చింది. ఇంకా 4 యూనిట్స్ రాలేదు. రేపు 22వ తేదీ యీ కమిటీ కూర్చుంటుంది. ఏ యజమానికాని—నేను అంగీకరించను అని అంటే ఊరు కొనేది లేదు. వంకా సత్యనారాయణగారు చాల కోపంతో ఈ ప్రభుత్వాలన్నీ 1-30 p. m. కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నాయి అన్నారు. అందుకు నేను చాల బాధ పడ్డాను. ఈ నాడు అందరికీ తెలుసు కార్మికులయొక్క క్షేమం గురించి ఈ ప్రభుత్వాలు సర్వవిధాల ప్రయత్నం చేస్తున్నాయని. ఈ యాక్ట్‌లో చాల డిఫెక్ట్స్ ఉన్నాయి. వాటిని సరిదిద్దడానికే అనేకసార్లు మేము కృషిచేసి ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి చెపుతున్నాము. ఫారు ఆల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్

బిల్ తీసుకు వస్తామని అంటున్నారు, వారు తీసుకురాకపోతే వచ్చే సెషన్‌లో మా పర్మిషన్ యివ్వండి అన్నాము మేము తీసుకువచ్చి ఎక్కడెక్కడ తగవులు ఉన్నాయో, ఈ ఆలస్యానికి కారణాలు అయిన విషయాలన్నీ తగ్గించి వెంటనే పరిష్కారం చేసే మార్గాలు ఆలోచన చేస్తున్నాము. సెమినార్స్‌లో కూడ మాకు అనేక సలహాలు వచ్చినాయి. డిలే జరగకూడదు. నెలలకొలది సంవత్సరాలకొలది కార్మికుడికి యజమానికి తగువు జరిగినప్పుడు కార్మికుడు సాధించుకోలేడు. కష్టపడలేడు. టైమ్ లిమిట్ పెట్టాలని సలహాలు యిచ్చారు. సీక్రెట్ బ్యాలెట్ విషయం చెప్పారు. సీక్రెట్ బాలెట్ వస్తే కాంగ్రెస్ వాదులు జడుస్తున్నారన్నారు. 25 సంవత్సరాలు అయింది జడవడం అనేది ఎక్కడా లేదు. ఎన్ని సీక్రెట్ బాలెట్స్ పెట్టినా కాంగ్రెస్ గెలుస్తూనే యున్నది ప్రజలకు కాంగ్రెస్ మీద ఆదరాభిమానం యున్నది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు తప్ప ఈ దేశంలో సరైన డెలివరి యివ్వలేరు. అందువల్లనే ప్రజలకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసం కాంగ్రెస్ మీద ఉంది. సీక్రెట్ బాలెట్‌కు జడవవలసిన పని లేదు. ఈ యూనియన్స్‌లో సీక్రెట్ బాలెట్ పెట్టడం మంచిదని నేను వ్యక్తిగతంగా భావిస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వ్యక్తిగతంగా కాదు. ప్రభుత్వం తరఫున చెప్పండి.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఈ విషయం డిల్లీ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చే ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్ బిల్లులో కూడ యున్నది. ఒక యిండస్ట్రీకి ఒక యూనియన్ ఉండాలనేది కూడ ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది. ఈ విషయంలో ప్రజల యొక్క ఆదరాభిమానాలు మాకు ఉండవు అని జడవవలసిన పని కాంగ్రెస్ వారికి ఎప్పుడూ లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—ఇప్పుడే వారు చెప్పవచ్చుగదా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఇప్పుడు చెప్పినా ఇవ్వాళ యాక్టులో అవకాశం లేదు. మొన్ననే నాదగ్గరకు వచ్చారు. రెండుపార్టీలు ఏకమై సీక్రెట్ బాలెట్ మీద ఓటు పెట్టండి అంటే వెంటనే ఆర్డర్ చేశారు. వెంటనే ఓటు తీసుకోమని చెప్పాను. ఇప్పుడు మనకు అధికారం లేదు. అధికారం ఉంటే తప్పకుండా పెట్టి ఉండేవాడిని. రెండు పార్టీలు ఏకమై సీక్రెట్ బాలెట్ కావాలని అంగీకరించిన పద్ధతి మీద నాకు కాగితం వచ్చిన వెంటనే వ్రాసి పంపించాను.

Sri A. Sreeramulu :—Let the Minister declare the policy of the Government. Are they accepting the secret ballot system?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—ఆ బిల్లు తీసుకువచ్చే వరకు ఆగాలి. ఆబిల్లులో అనేక అభివృద్ధికరమైన సూచనలు ఉన్నాయి యూనియన్స్ విషయంలో, డిస్ప్యూట్స్ విషయంలో, హైకోర్టుకు సివిల్ కోర్టుకు జూరిస్‌డిక్షన్ లేకుండా ఆ బిల్లులో ఏర్పాట్లు జరిగి ఉన్నాయి. అందుచేత ఆ బిల్లు వచ్చేవరకు కొద్దికాలం ఓపిక పట్టి ఉంటే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీరాములుగారు చాలా

ఉద్రేకంగా ఒక మాట అన్నారు. రైల్వే స్ట్రయిక్ అయితే కార్మిక మంత్రులు ఎవరు రాజీనామా యివ్వలేదు అన్నారు. ఎందుకు యివ్వాలి? ఇవ్వాళ మన ఆర్థిక పరిస్థితులు, దేశకాల పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే రైల్వేలో స్ట్రైయిక్ జరగవలసిన పని లేదని నేను అనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వాలు అనుకుంటున్నాయి. ఏదైనా ఉంటే నెగోషియేషన్స్‌కు కూర్చోవచ్చు. ఒక ప్రక్క నెగోషియేషన్స్‌కు కూర్చొని, ఒక ప్రక్క బెదరింపులు, రైల్వే సమ్మెవల్ల వచ్చే ప్రమాదాలు ఎవరైనా గుర్తించారా అని అడుగుతున్నాను.

Sri A. Sreeramulu :–Let him emulate the example of the President Sri V. V. Giri

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ :—రైల్వేస్ ఆగిపోతే కేవలం ఒక వర్గానికే కాదు. దేశం మొత్తం పైన దాని యొక్క రిపర్‌కషన్స్ ఉంటాయి ఫుడ్ ప్రాబ్లెమ్, రా మెటీరియల్, యిండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్, ఏ విషయం అయినా తీసుకోండి ఏదైనా ప్రమాదమని గుర్తించాలి. మన ఆంధ్ర దేశంలో ఉన్న రైల్వేకార్మికులు అందరికి నేను ప్రత్యేకంగా అభినందనలు తమద్వారా అర్పిస్తున్నాను. దేశ క్షేమం గురించి దేశం యొక్క సమైక్యత గురించి దేశం యొక్క పురోభివృద్ధి గురించి రైల్వే కార్మికుడు చూపించిన సాహసకార్యానికి అభినందించవలసినది బదులు ఈ స్ట్రయిక్ చేసినప్పుడు కార్మికమంత్రి రాజీనామా చేయలేదని అనడం నాకు విచారంగా వున్నది.

Sri A. Sriramulu :—Monopolists and traders can grow.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఎప్పుడూ కాదు. వేజ్ బోర్డు రికమెండేషన్స్ విషయంలో మనకు మెషినరీ లేదన్నారు. దానిని అంగీకరించక తప్పదు. మనకు ఇండస్ట్రీ బాగా పెరుగుతున్నది. దానికి తగినంత మెషినరి లేకపోవడం విచారకరమైన విషయం. గత 6 మాసాల నుంచి నేను చూస్తున్నాను. సర్వశక్తులు వినియోగించి వారు చాల జాగ్రత్తగా పని చేస్తున్నారు. హెచ్చు స్టాఫ్ వుండాలి. డిసెంట్రలైజేషన్ కావాలి, డిప్యూటీ కమిషనర్స్ అందరు హైదరాబాదులో కూర్చోవటం న్యాయంకాదు. 4, 5 రీజియన్స్‌లో కూర్చోబెట్టి ఎప్పటికప్పుడు పరిష్కారమార్గాన్ని చేయడానికి ఈ మధ్యనే తయారు చేశాము. ఇప్పుడు అది ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో వున్నది. నాలుగైదు రోజులలో దానిని గురించి వేగంగా సెటిల్ అవుతుంది ధనం లేదు. ఆర్గనైజ్‌డ్ స్టాఫ్‌ను ఎక్కువ పెంచుకోకపోతే ఇంప్లిమెంటు చేయడం కష్టం అవుతుంది.

Sri A. Sreeramulu :— The Labour Minister is the biggest exploiter of labour because he has exploited his own staff. One Asst. Labour Inspector has to inspect 2,000 shops.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అది కొంచెం కష్టంగా వున్నది. అందుకు హెచ్చుమందిని వేయాలి. ఇంకా బాగా ఇంప్లిమెంటుచేయాలని మేము అనుకొంటున్నాము వారిమీద పన్నులు తక్కువ ఉన్నాయి. అవకాశం వుంటే లైసెన్స్ ఫీజు హెచ్చు పెంచి స్టాఫ్‌ను స్ట్రెంగ్‌దెన్ చేసుకుంటే సక్రమంగా ఇంప్లిమెంటు అవుతుందనే ఆశ వున్నది. ఆ కార్యక్రమం కూడా చేస్తాము. వర్కర్స్ పార్టిసిపేషన్ ఇన్ ది మేనేజ్‌మెంటు అనేది ఢిల్లీలో కార్మిక శాఖ మంత్రిగారి

ఆలోచనలో వున్నది. మేనేజ్‌మెంట్‌లో కూడ కార్మికుడికి పార్టిసిపేషన్ యివ్వాలనే ఆలోచిస్తున్నది. మన ప్రభుత్వం కూడ కో-ఆపరేటివ్ ఇండస్ట్రీస్‌లో ఇవ్వాలని ఇంతకుముందు నిర్ణయాలు జరిగినాయి. అదికూడా వేగంగా అమలుపెట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తాము. దానిలోకూడా చాలా మేలు ఉన్నదని అనుకుంటాను. దానిలో ఉండే కష్టసుఖాలన్నీ కార్మికునికి కూడ తెలిసివుంటే, దానియొక్క లాభనష్టాలు తెలుసుకొనిఉంటే అల్లరులకు తావు వుండేదానికి అవకాశాలు లేకుండావుంటాయని ఢిల్లీలో ప్రభుత్వం సుదీర్ఘంగా ఆలోచన చేస్తున్నది. మన ప్రభుత్వం కూడా ఇంతకుముందు కోఆపరేటివ్ ఇండస్ట్రీస్‌లో అయినా కార్మికుడికి స్థానం ఇవ్వాలనే ఆలోచనతో కొంతవరకు చర్చలు జరిగాయి.

బర్మా కాందిశీకుల విషయంలో యింతవరకు మనకు రు. 5 కోట్ల పైచిలుకు ఢిల్లీ ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చినది: విశాఖపట్టణంలో ఇళ్లు కట్టడానికి 26 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు, దానికి కొంత స్థలం తీసుకోవడం జరిగింది. కొన్ని బిల్డిగ్సు కట్టారు. ఆవేళ రేట్సు ప్రకారం రు. 4,200 లతో కట్టాలి అన్నారు అప్పటికి ఇచ్చే డబ్బునుంచి. ఇవ్వాళ చాల రేట్స్ పెరగడంవల్ల ఈమధ్య దీనికి సంబంధించిన ఢిల్లీ ప్రభుత్వంనుంచి వచ్చిన మంత్రితో నేను చర్చలు చేశాను. ఆయనకూడ రివైజ్‌డ్ రెట్సుతో పంపించండి, ఏర్పాటు చేస్తాము అన్నారు. అదేగాకుండా బిజ్‌నెస్ లోన్స్ కోటి 2 లక్షలవరకు యిచ్చాము.
1-40 p. m. పి. యల్ హోమ్ ఎట్ విశాఖపట్నం కట్టారు. 4 లక్షల 23 వేలు ఖర్చయింది. బోర్డింగ్‌హోమ్స్ అనకాపల్లి, భీమునిపట్నంలో కట్టడం జరిగింది. దానికి 5 లక్షల 40 వేలు ఖర్చయింది. దీనికి సంబంధించి ఇంకా చేయడంకొరకు ఢిల్లీ ప్రభుత్వం వారు వివరాలు పంపించమన్నారు. మొన్ననే పంపించాము ఇక్కడ కాన్‌ఫెరెన్స్‌కూడా జరిగింది. ఆ కాన్‌ఫెరెన్స్‌లో వారు అంగీకరించారుకూడా.

కాందిశీకుల విషయమున్నది. బెంగాల్‌నుంచి వచ్చిన 940 కుటుంబాలు అప్పుడే సెటిల్ అయినవి. రెండు పెద్ద ప్రాజెక్ట్సు కట్టడం జరిగింది. పది బోర్ వెల్స్ కట్టడం జరిగింది. అవి బాగా నేవచ్చాయి. అవి కమిషన్ చేయడం జరిగింది. ఇంకో పది బోర్ వెల్స్ కడుతున్నారు. ఇవిగాక, మరొక 900 కుటుంబాలు పంపిస్తామన్నారు. వాటిగురించికూడా-కావలసిన భూమి తీసుకుని ఆ భూమిని రిక్లమేషన్‌చేసి, బర్మానుంచి వచ్చినవారికి, సిలోన్‌నుంచి వచ్చినవారికి, ఈస్ట్ పాకిస్తాన్‌నుంచి వచ్చినవారికి, ఉగండానుంచి వచ్చినవారికి మనప్రభుత్వం ప్రత్యేకసహాయంచేసి, ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకుని వారి క్షేమంగురించి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది. వారికి ఉద్యోగాలు యిప్పించడంలో-మన టెక్స్టయిల్ మిల్సులో బర్మా, సిలన్ కాందిశీకులకు యిప్పించడం జరిగింది. ఇంకా చాలా స్కీమ్స్ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. కాఫీ ప్లాంటేషన్ ఒకటి పెట్టాలనుకున్నాం. కోటి 6 లక్షలు దానికి ఖర్చు ఆవుతుంది. అందులో కొంత డబ్బు ఖర్చు అయింది. అప్పుడే రమారమి 8 వేల హెక్టర్స్‌లో కాఫీ ప్లాంటేషన్ ఏర్పాటు జరిగింది కొంత పంటకూడా వచ్చింది. అదేవిధంగా పైనాపిల్ గురించి కోటి 50 లక్షలు,

వెస్ట్ గోదావరి గుంటూరు, కృష్ణాలలో కాజు ప్లాంటేషన్ కొరకు కోటి 91 లక్షలు యిచ్చాము. ఈ డబ్బు అంతా వచ్చినతరువాత, ఈ స్కీమ్సు మన డిపార్టుమెంట్సు తయారుచేస్తున్నవి అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా, ఈ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్ఛేంజస్ ఏమీ బాగాలేవన్నారు. అది కొంతవరకు నిజమే. దీనిగురించి నిన్ననే నేను ఆన్సర్ చేశాను. 15, 18 నుంచి ఇంకా వెళ్ళలేదు. కొన్ని జిల్లాలకు ఒక ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఆఫీసర్ ఉన్నారు. అక్కడ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్ఛేంజ్ ఆఫీసుకు అవసరమైన సదుపాయాలులేవు. ఇళ్లు కూడా సరిగాలేవు. నేను మొన్న విశాఖపట్నం వెళ్ళినప్పుడు కలెక్టరుతో చెప్పాను- ఎక్కడయినా ఈ ఉద్యోగాలు కావాలని వచ్చే అభ్యర్థులు కూర్చోడానికి వీలుగావుండే మంచి ఇల్లు, అన్ని సదుపాయాలు వున్నది తీసుకుని పెట్టండిఅని చెప్పాను. సముద్రపు ఒడ్డున వారొక నెలరోజుల్లో ఇల్లుచూసి ఇస్తామన్నారు. ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్ఛేంజెస్‌లో అన్యాయాలు జరగకుండా, వాటిని అరికట్ట డానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. ఒరిస్సాలో, మద్రాసులో అక్కడ ఏ విధమైన కట్టుదిట్టాలు చేశారో, మైసూరులో కూడ ఏ విధమైన కట్టుదిట్టాలు చేశారో మన ఆఫీసర్స్‌ను పంపించి తెలుసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిజేస్తున్నాను. శ్రీరాములుగారు 'లోకల్ పీపుల్ అన్న దానిగురించి అపార్థం చేసుకున్నట్లుగా కనబడుతున్నది రిజిస్ట్రేషన్‌లో కూడ రెస్ట్రిక్షన్ పెడుతున్నారని వారన్నారు. ఏ విధంగా లోకల్ పీపుల్‌కు ఉద్యోగాలు కల్పించాలని అనుకుంటున్నారని అడిగారు. ఈ మూడు నాలుగు స్టేట్సులో వారు ఏ విధంగా చేస్తున్నారోకూడ పరిశీలిస్తున్నాం. అవన్నీ గమనించడం జరుగుతుందని మనవిజేస్తున్నాను. తరువాత, ఇంకొక గౌరవసభ్యులు ఒక సూచన చేశారు. అగ్రికల్చర్ లేబర్‌కు రూపాయిల్లోగాకుండా ధాన్యంయిస్తే మంచిదని అన్నారు. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ధాన్యం రూపంలోనే యిస్తుంటారు. ఆ పద్ధతి మంచిదే. కాని, అమలుచేయడం కష్టమవుతుంది. అగ్రికల్చరల్ లేబర్ విషయంలో అశ్రద్ధ చేస్తున్నామన్నారు. అదేమీ లేదు. దీనికి సంబంధించి యూనివర్శిటీ ప్రొఫెసర్ చైర్మన్‌గా ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. వారి రిపోర్టు వచ్చింది. దానిని వారం పదిరోజుల్లో స్క్రూటినీచేసి, పబ్లిష్ చేయడం జరుగుతుంది. దానిప్రకారమే అమలుజరపడానికి సంసిద్ధంగా వున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత, స్టాఫ్ లేదు అంటే—వి. ఎల్. డబ్ల్యూస్ వారికి కూడా అధికారం యిచ్చి, ఎవరయినా కంప్లైయింట్ చేస్తే చర్య తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుంది. వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పారు-నవభారత్ విషయం : అక్కడ అన్యాయం జరిగిందని. కంప్లైయింట్ ఏమీ ఆ విషయంలో

ప్రభుత్వానికి రాలేదు. కంప్లెయింట్ వస్తే అవతలివారు ఎవరైనాసరే చర్య తీసుకుంటాము. అందువలన, ఎక్కడ అన్యాయం జరిగినా గౌరవ సభ్యులుకూడా పూనుకుని అక్కడనుంచి కంప్లెయింట్ వచ్చేట్లు, అక్కడ న్యాయం జరిగేందుకు వారుకూడా సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—పది మాసాలనుంచి జీతాలు లేక వారు అక్కడ ఏడుస్తుంటే కంప్లెయింట్ అంటారేమిటి ? కాస్త, ఆఫీసులో వెతుక్కోండి.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇంతవరకు కంప్లెయింట్ రాలేదు. చేనేత కార్మికుల విషయం చెప్పారు. మేము చర్య తీసుకున్నాం. అప్పుడే కమిటీ అప్పాయింట్ చేశాము. నెలరోజుల్లో వారు రిపోర్టు యిస్తామన్నారు. ఒక మనవి-మన రాష్ట్రంలో కార్మికుల యజమానులమధ్య ఇప్పుడు మంచి సంబంధం వుంది, కార్మిక నాయకులు మనవైపునుంచి వయొలెన్స్ లేకుండా చూడవలసినదిగా కోరుతున్నాను. కార్మికుల రక్షణకు ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలూ తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులు యీ కట్ మోషన్స్ విత్‌డ్రా చేసుకుని ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేస్తే బాగుంటుందని హృదయపూర్వకంగా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—టెక్స్‌టయిల్ మిల్స్‌లో ఎగ్రిమెంట్సు 26 జరిగినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. 9 మాత్రం ఎగ్రిమెంట్సు అయినవి. తతిమ్మావి ఇంటిరమ్ రిలీఫ్ మాత్రమే యిచ్చారు. ఈ 26 రిజెన్ ఎగ్రిమెంటు అయినవంటారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—మేము గైడ్‌లైన్స్ ఇచ్చాము. అగ్రిమెంటు చేయలేనివారు అందరూ కూడా ఇంటిరమ్ రిలీఫ్ యివ్వమన్నాం. తరువాత వారు డిసైడ్ చేయకపోతే రేపు 22వ తేదీన మేము కూర్చుని నిర్ణయం చేయదలచుకున్నాం.

Mr. Speaker:—Why not we put an end to the asking of clarifications.

Sri A. Sreeramulu:-21 posts of District Labour Inspectors were sanctioned to attend to the welfare, rights and interests of the agricultural labour etc. What is the work that is done by them· There are 40 lakhs of agricultural holdings.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—ఇప్పుడు మనకున్న స్టాఫ్ చాలదని, దానిని పెంచడానికి సర్వ ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నామని చెప్పాను.

Mr Speaker:-I put the cut-motions to vote. Before that I would like to point out to the House that now out of 12 or 13 cut motions, the position is that as many as 10 cut motions are to be put to division. I would like the members to reconsider. You can do, as a token, one or two. I hope you will bear it mind. 1.50 p.m.

DEMANDS FOR GRANTS FOR THE YEAR 1974-75.

MOTION FOR REDUCTION OF DEMANDS.

DEMAND No. XXV-LABOUR AND EMPLOYMENT — Rs. 2,37,40,300

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనం అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలలో 10 శేర్ల ధాన్యం లేదా 7 రూపాయలు, వెనుక బడిన ప్రాంతాలలో 5 శేర్ల గట్టి గింజలు లేదా 5 రూపాయలుగా నిర్ణయించి అమలు జరపనందులకు, కనీస వేతనాలు అమలు జరుపుటకు ప్రత్యేక యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటుచేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయ కార్మికులకు న్యాయమైన కనీస వేతనాలు యింతవరకు ప్రకటించనందుకు.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కార్మికుల హక్కులను సంరక్షించే విధంగా నూతన కార్మిక చట్టాలను ప్రవేశ పెట్టనందులకు, ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజీలలో జరుగుచున్న అన్యాయాలను అరికట్ట నందులకు, వృత్తి విద్యలో పట్టభద్రులైన వారితో సహా లక్షలాది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగవసతులు కల్పించ నందులకు, పెరుగుతున్న జీవన వ్యయ సూచికకు అనుగుణంగా కార్మికులకు ఉద్యోగులకు జీత భత్యములను పెంచనందులకు కనీస వేతనాల చట్టాలను అనేక మంది యజమానులు సక్రమంగా అమలు పర్చ నందులకు, అలాంటి యజమానులపై ప్రభుత్వం తీవ్ర చర్యలు తీసుకొనుటకు నిరాకరిస్తున్నందులకు, ఒకే పరిశ్రమకు ఒకే యూనియను రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నిక చేయుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించనందులకు, అన్ని పరిశ్రమల్లోనూ,

కాంట్రాక్టు లేబరును రద్దుచేయుటకు తగుచర్యలు తీసుకోనందులకు, కనీస వేతనముల చట్టములు అసలు వర్తించు సందర్భంలో ఆయా పనివారలు చేయవలసిన పనికి సంబంధించిన నామిన్ క్లేచర్ నిర్ణయించని కారణానపై గ్రేడులలో ఉండవలసిన వారిని క్రింది గ్రేడులలో అట్టి పెట్టి తక్కువ జీతాలు చెల్లిస్తున్న ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోనందులకు, పరిశ్రమల్లో పని చేసే పనివారిలందరికి గృహవసతి కల్పించుటకు పూనుకోనందులకు, తప్పుడు లెక్కలు చూపించి కార్మికులకు న్యాయంగా రావలసిన బోనస్సులను కోత పెడుతున్నప్పటికి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోనందులకు, అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలమాదిరిగానే కార్మిక శాఖలో కూడా లంచగొండితనం పెరిగి కార్మికులకు నష్టంకలిగిస్తున్నప్పటికి ప్రభుత్వం అరికట్టనందులకు

The cut motion was negatived.

Sri V. Srikrishna pressed for a division. The House divided. Ayes-7, Noes-64, Neutrals-Nil.

Mr. Speaker:—The cut motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

For the failure of the Government to fix up the minimum wage, keeping in view the present cost of living index to those industries covered under the Minimum Wage Act and the failure to Employment them.

Mr. Speaker:--The cut motion was negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,37,40,300 for Labour and Employment by Rs. 100

మాచెర్ల రామకృష్ణ సిమెంటు ఫాక్టరీ వర్కర్ల యూనియన్ వారు రికగ్నిషన్ నిమిత్తం వెరిఫికేషన్ చేయవలసినదిగా కార్మికశాఖకు దరఖాస్తు పెట్టినప్పటికి యింతవరకు వెరిఫికేషన్‌కు పూనుకోనందులకు.

Mr. Speaker:—The cut motion was negatived.

Mr. Speaker:—I shall now put the motions to vote.

The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,37,40,300 under Demand No. XXV - Labour and Employment".

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,25,15,000 - under Demand No. XXXI – Relief and Rehabilitation".

The motions were adopted, and the Demands granted.

Mr. Speaker :-The House now stands adjourned till 8-30 a. m. to-morrow.

1.55 p.m. The House then adjourned to meet again at 8-30 a. m. on Thursday, the 18th July, 1974.

APPENDICES

NOTE ON THE DEMAND FOR GRANTS FOR LABOUR AND EMPLOYMENT FOR 1974-75

I. LABOUR

Labour Dapartment consists of four units, i.e., Labour, Establishments, Factories and Boilers. The Labour Department has been entrusted with the administration of Labour legislation and other welfare, measures for the welfare of Labour. The Labour Legislation strives to make the conditions of work in the work places wholesome and safe conducive to higher productivity and better living standards.

Industrial Relations.—Industrial disputes are being settled by the authorities notified as conciliation Officers under the Industrial Disputes Act at District level, Regional level and State level. Due to intervention of the Conciliation Officers, conciliation proceedings were initiated in 822 industrial disputes during the period 1-1-1973 to 15-4-1974. Out of these, settlements in 424 disputes were achieved during the course of conciliation. Further, 207 industrial disputes, were also settled by bringing round both the parties for a settlement.

Industrial Relations Bill.—There are certain difficulties and procedural delays in the implementation of some of the labour laws, which stand in the way of bringing quick relief to the beneficiaries. Government had contemplated to introduce in the House, Industrial Relations Bill for speedy settlement of industrial disputes, recognition or trade unions etc. since the Central Government are themselves considering such an All India Industrial Relations Commissions Bill, the state Government were advised to await their decision. The subject of 'Labour and Labour Welfare' being in the concurrent list under the constitution, we are pursuing the matter with Government of India.

Arbitration.—Government generally encourage arbitration. Greater emphasis is laid on collective bargaining. It is only when no settlement is reached in their mutual discussions between the management and labour—mediation by Conciliation Officers is resorted to. Where, even the Conciliation Officer fails to bring out a settlement, he makes a suggestion to the parties to agree for arbitration.

Wage Boards.—Most of the Central Wage Board recommendations have come to a close during 1973. In the case of textiles, as there was threat to industrial peace, Government convened a joint meeting of the representatives of employers and employees in January, 1974. As a result of concensus of opinion in the deliberations, a committee has been constituted by Government with equal representation from employers and employees with the Minister for Labour as chairman to recommend to Government a uniform rate of wage for textile

Industry in the state, taking into consideration the comparable factors of production and productivity. Similarly, a committee has been constituted for jute industry also.

Consultative Committee for Labour.—Government have recently constituted Consultative Committee of Legislators for Labour. The committee has already met once and the members made valuable suggestions regarding labour administration and labour policy.

Code of Discipline.—Code of discipline maintains discipline in industry both in public and private sectors. It sets out the procedure for recognition by employers and workers of the rights and responsibilities of either parties and also for recognition of trade unions which are declared to be majority unions. During the period, 27 trade unions of workers submitted applications for verification of membership and recognition under the code, of which 12 unions secured recognition and the rest is under verification. 22 independent workers unions and one management were successfully persuaded to accept the code of discipline. Only 6 instances of breanch of the code of discipline were reported, of which 5 were enquired into and disposed of and one case is under scrutiny.

Labour Seminars.—The members will agree, I am sure, that the country's economy depends much on production and productivity of labour. Strikes and lock-outs retard production and throws the country's economy out of gear. Strikes or lock-outs also have a bearing on the profits and ultimately on the payment of bonus which would accrue to the workmen. In order to evolve measures for avoiding strikes and lock-outs, two seminars were conducted in our State by a forum of intellectuals consisting of eminent economists, educationists, advocates, industrialists and trade unionists. The valuable suggestions made by them are being studied by the Government.

Joint Management Councils.—Joint Management Councils are intended to allow the workers to participate in the management of industries. Effective functioning of the Joint Management Councils would go a long way in maintaining industrial harmony. The Government are pursuing establishment of Joint Management Councils in Industrial Units'.

Minimum Wages in Scheduled Employments.—The Government have fixed Minimum rates of wages for the first time in respect of the following scheduled employment :—

1. The employment in Cashew processing establishments.
2. The employment in Printing Presess.

The policy of the Government is to revise minimum rates of wages in Scheduled Employments generally every three years.

Subsidised Industrial Housing Scheme.—A total of 5,590 houses were constructed upto the end of 3rd Five-Year Plan under this scheme. Nearly 70% of these houses are in Hyderabad city and the rest are in Warangal, Vijayawada, Guntur, Adoni, Nandyal, Bugganapalli, Rajahmundry and Visakhapatnam. The quarters in Hyderabad city and Warangal have been offered on hire purchase. The projects undertaken under the State Agency at Guntur and Sirpur are in progress. During the Vth plan Period, Government have allocated an outlay of one crore of rupees for the implementation of the Subsidised Industrial Housing Scheme.

Workmen's Compensation Act.—The Regional Assistant Commissioners of Labour, Guntur, Visakhapatnam, Hyderabad—I and II Circles and Assistant Commissioner of Labour, Headquarters have been notified as Commissioners for Workmen's Compensation. The particulars of deposits made by various employers under section 8 of the Workmen's Compensation Act and the Payment of Wages Act to the injured workmen or dependents of the deceased workmen, as the case may be, during the year 1973 are furnished below:—

A. Amount in deposist as on 1.1-1973	*Deposits made during the year* 1973	*Total*	*Disbursment during the year* 1973	*Balance as on* 31-12-1973
Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
7,75,077.80	12,74,120.48	20,49,198.28	12,35,752,27	8,13,446.01

B. Cases Pending as on 1-1-1973	*Cases filed during the year*, 1973	*Total*	*Cases disposed of during the year*, 1973	*Balance as on* 31-12-1973
130	305	435	341	94

Reorganisation of Labour Department.—As already mentioned by me earlier, the implemention of the labour law is not very effective. Therefore reorganisation of the Labour Department is taken up, keeping in view the present financial situation. Implementation of technical and non-technical Labour Act is proposed to be entrusted to two heads of Departments by bifurcating the present department. In the Labour Wing, it is proposed to decentralise the administration for more effective co-ordination and implementation.

Annexure—I

Recognition of union :

No. of cases pending at the beginning of the year ..	.. 17
No. of applications received during the year ..	.. 27
Total	.. 44
No. of cases disposed of during the yeer ..	.. 25
No. of cases pending at the end of the year ..	.. 19

Annexure—II

Acceptance of the code of Disciplince by the Independent Organisations.

No. of employers who had accepted the Code of Discipline during the year	1
No. of workers Unions which had accepted the Code of Discipline during the year	22
Total	23

Annexure—III

Breaches of code of Discipline :

No.of Complaints regarding breaches of the Code of Discipline received during the year	6
No. of cases disposed of during the year	5
No. of cases under investigation at the end of the year ..	1

Annexure—IV

Non-implementation of Awards and agreements (Complaints received and disposed of)

No. of cases pending at the beginning of the year ..	30
No. of cases reported during the year	36
Total	.. 66
No. of cases disposed of during the year ..	.. 21
No. of cases pending at the end of the year ..	.. 45

Of the remaining 45 cases, the employers have filed Writ Petitions in the High Court and obtained orders staying the implementation of awards in 13 cases.

ANNEXURE . V

No. of Managements which have paid Bonus.	*No. of workers benefitted*	*Total amount paid as Bouns.*
(1)	(2)	(3)
1352	1,42,419	Rs.1,72,77,689.46

No. of prosecutions launched.	*No. of cases which resulted in conviction.*	*No. of cases which were acquitted*	*Amount of fines realised.*
(4)	(5)	(6)	(7)
7	4	Nil	Rs.550-00

II. EMPLOYMENT

At present there is an Employment Exchange in each of the 21 Districts in the State. In addition, there are three offices having State-wide jurisdiction to cater to the special needs of (*a*) physically handicapped, (*b*)professional and executive standard applicants and (*c*)repatriate from Burma and Ceylon. There are also 3University Employment Information and Guidance Bureaux functioning at Sri Venkateswara University, Andhra University and Osmania University. These Bureaux have jurisdiction over the Colleges of the respective University areas. The Employment Exchanges at Vishakhapatnam, Vijayawada, Kurnool, Warangal, Nizamabad and Hyderabad are under the direct control of Regional Employment Officers who have inspecting jurisdiction over 2 to 4 adjoining districts. The Employment Exchanges are not directly responsible for the creation of employment opportunities. But they help in mitigating the hardship of frictional unemployment and prepare the unemployed to improve their employability.

The Employment Department is administering the Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act of 1959 passed by Parliament. According to the Act, all establishments in non-agriculture sector in private sector employing 25 and more persons have to render quarterly and biennial employment returns and also notify all vacancies except those which are unskilled and with a salary of less than Rs. 60 p.m. to the concerned local Employment Exchange. However they need not fill up the vacancies by the Exchange nominees alone. It is known that a large number of employers are not complying with the provisions of the C.N.V.Act. Very little could be done so far to bring the erring employess to book due to lack of adequate staff for the purpose. While show-cause notices were issued to 22 employers for their failure either to notify the vacancies or to render the employment returns, only one employer was prosecuted so far.

It is proposed to tighten up implementation of the Act by creating a special enforcement cell in the State Directorate during this year. Government are considering to initiate steps to make the private employers also to recruit their manpower through the Employment Service It is felt that if necessary, a measure of compulsion should be introduced on this regard. There are 1,963 employers in private sector coming within the purview of the Act in the State and the end of April, 1974.

In order to enable the Exchanges to discharge their functions adequately Government have introduced two schemes viz., the Employment Market Information Scheme which is in operation in all the Exchanges in the State and Vocational Guidance Scheme which is in operation in 15 Exchanges in the State. Under the Employment Market Information Programme, the Employment Exchanges are collecting quarterly Employment returns from all establishments in Public Sector and those establishments in private Sector having 10 and more employees. The returns so collected are compiled and are studied along with the data available at Employment Exchanges on Registration and Placements and quarterly area Employment Market reports, showing among other things the employment and unemployment trends, shortage occupation are published. At the State level a consolidated quarterly Employment Review is issued by the Directorate of Employment and Training.

The Vocational Guidance Scheme is intended to impart guidance, information and advice to employment seekers and students on job opportunities taking into consideration the fact revealed by the employment market reports and the notification of vacancies in the Employment Exchanges. The Vocational Guidance Units are manned by the Employment Officers trained in Vocational Guidance. These officers guide applicants at Employment Exchanges by talking to them daily on procedures of Registration, Renewals etc., apart from talking to candidates individually on their problems. They also visit schools and colleges and give talks on careers and guidance. They arrange Career conference and exhibitions at periodical intervals. They review the cases of old registration and provide necessary guidance. The University Employment Information and Guidance Bureaux, which cater to University students attend to the same type of work apart from issuing regularly their Bulletin and Career Pamphlets. The Vocational Guidance Programme could not make much headway due to shortage of trained officers and lack of sufficient funds to make available the necessary material to the vocational guidance units. However, efforts are underway to fill these gaps.

With a view to render immediate employment assistance to the weaker sections, the Government introduced the scheme of 'One Job for One family' at the Regional Employment Exchanges, Hyderabad, Warangal and Visakhapatnam. The object of the scheme is to sponsor the names of applicants in whose family there is not even one employed person or those who do not have any source of income. Though the object of the scheme is commendable, many hurdles are being encountered in its practical implementation to ensure that the benefit goes to the really deserved. There is no effective machinery to scrutinise the certificates produced by the applicants. Government are considering steps to plug the loopholes in this regard. So far, of the 1,06,511 applications received, 45,744 were admitted under the scheme. 6,489 applicants were shown jobs on a priority basis and 31,615 applicants were awaiting opportunities at the end of April 1974 excluding those whose registration had lapsed.

Unemployment is the most pressing problem of the day and the Government are quite conscious of the need to tackle it on a priority basis. With this end in view the Government are promoting setting of industries and encouraging self-employment schemes by the educated unemployed. The Half-a-Million Jobs Programme sponsored by the Government of India was implemented. Still the unemployment problem in the State is causing grave concern. At the end of April,1974, there were 5,02.212 persons on the Live Registers of the Employment Exchanges waiting for job opportunities. Among them there were 494 Civil Engineers, 1,016 Mechanical Engineers, 807 Electrical Engineers 793 Agricultural Graduates, 1784 Medical Graduates 5,325 Post-Graduates in Arts and Science subjects, 28,192 Graduates in Arts and Science, 5,601 Engineering Diploma holders, 1,75,512 Matriculates and 12,147 Industrial Training Institute trained candidates. These figures exclude the unskilled applicants. The Exchanges could place 30,613 applicants in gainful employment during the financial year 1973-74. Considerable number of them found jobs under the Half-a-Million Jobs Programme implemented by the Government during the year.

Government are aware of the public criticism of the functioning of Employment Exchanges and frequent allegations of corruption against them. While much of the criticism is unfounded and is due to lack of adequate understanding of the procedures followed at the Exchanges, Government would certainly deal sternly with those found to be indulging in malpractices. It is a fact that the Exchanges are ill-equipped in men and material and basic amenities are lacking for the very large number of applicants visiting the Exchanges. Measures are under consideration of Government to provide these facilities and to streamline the Organisation. In this regard, Government had already issued orders to decentralise the Regional Employment Exchange

in Hyderabad into three separate units to relieve congestion and render effective and timely service to the applicants. Government had also upgraded two posts of Assistant Directors in the State Directorate to that of Deputy Director to strengthen the inspection machinery. The Employment Exchanges are understaffed. Therefore it is proposed to strengthen the Employment Exchanges in the State so as to enable them to meet the increased workload.

During the Fifth Five Year Plan, it is proposed to take up intensive contact work with employers in private and public sectors to ascertain the immediate and future manpower requirements and prepare the unemployed to suit the employers requirements. This Job Development work is proposed to be introduced in the developing industrial areas of Visakhapatnam and Kothagudem.

III. CRAFTSMEN TRAINING SCHEME

Craftsmen Training Schemes are meant for ensuring a steady flow of qualified workers for the industry and to increase the quality and quantity of industrial production with systematically trained skilled workers. It also opens new avenues of employment to the less educated.

There are 25 Industrial Training Institutes in this State with a seating capacity of 8,900 for training of Craftsmen in various Engineering and non-Engineering trades. At present training is imparted in 27 Engineering and 8 Non-Engineering Trades.

The courses offered are usually of 2 years duration and for some trades it is one year. Qualifications for admission to these courses are usually two classes below Matric, but for some special courses, it is a pass in Matriculation.

Diversification of Training Programme.— In order to meet the demands of the developing industries, certain new trades such as Tractor Mechanic, Mechanic (Instrument), Tool and Die Maker, Mechanic (Refrigeration and Airconditioning), Electronics, Millwright, etc., have been introduced in a phased programme since the year 1970. This is being done by replacement of the outmoded and unpopular trades existing in Industrial Training Institutes.

Apprenticeship Training Programme (Apprentices Act, 1961).— The Apprenticeship Act of 1961, which was enforced in 1963, provides for compulsory intake of Industrial Training Institute boys or freshers as apprentices in every factory, wherever training facilities are available to develop productive skills in designed trades. This is ultimately aimed at enhancing the absorbing capacity of Industrial Training Institute trained personnel in various establishments. These programmes are being expanded to cover various fields such as

Mechanical/Electrical Engineering, Chemical Engineering, Refrigeration, Textile, Printing, Hotel and Catering and Commercial professions etc.

195 types of industries have so far been notified under the Apprentices Act, 1961 and 61 trades have been designated. The period of training is usually 3 to 4 years and the ratio of Apprentices to skilled workers for each trade ranges from 1:7 to 1:2 depending upon the trades as prescribed in the Act.

Stipends are also paid to the Apprentices by the establishments as laid down in the Act which ranges from Rs. 70 to 100 p.m.

There are about 2,659 apprentices both Central and State put together who are under training in various Industries located in the State.

Similarly, there are 10 District Level Training Centres in this State under the control of this Department with a total seating capacity of 565. These centres are meant for training candidates from rural areas preferably coming from the families of village artisans whose educational standard is low. In these training Centres, some of the traditional trades are being replaced gradually and candidates are taught Agricultural Mechanics Course, Repairs to Pumpsets etc. These Centres are also being utilised for training of candidates sponsored by the small farmers development Agencies at Srikakulam, Bobbili, Cuddapah and Vijayawada.

Under the Fifth Five Year Plan it is proposed to strengthen the inspection staff to enable to have an efficient supervision over all the Industrial Training Institutes and to have a Curriculam Development Cell. It is also proposed to introduce more popular trades by replacing unpopular trades in Industrial Training institutes and District Level Training Centres. Strengthening the teaching staff in various Industrial Training Institutes as per the recommendations of the National Council for Training in Vocational Trades is also contemplated.

Under the Apprenticeship Training Programme, it is proposed to construct a hostel for Apprentices at Hyderabad to enable the Apprentices to reside in the hostel and make it convenient for them to attend industries to learn the modern techniques in the industries.

It is proposed to strengthen the existing staff in the Institutes for the development of quality and intake of Apprentices in the State. It is also considered to have a Centralised Related Instruction Class Centre for the new trades that are going to be designated under the Apprentices Act during the Fifth Five Year Plan period.

కార్మిక, ఉద్యోగ వసతుల శాఖ డిమాండు వివరణ 1974-75

I. కార్మిక శాఖ

కార్మిక శాఖలో ఈ క్రింది నాలుగు విభాగాలు ఉన్నాయి :

(1) కార్మిక విభాగం, (2) సంస్థల విభాగం, (3) ఫ్యాక్టరీల విభాగం, (4) బాయిలర్ల విభాగం.

కార్మిక జనావళి సంక్షేమం నిమిత్తం కార్మిక శాసనాలను తదితర సంక్షేమ చర్యలను అమలుపర్చే పని కార్మికశాఖకు అప్పగించబడింది. అధికోత్పత్తి, ఉత్తమ జీవన ప్రమాణాలు సాధించేందుకు వీలుగా పని తావుల్లో పని స్థితిగతులను మెరుగు పర్చడంకోసం కార్మిక శాసనాలు కృషి చేస్తున్నవి.

పారిశ్రామిక సంబంధాలు :

జిల్లా, ప్రాంతీయ, రాష్ట్రస్థాయిలలో పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం క్రింద రాజీ అధికారులుగా ప్రకటించబడిన అధికారవర్గాలు పారిశ్రామిక వివాదాలను పరిష్కరిస్తున్నారు. రాజీ అధికారులు జోక్యం చేసుకున్న కారణంగా 1-1-1973 నుండి 15-4-1974 వరకు 822 పారిశ్రామిక వివాదాల విషయంలో రాజీ ప్రొసీడింగులు ప్రారంభించబడ్డాయి. అందులో 424 వివాదాలకు సంబంధించి రాజీ సందర్భంలో పరిష్కారాలు కుదుర్చబడ్డాయి. పరిష్కారం నిమిత్తం యిరువర్గాలను కలపడంద్వారా 207 పారిశ్రామిక వివాదాలు పరిష్కరించడం జరిగింది.

పారిశ్రామిక సంబంధాల బిల్లు :

కొన్ని కార్మిక శాసనాలను అమలుపర్చడంలో చిక్కులు ఎదురౌతున్నాయి. కార్యవిధానపరంగా ఆలస్యంకూడా జరుగుచున్నది. ఇందువల్ల ప్రయోజనం పొందవలసినవారికి వెంటనే సహాయం అందజేయడానికి వీలు కావడంలేదు. పారిశ్రామిక వివాదాల సత్వర పరిష్కారం, కార్మిక సంఘాల గుర్తింపు నిమిత్తం పారిశ్రామిక సంబంధాల బిల్లు ఒకదానిని సభలో ప్రవేశపెట్టాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. అయితే అదేమాదిరిగా అఖిలభారత స్థాయిలో పారిశ్రామిక సంబంధాల కమీషను బిల్లును రూపొందించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నందు వల్ల తమ నిర్ణయాన్ని తెలియజేసేటంతవరకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టవద్దని కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సలహా యిచ్చింది. 'కార్మికులు, కార్మిక సంక్షేమం' అన్న అంశం రాజ్యాంగం ఉమ్మడి జాబితాలో ఉన్న కారణంగా యిందు గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రతిస్తున్నది.

మధ్యవర్తిత్వం :

ప్రభుత్వం సాధారణంగా మధ్యవర్తిత్వ పరిష్కారాలను ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఉమ్మడి చర్చలద్వారా పరిష్కారాలు కుదుర్చుకునేందుకు ప్రభుత్వం యెక్కువ ప్రాధాన్యం యిస్తున్నది. నిర్వాహక వర్గం కార్మికుల మధ్య జరిగే పరస్పర చర్చలలో పరిష్కారం సాధ్యం కానప్పుడుమాత్రమే రాజీ అధికారులద్వారా

రాజీ ప్రయత్నాలు ప్రారంభించబడతాయి. పరిష్కార ప్రయత్నంలో రాజీ అధికారి విఫలమైనపుడు మధ్యవర్తిత్వంద్వారా పరిష్కారం చేసుకోవలసిందిగా ఆయన కక్షిదారులకు సలహా యిస్తారు.

వేతన మండలులు :

కేంద్ర వేతనమండలి సిఫార్సులలో ఎక్కువభాగం 1973 లో పూర్తి అయ్యాయి. వస్త్ర పరిశ్రమల విషయంలో పారిశ్రామిక శాంతికి విఘాతం ఏర్పడే సూచన కనిపించినందున ప్రభుత్వం 1974 జనవరిలో యజమానులు, ఉద్యోగ ప్రతినిధులతో ఒక సంయుక్త సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది ఈ సమావేశం జరిపిన సమాలోచనలలో ఏకాభిప్రాయం వ్యక్తమైనందున ఉత్పత్తి. ఉత్పాదక శక్తికి సంబంధించిన తులనాత్మక అంశాలను దృష్టిలో వుంచుకొని రాష్ట్రమండలి వస్త్రపరిశ్రమకోసం ఒకేవిధమైన వేతనపు రేట్లను సిఫారసు చేసేనిమిత్తం ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని నియమించింది. ఇందులో యజమానులకు ఉద్యోగులకు సమాన ప్రాతినిధ్యం వుంటుంది. ఈ సంఘానికి కార్మికశాఖ మంత్రి అధ్యక్షులుగా వుంటారు. అదేమాదిరిగా జనపనార పరిశ్రమకోసంకూడా ఒక సంఘం యేర్పాటు చేయబడింది.

కార్మిక సలహా సంప్రతింపుల సంఘం :

ప్రభుత్వం ఇటీవల శాసనసభ్యులతో కార్మిక సలహా సంప్రతింపుల సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ సంఘం ఒకసారి సమావేశమైంది. కార్మిక పరిపాలన, కార్మిక విధానాల విషయంలో సభ్యులు అమూల్యమైన సూచనలు చేశారు.

క్రమశిక్షణ నియమావళి :

క్రమశిక్షణ నియమావళి ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు రంగాలకు చెందిన పరిశ్రమలలో క్రమశిక్షణను నిర్దేశిస్తుంది. యజమానులు, కార్మికులు తమ తమ హక్కులు, బాధ్యతలు గుర్తించే విషయంలోను, మెజారిటీ యూనియన్లుగా ప్రకటింపబడిన కార్మిక సంఘాల గుర్తింపు విషయంలోను క్రమశిక్షణ నియమావళి విధానాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. ఈ కాలంలో సభ్యత్వపు తనిఖీ నిమిత్తం, నియమావళి క్రింద గుర్తింపు నిమిత్తం 27 కార్మిక సంఘాలు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నాయి. అందులో 12 సంఘాలకు గుర్తింపు లభించింది. మిగిలిన సంఘాల దరఖాస్తులు పరిశీలనలో వున్నాయి క్రమశిక్షణ నియమావళిని అంగీకరించవలసిందిగా 22 స్వతంత్ర కార్మిక సంఘాలను, ఒక నిర్వాహక వర్గాన్ని కోరడం జరిగింది. ఆరు సంబర్భాలలో క్రమశిక్షణ నియమావళి ఉల్లంఘించబడినట్లు నివేదించబడింది. అందులో 5 కేసులు విచారించబడినాయి. ఒక కేసు పరిశీలనలో ఉన్నది.

కార్మిక చర్చా సదస్సులు :

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ చాలా వరకు కార్మిక ఉత్పత్తి, ఉత్పాదక శక్తిమీద ఆధారపడి వున్నదనే అభిప్రాయంతో గౌరవ సభ్యులు ఏకీభవిస్తారని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. సమ్మెలు, లాకౌట్లు ఉత్పత్తి వేగాన్ని తగ్గిస్తాయి. తద్వారా దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ అస్తవ్యస్తమవుతుంది. సమ్మెలు, లాకౌట్లమూలంగా

లాభాలుకూడా తగ్గుతాయి కార్మికులకు లభించవలసిన బోనసు సయితం తగ్గుతుంది. సమ్మెలు, లాకౌట్లను నివారించేందుకై చర్యలను రూపొందించే నిమిత్తం మన రాష్ట్రంలో రెండు చర్చా సదస్సులు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ఇందులో ప్రముఖ ఆర్థిక వేత్తలు, విద్యావేత్తలు, న్యాయవాదులు, పారిశ్రామిక వేత్తలు, కార్మికసంఘాలు నాయకులు పాల్గొన్నారు. వారు చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

ఉమ్మడి నిర్వాహక మండలులు :

పరిశ్రమల నిర్వహణలో పాల్గొనే నిమిత్తం కార్మికులకు అవకాశం కల్పించేందుకు ఉమ్మడి నిర్వాహక మండలులు ఉద్దేశించబడ్డాయి. ఈ మండలులు సమర్థవంతంగా పనిచేయడంవల్ల పారిశ్రామిక రంగంలో సామరస్యాన్ని పెంపొందింప చేసేందుకు వీలు చేకూరుతూంది. పారిశ్రామిక యూనిట్లలో ఉమ్మడి నిర్వాహక మండలి ఏర్పాటుచేసే విషయంలో ప్రభుత్వం చర్యగైకొంటున్నది.

షెడ్యూలు ఉద్యోగాలలో కనీస వేతనాలు :

ఈ క్రింది తెలిపిన షెడ్యూలు ఉద్యోగాల విషయంలో ప్రభుత్వం మొదటిసారిగా వేతనాల కనీసపు రేట్లను నిర్ణయించింది.

1. జీడిపప్పు ప్రాసెసింగు సంస్థలలో ఉద్యోగాలు.

2. ముద్రణాశాలలలో ఉద్యోగాలు.

ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకొకసారి సాధారణంగా షెడ్యూలు ఉద్యోగాలలో వేతనాల కనీసపు రేట్లను సవరించడం ప్రభుత్వ విధానమై ఉన్నది.

సబ్సిడీ పొందే పారిశ్రామిక గృహ నిర్మాణ పథకం :

ఈ పథకం క్రింద మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరకు మొత్తంమీద 5,590 ఇళ్ళు నిర్మించబడ్డాయి. యిందులో 70 శాతం హైదరాబాదు నగరంలోను, మిగిలినవి వరంగల్లు, విజయవాడ, గుంటూరు, ఆదోని, నంద్యాల, బుగ్గవల్లి, రాజమండ్రి, విశాఖపట్నంలలో ఉన్నాయి. హైదరాబాదు నగరం, వరంగల్లులలోని ఇళ్ళను అద్దెకొనుగోలు పద్ధతిమీద అమ్మచూపడం జరిగింది. గుంటూరు సిర్పూర్ లలో రాష్ట్ర సంస్థ క్రింద చేపట్టబడిన ప్రాజెక్టులపని చురుకుగా సాగుతున్నది. అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో సబ్సిడీ పొందే పారిశ్రామిక గృహనిర్మాణ పథకం అమలుకోసం ఒక కోటి రూపాయల మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం కేటాయించింది.

కార్మికుల నష్టపరిహార చట్టం :

గుంటూరు, విశాఖపట్నం, హైదరాబాదు I, II సర్కిళ్ళలో ప్రాంతీయ లేబరు అసిస్టెంటు కమీషనర్లను ప్రధాన కార్యస్థానముండటలి లేబరు అసిస్టెంటు కమీషనరును కార్మికుల నష్టపరిహార కమీషనర్లుగా ప్రకటించడం జరిగింది. 1973లో గాయపడిన కార్మికులకోసంగాని, మరణించిన కార్మికులపై ఆధారపడి ఉన్న వారికోగాని కార్మికుల నష్టపరిహారచట్టం 8వ విభాగం క్రింద వేతనాల చెల్లింపు చట్టం

క్రింద ఆయా యజమానులు డిపాజిట్ చేసిన పైకాల వివరాలు ఈ క్రింద పొందు పర్చబడ్డాయి :

(ఎ) 1-1-1973 తేదీన ఉన్న డిపాజిట్ల పైకం	1973లో డిపాజిట్ చేసిన పైకం	మొత్తం	1973లో చెల్లింపులు	31-12-73 తేదీన ఉన్న నిలువ.
రూ. 7,75,077.80	రూ. 12,74,120.49	రూ. 20,49,193.58	రూ. 12,35,752.27	రూ. 8,13,446.01

(బి) 1-1-73 తేదీన పెండింగులో ఉన్న కేసుల సంఖ్య	1973లో దాఖలు చేయబడిన కేసులసంఖ్య	మొత్తం	1973లో పరిష్కరించబడిన కేసుల సంఖ్య	31-12-73 తేదీన మిగిలి ఉన్న కేసుల సంఖ్య
130	305	...	341	94

కార్మికశాఖ పునర్వ్యవస్థీకరణ :

నేను యింతకు ముందే తెలిపినట్లుగా కార్మిక శాసనాలు ఎక్కువ కట్టుదిట్టంగా అమలు జరగడంలేదు. అందుచేత ప్రస్తుత ఆర్థికపరిస్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకొని కార్మిక శాఖను పునర్వ్యవస్థీకరించే పని చేపట్టబడింది. ప్రస్తుతశాఖను విభజించడం ద్వారా సాంకేతికేతర కార్మిక చట్టాల అమలు పని ఇద్దరు శాఖాధిపతులకు అప్పగించాలని ప్రతిపాదించబడినది. కార్మిక విభాగంలో మరింత సమన్వయాన్ని సాధించి కట్టుదిట్టంగా అమలుపరిచే నిమిత్తం పరిపాలనను వికేంద్రీకరించాలని సంకల్పించబడింది.

అనుబంధం - I

సంఘాల గుర్తింపు :

సంవత్సరారంభంలో పెండింగులో ఉన్న కేసుల సంఖ్య	..	17
సంవత్సరంలో అందిన దరఖాస్తుల సంఖ్య	..	27
మొత్తం	..	44
సంవత్సరంలో పరిష్కరించబడిన కేసుల సంఖ్య	..	25
సంవత్సరం ఆఖరున పెండింగులో ఉన్న కేసుల సంఖ్య	..	19

అనుబంధం - II

స్వతంత్ర సంస్థల క్రమశిక్షణ కోడును అంగీకరించడం :

సంవత్సరంలో క్రమశిక్షణ నియమావళిని అంగీకరించిన యజమానుల సంఖ్య	..	1
సంవత్సరంలో క్రమశిక్షణ నియమావళిని అంగీకరించిన కార్మిక సంఘాల సంఖ్య	..	22
మొత్తం	..	23

అనుబంధం - III

క్రమశిక్షణ నియమావళి ఉల్లంఘనలు

క్రమశిక్షణ నియమావళి ఉల్లంఘనలకు సంబంధించి సంవత్సరంలో అందిన ఫిర్యాదుల సంఖ్య	..	6
సంవత్సరంలో పరిష్కరించబడిన కేసుల సంఖ్య	..	5
సంవత్సరం ఆఖరున దర్యాప్తులో ఉన్న కేసుల సంఖ్య	..	1

అనుబంధం - IV

అవార్డులు, అగ్రిమెంట్లు అమలుపర్చకపోవడానికి సంబంధించి అందిన, పరిష్కరించబడిన ఫిర్యాదుల వివరాలు :

సంవత్సరారంభంలో పెండింగులో ఉన్న కేసుల సంఖ్య	..	30
సంవత్సరంలో నివేదించబడిన కేసుల సంఖ్య	..	36
మొత్తం	..	66
సంవత్సరంలో పరిష్కరించబడిన కేసుల సంఖ్య	..	21
సంవత్సరం ఆఖరున పెండింగులో ఉన్న కేసుల సంఖ్య	..	45

మిగిలిన 45 కేసులలో 18 కేసుల విషయంలో యజమానులు హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్లు దాఖలుచేసి అవార్డుల అమలు నిలుపుదల ఉత్తరువులు పొందారు.

అనుబంధం - V

బోనసు చెల్లించిన నిర్వాహక వర్గాల సంఖ్య	లాభం పొందిన పనివారి సంఖ్య	బోనసుగా చెల్లించిన పైకం మొత్తం
(1)	(2)	(3)
1352	1,42,419	రూ. 1,72,77,689,46

చేసిన ప్రాసిక్యూషన్ల సంఖ్య	నేరస్థాపనచేసిన కేసుల సంఖ్య	విడుదలచేసిన కేసుల సంఖ్య	వసూలైన జరిమానాల మొత్తం
(4)	(5)	(6)	(7)
7	4	—	రూ 550.00

II ఉద్యోగ వసతి

ప్రస్తుత రాష్ట్రమందలి 21 జిల్లాలు ప్రతి ఒక్క దానిలోను ఒక ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయం ఉన్నది. ఇంతేకాక (ఎ) వికలాంగులు (బి) వృత్తిపరంగాను నిర్వహణాత్మకంగాను ఉద్యోగాలు కోరేవారు (సి) బర్మా-శ్రీలంకలనుండి స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చిన భారతీయుల ప్రత్యేక అవసరాలు తీర్చడంకోసం మూడు కార్యాలయాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రమంతా వీటి అధికారప్రాంతం క్రింద ఉన్నది. శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో విశ్వవిద్యాలయ ఉద్యోగ సమాచార, వృత్తి దర్శక కేంద్రాలు మూడు పనిచేస్తున్నాయి, ఆయా విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంతాలయందలి కళాశాలలు ఈ సమాచార, వృత్తిదర్శక కేంద్రాల అధికార క్షేత్రంక్రింద ఉన్నాయి. విశాఖపట్నం, విజయవాడ, కర్నూలు, వరంగల్లు, నిజామాబాదు, హైదరాబాదుల లోని ఉద్యోగ కార్యాలయాలు ప్రాంతీయ ఉద్యోగాధికారుల ప్రత్యక్ష నియంత్రణ క్రింద పని చేస్తున్నాయి 2 లేక 4 ఇరుగు పొరుగు జిల్లాలు తనిఖీచేసే అధికారం వీరికి ఉన్నది. ఉద్యోగవసతి కార్యాలయాలు నేరుగా ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించే బాధ్యత వహించవు. కాని నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగ సమాచారం అందజేయడమే కాకుండా ఆయా నిరుద్యోగులకు తగిన ఉద్యోగాల విషయంలో వారిని సన్నద్ధ పరచడానికికూడా కృషి చేస్తాయి.

ఉపాధి వసతి శాఖ పార్లమెంటుచే ఆమోదించబడిన 1959 ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాల (ఖాళీల నిర్బంధ ప్రకటన) చట్టాన్ని అమలుపరుస్తున్నది ఈ చట్టం ప్రకారం వ్యవసాయేతర ప్రయివేటు రంగానికి చెందియుండి 25 మంది లేక అంత కెక్కువమంది పనిచేస్తున్నటువంటి సంస్థలన్ని మూడు మాసాల కొకసారిన్నీ ద్వైవార్షికంగాను ఉద్యోగసంబంధమైన రిటరనులను అందజేయడమే కాకుండా నెలకు రూ. 60 లు. లోపు జీతం తీసుకునే నైపుణ్యంలేని పనివారి ఖాళీలు తప్ప

మిగతా అన్ని ఖాళీలను గురించి సంబంధించిన స్థానిక ఉద్యోగవసతి కేంద్రానికి తెలియజేయవలసి ఉంటుంది అయితే ఆ సంస్థలు ఉద్యోగవసతి కేంద్రాలు పంపిన అభ్యర్థులను మాత్రమే ఖాళీలలో భర్తీ చేయనవసరం లేదు. పెక్కుమంది ఖాళీల నిర్బంధ ప్రకటన చట్ట నిబంధనలను పాటించడం లేదని తెలుస్తున్నది. తగినంత సిబ్బంది లేనికారణంగా నిబంధనలను పాటించని ఉద్యోగుల విషయంలో చర్య తీసుకొనేందుకు వీలు కావడం లేదు. ఖాళీలను ప్రకటించని, ఉద్యోగ రిటర్నులను అందజేయని 22 మంది ఉద్యోగులకు సంజాయిషీ నోటీసులు అందజేయగా ఇప్పటి వరకు ఒక యజమానిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర డైరెక్టరు కార్యాలయంలో ప్రత్యేక నిర్వహణ విభాగాన్ని ఏర్పాటుచేయడం ద్వారా చట్టాన్ని కట్టుదిట్టంగా అమలుపరచాలని సంకల్పించబడింది. ప్రయివేటు యజమానులుకూడా తమకు కావలసిన పనివారిని ఉద్యోగవసతి కేంద్రాలద్వారా భర్తీ చేసుకొనేటట్లు చేయడంకోసం చర్యలు ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది. ఈ విషయంలో అవసరమైతే నిర్బంధపూర్వకమైన నిబంధనను ప్రవేశపెట్టాలనికూడ భావించబడినది. 1974 ఏప్రిలు ఆఖరున రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు రంగానికి చెందిన 1963 మంది యజమానులు ఈ చట్టం పరిధిక్రింద ఉన్నారు. తమ విధులు సక్రమంగా నెరవేర్చడం కోసం కార్యాలయాలకు వీలు కల్పించడానికి గాను ప్రభుత్వం రెండు పథకాలను ప్రవేశపెట్టింది. మొదటిది ఉద్యోగ వసతి సమాచార పథకం. ఇది రాష్ట్రంలోని కార్యాలయాలన్నింటిలోను అమలు నందున్నది. రెండవది వృత్తిదర్శక పథకం. ఇది రాష్ట్రంలోని 15 కార్యాలయాలలో అమలునందున్నది. ఉద్యోగ వసతి సమాచార కార్యక్రమంక్రింద, ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాలు పబ్లిక్ రంగంలోని సంస్థలన్నింటినుండి, 10 లేక అంతకు మించి ఉద్యోగులు గల ప్రయివేటు రంగంలోని సంస్థలన్నింటినుండి ఉద్యోగ వసతి వివరాలను మూడు నెలల కొకసారి సేకరిస్తున్నాయి. అట్లు సేకరించిన రిటర్నులు సంకలనంచేయబడి, రిజిస్ట్రేషనుకు, కల్పించిన ఉద్యోగాలకు సంబంధించి ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాలలో లభ్యమయ్యే వివరాలు, త్రైమాసిక ప్రాంతీయ ఉద్యోగ వసతి సమాచార నివేదికలతోబాటు పరిశీలించబడతాయి. ఈ నివేదికలు ఇతర విషయాలతోబాటు ఉద్యోగ వసతి నిరుద్యోగ పరిస్థితులను ఉద్యోగాలు కొరతగా ఉన్న వృత్తులను తెలుపుతాయి. రాష్ట్ర స్థాయిలో ఉపాధికల్పన, శిక్షణ శాఖ డైరెక్టరు కార్యాలయం ఒక ఏకీకృత త్రైమాసిక ఉపాధికల్పన సమీక్షను జారీ చేస్తుంది.

ఉద్యోగ వసతి సమాచార నివేదికలు, ఉపాధికల్పన కార్యాలయాలు తెలియచేసిన ఖాళీలు పరిశీలనలోనికి తీసికుంటూ ఉద్యోగ అవకాశాలపై ఉద్యోగ అన్వేషకులకు, విద్యార్థులకు మార్గం చూపడానికి సమాచారం, సలహా ఇవ్వడానికి వృత్తి దర్శక పథకం ఉద్దేశించబడింది. వృత్తి దర్శక కార్యాలయాలలో శిక్షణ పొందిన ఉద్యోగ వసతి అధికారులు వృత్తి దర్శక యూనిట్లను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ అధికారులు అభ్యర్థులతో వారి సమస్యలను గూర్చి వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడటమే గాకుండ రిజిస్ట్రేషను, నవీకరణలు మున్నగువాటికి సంబంధించిన కార్య విధానంపై వారితో ప్రతిరోజు మాట్లాడటం ద్వారా దరఖాస్తు దారులకు సహాయకరంగా వుంటారు వారు పాఠశాలను, కళాశాలలను కూడా సందర్శించి ఉద్యోగాలు

మార్గదర్శకత్వంపై ప్రసంగాలు చేస్తారు. అప్పుడప్పుడు వారు ఉపాధికల్పన సమావేశాన్ని, ప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేస్తారు. ఎంప్లాయిమెంట్ రిజిస్ట్రేషనులను సమీక్షించి అవసరమైన సలహా ఇస్తారు. విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల కోసం పనిచేస్తున్న విశ్వవిద్యాలయ ఉద్యోగ సమాచార మార్గదర్శక సంస్థ తన పత్రికను, ఉపాధి కల్పన కరపత్రాలను జారీచేయడమే గాకుండా ఈ రకమైన పనిని కూడా నిర్వహిస్తుంది. శిక్షణ పొందిన అధికారుల కొరత మూలంగాను, వృత్తి దర్శక యూనిట్లకు అవసరమైన వాటిని లభ్యమయ్యేలా చేయడానికి తగు నిధులు లేనందు వల్లను వృత్తిదర్శక కార్యక్రమం ఎక్కువ ముందంజ వేయలేకపోయింది. అయితే ఈ కొరతలను తీర్చడానికి కృషి జరుగుతున్నది.

బలహీన వర్గాలకు సత్వరంగా ఉద్యోగ వసతి సహాయాన్ని కల్పించే దృష్ట్యా హైదరాబాదు, వరంగల్లు, విశాఖపట్టణంలోని ప్రాంతీయ ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాలలో 'ఒక కుటుంబానికి ఒక ఉద్యోగం' అనే పథకాన్ని ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. కుటుంబంలో ఒక్క వ్యక్తికూడా ఉద్యోగంలోలేని లేక ఏ విధంగాను ఆదాయంలేని దరఖాస్తుదారుల పేర్లను ప్రతిపాదించడం ఈ పథకం లక్ష్యం. ఈ పథకం యొక్క లక్ష్యం ప్రశంసార్హమైనదే. అయినప్పటికిని వాస్తవంగా అర్హులైన వారికి ప్రయోజనం కలిగేలా చూడటంలో ఆచరణరీత్యా అనేక ఆటంకాలు ఎదురవుతున్నాయి. దరఖాస్తుదారులు దాఖలు చేస్తున్న ధ్రువ పత్రాలను పరిశీలించడానికి పట్టుదిట్టమైన యంత్రాంగం లేదు. దీనికి సంబంధించిన లోపాలను సరిదిద్దడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. ఇంతవరకు అందిన 1,06,511 దరఖాస్తులలో పథకం క్రింద 15 744 ఆమోదించబడ్డాయి. ప్రాధాన్యతా ప్రాతిపదికపై 6,489 మంది దరఖాస్తుదారులకు ఉద్యోగాలు చూపించడం జరిగింది. 1974 ఏప్రిల్ ఆఖరునాటికి 81,615 మంది దరఖాస్తుదారులు అవకాశాల కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు.

నేడు నిరుద్యోగ సమస్య తీవ్రంగా ఉన్నది. ప్రాధాన్యతా ప్రాతిపదికపై దీనిని పరిష్కరించవలసిన అవసరం వున్నదని ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసును. ఈ లక్ష్యం దృష్ట్యా ప్రభుత్వం పరిశ్రమల స్థాపనను అభివృద్ధి చేస్తున్నది. విద్యావంతులైన నిరుద్యోగులకు స్వయంఉపాధికల్పన పథకాలను ప్రోత్సహిస్తున్నది. భారత ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన అయిదు లక్షల ఉద్యోగాల కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ సమస్య ఇంకా ఆందోళనకరంగానే వున్నది. 1974 ఏప్రిల్ మాసాంతానికి ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాల లైవ్ రిజిష్టరులలో ఉద్యోగ అవకాశాల కోసం 5,02 212 మంది ఎదురుచూస్తున్నారు. వీరిలో 494 మంది సివిలు ఇంజనీర్లు, 1,016 మంది మెకానికల్ ఇంజనీర్లు, 807 మంది ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీర్లు, 798 మంది అగ్రికల్చరల్ గ్రాడ్యుయేట్లు, 1,784 మంది మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్లు, 5825 మంది కళా వైజ్ఞానిక శాస్త్రాలలో పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్లు, [illegible],192 మంది కళా వైజ్ఞానిక శాస్త్రాల్లో గ్రాడ్యుయేట్లు, 5601 మంది ఇంజనీరింగు డిప్లమాహోల్డర్లు 1,75,512 మంది మెట్రిక్యులేట్లు, 12,147 మంది పారిశ్రామిక శిక్షణా సంస్థలో శిక్షణ పొందిన అభ్యర్థులు ఉన్నారు. 1973-74 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఉద్యోగవసతి కార్యాలయాలు 30,618 మంది

దరఖాస్తుదారులకు ఉద్యోగాలు చూపగలిగింది. ఇదే సంవత్సరంలో భారత ప్రభుత్వం అమలుపరచిన అయిదులక్షల ఉద్యోగాల కార్యక్రమం క్రింద వీరిలో అనేకమందికి ఉద్యోగాలు దొరికాయి.

ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాల నిర్వహణను ప్రజలు విమర్శించడం, వాటిపై తరచుగా అవినీతి ఆరోపణలు చేయడం ప్రభుత్వానికి తెలుసును. ఈ విమర్శలో అధికభాగం నిరాధారమైనది ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాలలో అనుసరించబడుతున్న విధానాలు సరిగా తెలియకపోవడమే దానికి కారణం. అయితే అక్రమాలకు పాల్పడినట్లు కనుగొన్న వారిపై ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఈ కార్యాలయాలలో తగు సిబ్బంది ఏర్పాట్లు, వీటిని సందర్శించే అధిక సంఖ్యాకులైన దరఖాస్తుదారులకు ప్రాథమిక సదుపాయాలు సమకూరని మాట వాస్తవమే. ఈ సదుపాయాలను కల్పించడానికి దానిచే సువ్యవస్థీకరించడానికి సంబంధించిన చర్యలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. పని ఒత్తిడిని తగ్గించడానికి దరఖాస్తుదారులకు సమయానికి సమర్థవంతంగా సహాయపడటానికిని హైదరాబాదు లోని ప్రాంతీయ ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాన్ని మూడు వేర్వేరు యూనిట్లుగా వికేంద్రీకరించడానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకె ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. తనిఖీ యంత్రాగాన్ని పటిష్ఠవంతం చేయడానికి రాష్ట్ర డైరెక్టరు కార్యాలయంలోని రెండు అసిస్టెంటు డైరెక్టర పదవులను డిప్యూటీ డైరెక్టర్లుగా ప్రభుత్వం గ్రేడు పెంచడం జరిగింది. ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాలలో సిబ్బంది కొరత వున్నది. రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగ వసతి కార్యాలయాలలో పెరిగిన పని భారానికి తగినట్లు వాటిని పటిష్టవంతం చేయడానికి సంకల్పించబడింది.

ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో, ఇప్పుడూ భవిష్యత్తులోను అవసరమయ్యే ఉద్యోగుల సంఖ్యను తెలుసుకొనడానికిని, యజమానులు అవసరాలకు అనుగుణంగా నిరుద్యోగులను మలచడానికిని ప్రైవేటు, పబ్లిక్ రంగంలోను యజమానులతో సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పచుకునేందుకు సంకల్పించబడింది. విశాఖపట్టణం, కొత్తగూడెంలలోని అభివృద్ధి చెందుచున్న పారిశ్రామిక ప్రాంతాలలో ఈ వుద్యోగ వసతి అభివృద్ధిని ప్రవేశ పెట్టడానికి ఉద్దేశించబడింది.

III. వృత్తి పనివారి శిక్షణ పథకం

పరిశ్రమకు అర్హులైన పనివారు లభ్యమయ్యేలా చేయడానికి సక్రమంగా శిక్షణ పొందిన పనివారలతో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి యొక్క నాణ్యత పరిమాణం పెంపొందించడానికి వృత్తిపనివారి శిక్షణ పథకాలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. తక్కువ విద్యగల వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించేందుకుకూడా ఇది తోడ్పడుతుంది.

మన రాష్ట్రంలో 25 పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలు ఉన్నాయి. వీటిలో వివిధమైన ఇంజనీరింగు, నాన్-ఇంజనీరింగు వృత్తులలో 8,900 మందికి శిక్షణ ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉన్నది. ప్రస్తుతం 27 ఇంజనీరింగు, 8 నాన్-ఇంజనీరింగు వృత్తులలో శిక్షణ ఇవ్వబడుతున్నది.

ఈ కోర్సులలో శిక్షణకాలం సాధారణంగా 2 సంవత్సరాలు, కొన్ని వృత్తులతో ఒక్క సంవత్సరం శిక్షణ వున్నది. ఈ కోర్సులలో ప్రవేశానికి సాధారణంగా

మెట్రిక్ దిగువ రెండు తరగతుల విద్యార్హతగా ఉన్నది. అయితే కొన్ని ప్రత్యేక కోర్సులకు మెట్రిక్‌లో ఉత్తీర్ణత విద్యార్హతగా వున్నది.

శిక్షణా కార్యక్రమంలో వైవిధ్యకరణ:

అభివృద్ధిచెందుతున్న పరిశ్రమల అవసరాలను తీర్చడానికిగాను, ట్రాక్టరు మెకానికు, మెకానిక్(ఇన్‌స్ట్రుమెంటు), టూల్స్, డై మేకరు, మెకానిక్ (రిఫ్రిజిరేషను, ఎర్ కండిషనింగు) ఎలక్ట్రానిక్స్ మిల్ రైటుమున్నగునటువంటి కొన్ని క్రొత్త వృత్తులు 1970 నుండి దశలవారి కార్యక్రమంతో ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. పారిశ్రామిక శిక్షణా సంస్థలలో వున్న నిరుపయోగమైన అంతగా ఆకర్షించని ప్రాచీన వృత్తుల స్థానంలో వీటిని ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతున్నది.

అప్రంటీస్‌షిప్పు శిక్షణ కార్యక్రమం, (అప్రంటీసు చట్టం 1961):

1963 లో అమలుపరచిన, 1961 అప్రెంటీస్‌షిప్పు చట్టం, పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలోని బాలురను లేక క్రొత్తవారిని నిర్ణీత వృత్తుల్లో ఉత్పత్తి నిపుణతలను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి శిక్షణ సదుపాయాలు లభ్యమయ్యే ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోను అప్రెంటీసులుగా తప్పక తీసుకోడానికి నిబంధన చేస్తుంది.

వివిధ వృత్తుల్లో పారిశ్రామిక శిక్షణ సంఘాలలో శిక్షణ పొందిన వ్యక్తులను వివిధ సంస్థలలో ఎక్కువగా చేర్చుకునేందుకు వీలుకల్పించడం దీని అంతిమ లక్ష్యం. మెకానికల్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్, కెమికల్ ఇంజనీరింగ్, రిఫ్రిజిరేషన్, జౌళి పరిశ్రమ, ముద్రణ, హోటల్, కేటరింగ్, వాణిజ్యవృత్తులు మున్నగునటువంటి వివిధ రంగాలకు వర్తింపచేయడానికి ఈ కార్యక్రమాలు విస్తరించబడుతున్నాయి.

1961 అప్రెంటీసుల చట్టంక్రింద ఇంతవరకు 195 రకాల పరిశ్రమలు ప్రకటితమయ్యాయి 61 వృత్తులు పేర్కొనబడ్డాయి. మామూలుగా శిక్షణా కాలం 3 నుండి 4 సంవత్సరాలు ఉంటుంది. నిపుణులైన పనివారలకు చట్టంలో నిర్ణయించిన రీతిగా వృత్తులనుబట్టి ప్రతి వృత్తికి అప్రెంటీసుల నిష్పత్తి 1:7 నుండి 1:2 వరకు ఉంటుంది.

చట్టంలో నిర్దేశించిన రీతిగా సంస్థలు నెలకు రూ. 70 నుండి రూ. 100 వరకు అప్రెంటీసులకు స్టయిఫెండులుకూడ చెల్లిస్తాయి.

రాష్ట్రంలో నెలకొల్పబడిన వివిధ పరిశ్రమలలో శిక్షణ పొందుతున్న అప్రెంటీసులు కేంద్ర, రాష్ట్రరంగాలు రెండింటిలోను 2,659 మంది ఉన్నారు.

అదే మోస్తరుగా ఈ శాఖ నియంత్రణ క్రింద మనరాష్ట్రంలో పది జిల్లా స్థాయి శిక్షణ కేంద్రాలు ఉన్నాయి. ఈ కేంద్రాలలో 565 మంది శిక్షణ పొందడానికి అవకాశం ఉన్నది. విద్యా ప్రమాణాలు తక్కువగా వుండి గ్రామీణ చేతి వృత్తుల పనివారల కుటుంబాలనుండి ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల నుండి వచ్చే అభ్యర్థులకు శిక్షణ యివ్వడం కోసం ఈ కేంద్రాలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. ఈ శిక్షణ కేంద్రాలలో సాంప్రదాయికంగా వచ్చేవృత్తులలో కొన్ని వృత్తులు క్రమంగా తొలగించబడి వాటిస్థానంలో కొత్తవృత్తులను ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతున్నది. అభ్యర్థులకు వ్యవసాయ మెకానిక్కు కోర్స్ పంపుసెట్ల మరమ్మత్తులు మున్నగు వాటిలో శిక్షణ యివ్వబడుతుంది. శ్రీకాకుళం, బొబ్బిలి, కడప, విజయవాడలలోని సన్నకారు రైతుల ఏజన్సీల ద్వారా పంపబడే అభ్యర్థులకు శిక్షణ ఇచ్చేందుకుకూడా ఈ కేంద్రాలను వినియోగించడం జరుగుతున్నది. ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక క్రింద పారిశ్రామిక శిక్షణా సంస్థలపై సమర్థవంతంగా అజమాయిషీ చేసేందుకు వీలుగా వీలు కల్పించేందుకు గాను తనఖీ సిబ్బంది పటిష్ఠవంతం చేయడానికి పాఠ్య ప్రణాళిక అభివృద్ధి విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి సంకల్పించబడింది పారిశ్రామిక శిక్షణా సంస్థలలోను, జిల్లాస్థాయి శిక్షణ కేంద్రాలలోను గిరాకీవున్న వృత్తులస్థానే గిరాకీవున్న వృత్తులను ప్రవేశపెట్టేందుకు కూడా ఉద్దేశించబడింది. వృత్తి శిక్షణ వ్యవహారాల జాతీయమండలి సిఫారసుల ననుసరించి వివిధ పారిశ్రామిక శిక్షణ సంస్థలలోని బోధనా సిబ్బందిని పటిష్ఠవంతం చేయడానికి కూడా తలపెట్టబడింది.

అప్రెంటిస్ షిప్పు శిక్షణ కార్యక్రమం క్రింద, అప్రెంటీసులు హాస్టలులో నివసించడానికి పరిశ్రమలలోని ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం నేర్చుకునేందుకు వారు పరిశ్రమలకు హాజరు అయ్యేందుకు సదుపాయం కల్పించడానికి వీలుగా హైదరాబాదులో అప్రెంటీసులకోసం ఒక హాస్టలును నిర్మించాలని ఉద్దేశించబడింది.

రాష్ట్రంలోని అప్రెంటీసుల నైపుణ్యాన్ని, సంఖ్యను అధికం చేసేందుకు గాను సంస్థలలో ఉన్న సిబ్బందిని పటిష్ఠవంతం చేయాలని సంకల్పించబడింది. ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో అప్రెంటీసుల చట్టంక్రింద పేర్కొనబోయే క్రొత్త వృత్తులకు కేంద్రీకృత సంబంధిత బోధనా తరగతి కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి కూడా ఉద్దేశించబడింది.

STATEMENT ON DEMAND NO. XXXI—RELIEF AND REHABILITATION

The Government of India and State Government have embraced and accepted the problem of the refugees who came from the erstwhile East Pakistan and Repatriates from Burma, Srilanka and Uganda as a Nationl Problems. Allround efforts are being made by the Centre as well as the State Governments to evolve schemes of rehabilitation in order to give them different opportunities to eke out their livelihood.

MIGRANTS FROM EAST PAKISTAN

The State Government had taken the responsibility of settling 2,000 East Pakistan migrants on lands as they are basically agriculturists. About 8,000 acres of land at Isagoan in Adilabad district were reclaimed during 1965-66 and allotted to 1,000 families. New areas are being reclaimed for settlement of 1,000 more East Pakistan migrants before 1976. At present, there are 945 families in the villages of the present Isagoan Rehabilitation Project area and 302 families are kept in transit camps for future settlement. Out of this 133 families are proposed to be settled on land durihg 1974.

The State Government got financial aid from the Centre for converting these agricultural lands into wet lands and a good portion of these lands is likely to come under assured irrigation in round about 2 to 3 years. The Central Government have also given funds for sinking of 20 bore wells and for construction of two dams in these forest areas where land has been reclaimed for agricultural purposes. At the moment, about 10 bore wells are being commissioned and we have now entrusted the work of the remaining 10 bore wells to the Central Ground Water Organisation for executing this programme as early as possible. Apart from irrigation facilities that are being provided in this project, we have taken care to provide the livestock for farming, pesticides, chemicel fertilisers, agricultural impliments etc., to each family. Each family was given 5 acres of agricultural land and also, 5 cents of land to grow vegetables etc., in the back-yards of their residential houses.

Schools for the primary education of the children of the migrants have been established with free tuition fee, books etc. There is a dispensary in the Project area to cater to the medical needs of the migrant families.

REPATRIATES FROM BURMA

The repatriates from Burma started arriving in the State from August, 1964. So far, 11,522 families consisting of 38,473 persons have arrived in this State. Out of these, more than 7,000 families are in Vishakapatnam district and the remaining are scattered in other districts of Andhra Pradesh.

The repatriates who have come from Burma are mostly from urban areas and the main form of rehabilitation for them has been the grant of loans for small trade and business and to a limited extent employment. A small proportion of the repatriates are agriculturists, and they have been resettled in agriculture.

Loans for small trade and business up to a ceiling of Rs. 5,000 per family given through district authorities. They are also given housing loans with a ceiling of Rs. 4,100 in urban areas and Rs. 2,050 including grant of Rs. 600 per family in rural areas and loans for business premises upto Rs. 500 in urban areas and Rs. 200 in rural areas. Besides, repartiates can become members of the repartiates Co-operative Finance and Development Bank at Madras which provides credit facilities to the repartiate members settled in the Southern States.

Employment is also provided to the eligible repatriates from Burma in the Co-operative Spinning and Textile Mills at Anthergaon in Karimnagar disirict, Rajahmundry and Nellore. The old and disabled migrants are admitted and maintained in a Permanent Liability Home as Kancharapalem in Visakhapatnam district.

REPATRIATES FROM SRILANKA

Under the Indo-Ceylon Agreement, 1964, about 5,25,000 persons of Indian origin were proposed to be repatriated to india over period of 15 years. The repatriation started from August 1968 and 65 families consisting of 180 persons arrived in Andhra Pradesh till now.

The repatriates from Srilanka are eligible for loan assistance for business and trade etc., On the same pattern of assistance given to repatriates from Burma. The Srilanka repatriates are mostly plantation labours and therefore they are being rehabilitated in Plantation Schemes spousored by the Government of India.

Government of India approved a scheme to rehabilitate 600 Srilanka repatriates in the Coffee Plantation Project in an area of 2,025 acres In Chintapalli and Paderu agencies in Visakhapatnam district, at a cost of Rs. 106.577 lakhs. The entire cost will be borne by the Government of India. 49 residential quarters for the laboure's had been constructed so far and 53 are under construction. A school has

been started in the Project. Planting was done in 276 acres last year as per the programme. 125 Srilanka families are expected to be resettled in this project during 1974-75 and at the rate of 100 families every year during the Fifth Plan period.

Another scheme for raising Cashew Plantation over an area of 3,000 hectares in West Godavari and Nellore districts and for the maintenance of the existing plantation over an area of 2,000 hectares to rehabilitate 500 Srilanka repatriates at a cost of Rs. 191.601 lakhs was sent to Government of India and their clearence is awaited.

The entire expenditure on the relief and rehabilitation of the migrants from East Pakistan and the repatriates from Burma and Srilanka is borne by the Government of India.